

Notitie beantwoording zienswijzen

Ontwerpbesluit Omgevingsvergunning Dwarsdijkse Zonneweide

Februari 2025

Nota Zienswijzen ontwerpbesluit “Dwarsdijkse Zonneweide”

1. 00Algemeen

Procedureel

Op 6 maart 2023 heeft het college van burgemeester en wethouders een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen voor het project ‘Oprichten zonneweide’ op de locatie Kapelleweg 2m en 2t in Cothen. Het ontwerpbesluit “Dwarsdijkse Zonneweide” heeft met ingang van 27 april 2023 zes weken ter inzage gelegen. Tijdens de ter inzage legging zijn er 13 zienswijzen binnengekomen.

Op 29 augustus 2023 is de gevraagde omgevingsvergunning verleend. Tegen de omgevingsvergunning is beroep ingesteld door omwonenden. Op 27 juni 2024 heeft de Rechtbank de ingediende beroepen gegrond verklaard. De rechtbank oordeelde dat het beleidskader zonnevelden niet meer kon worden gebruikt als categorie van gevallen waarin geen verklaring van bedenkingen is vereist. De rechtbank heeft de omgevingsvergunning van 29 augustus 2023 vernietigd. Het college moet volgens de rechtbank aan de gemeenteraad alsnog om een verklaring van geen bedenkingen vragen.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en Crisis- en herstelwet nog van toepassing

Op 1 januari 2024 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) ingetrokken en is de Omgevingswet in werking getreden. Omdat voor die datum de aanvraag om de omgevingsvergunning is ingediend, is voor deze aanvraag omgevingsvergunning de Wabo met de onderliggende regelingen nog van toepassing. Dat volgt uit het overgangsrecht van artikel 4.3 van de Invoeringswet Omgevingswet. Dit betekent ook dat op deze zaak nog de Crisis- en herstelwet (Chw) van toepassing is. De omgevingsvergunning ziet op de aanleg van een productie-installatie ten behoeve van hernieuwbare elektriciteit door zonne-energie, zoals bedoeld in categorie 1.1 van bijlage 1 bij de Chw.

Ontwerp verklaring van geen bedenkingen verleend op 19 november 2024

Op 19 november 2024 heeft de gemeenteraad besloten een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven voor de aanleg van de Dwarsdijkse zonneweide. Het ontwerpbesluit “Dwarsdijkse Zonneweide” was met ingang van 6 december 2024 gedurende zes weken digitaal raadpleegbaar. Tijdens deze periode kon een ieder een zienswijze over het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning indienen. De 13 zienswijzen die eerder zijn ingediend zijn meegenomen. De indieners van de eerder ingediende zienswijzen zijn hierover geïnformeerd. Er zijn nog 5 (aanvullende) zienswijzen ingediend, waarvan één namens 5 indieners.

2. 00Wijze van behandeling

Onder 3 en 4 is een overzicht van de ingekomen zienswijzen opgenomen. Iedere indiener van een zienswijze heeft daarbij een nummer gekregen om de reactie anoniem te verwerken, maar wel te kunnen onderscheiden.

In het overzicht is de beantwoording van gemeentewege op de ingebrachte zienswijze opgenomen. Per Indiener zijn opgenomen:

- datum van indiening zienswijze;
- een samenvatting van de zienswijze;
- de reactie van de gemeente;

- in de conclusie is aangegeven of de reactie leidt tot een wijziging of aanvulling van het ontwerpbesluit “Dwarsdijkse Zonneweide”

Ook de nieuwe zienswijzen zijn ontvankelijk verklaard. De zienswijzen zijn in hun geheel beoordeeld. Naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen kan er sprake zijn van door te voeren wijzigingen in de definitieve omgevingsvergunning. Voor zover dit het geval is, wordt dit vermeld onderaan de betreffende zienswijze en in paragraaf 5 ‘Wijzigingen ten opzichte van de ontwerp-omgevingsvergunning’.

003. Overzicht indieners zienswijzen

Onderstaande tabel bevat een overzicht van de ingekomen zienswijzen van indieners.

Naam	Nr.
Indiener 1	1
Indiener 2, met aanvulling 2025	2
Indiener 3, met aanvulling 2025	3
Indiener 4	4
Indiener 5	5
Indiener 6	6
Indiener 7	7
Indiener 8, met aanvulling 2025	8
Indiener 9	9
Indiener 10	10
Indiener 11	11
Indiener 12	12
Indiener 13	13
Indiener 14 (2025)	14
Indiener 15 (2025)	15

4. Ingekomen zienswijzen en beantwoording

Uit de ingediende zienswijzen blijkt dat omwonenden zich zorgen maken over het effect van de zonneweide op hun woonomgeving. Dat is begrijpelijk aangezien het om een wezenlijke verandering gaat ten opzichte van de huidige situatie. Bij een ruimtelijke ontwikkeling als deze is de gemeente echter vooral gehouden om een ruimtelijke afweging te maken en erop toe te zien dat wettelijke milieubepalingen nageleefd worden. Ook dat is immers in het belang van de omgeving.

In de zienswijzen komen onderwerpen meerdere keren terug. Een aantal van deze onderwerpen wordt in dit hoofdstuk weergegeven in thema's en vervolgens van antwoord voorzien. Bij de afzonderlijke zienswijzen in hoofdstuk 5 is waar nodig verwezen naar de antwoorden bij de thema's in dit hoofdstuk.

A. Beleidskader zonnevelden niet meer van toepassing?

Verschillende indieners van zienswijzen geven aan dat door de uitspraak van de rechtbank Midden

Nederland het Wijkse beleidskader zonnevelden van 2019 niet meer van toepassing is. Een nieuwe, integrale afweging over de wenselijkheid en de locaties van zonnevelden is nodig.

De rechtbank heeft overwogen dat het aan de gemeenteraad is om een afweging te maken over de ruimtelijke aanvaardbaarheid van de zonneweide. Daarbij moet ook aandacht zijn voor de wijze waarop de ruimtelijke aanvaardbaarheid beoordeeld zal worden, nu de rechtbank heeft geoordeeld dat het beleidskader zonnevelden niet meer van toepassing is.

Het college geeft uitvoering aan de uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland door de raad om een verklaring van geen bedenkingen te vragen voor het initiatief Dwarsdijkse Zonneweide. Het college komt niet eerder tot een besluit dan nadat de raad een verklaring van geen bedenkingen heeft verleend, en betreft de huidige wet- en regelgeving en het huidige beleid in zijn besluitvorming. Het beleidskader zonnevelden is sinds maart 2022 niet meer van toepassing. Bij de beoordeling voor de ruimtelijke aanvaardbaarheid hebben zijn de volgende aspecten meegewogen:

- maximaal 60 hectare aan zonnevelden in het buitengebied (zie ook hierna onder B.); waarbij
- de maximale omvang van de zonnevelden exclusief de ruimtelijke inpassing aan de buitenzijde van het zonneveld is.

Deze uitgangspunten passen binnen de Omgevingsvisie Kromme Rijngebied. Bovendien blijkt uit de ruimtelijke onderbouwing dat voldaan wordt aan alle aspecten van een goede ruimtelijke ordening. Het gemeentebestuur acht - op grond van een afgewogen oordeel - het initiatief ruimtelijk aanvaardbaar.

B. Beperking oppervlakte zonnevelden?

Verschillende indieners van zienswijzen vinden dat er te veel oppervlakte aan zonnevelden wordt gerealiseerd en hebben bezwaar tegen het onttrekken van landbouwgronden door de aanleg van zonnevelden.

Op 14 september 2021 heeft de gemeenteraad besloten om onder andere 60 ha aan zonnevelden bij te dragen aan de benodigde 1,8TWh binnen de RES 1.0 van de RES-regio U16.

Op 2 juli 2024 heeft de gemeenteraad besloten om het college opdracht te geven een transitiepad uit te werken naar energieneutraliteit. Daarbij werden de ingrediënten benoemd voor de kortere termijn tot 2030 (windenergie en aanvullende zonne-energie) en voor de langere termijn richting 2050 en verder (kernenergie). Een van de uitgangspunten voor dit transitiepad is de energie die met de 60 ha aan zonnevelden wordt opgewekt, om mede van daaruit te berekenen hoeveel er nog nodig is om energieneutraal te worden.

Het vastgestelde maximum van 60 hectare is onder andere gebaseerd op de wens om agrarische gronden in het buitengebied van de gemeente beschikbaar te houden, zodat dit gebied niet volledig wordt ingenomen door zonnevelden.

Er zijn reeds twee zonnevelden vergund ten zuiden van Cothen met een totaal netto oppervlak van 24,2 hectare. Het netto oppervlakte van de Dwarsdijkse Zonneweide is 7,8 hectare, waardoor het totale oppervlakte aan zonnevelden in het gebied ten zuiden van Cothen 32 hectare bedraagt op een totale oppervlakte van ruim 1000 ha ten zuiden van Cothen (waarvan ruim 700 ha landbouwgrond). Dit vormt ruimtelijk gezien niet een onacceptabel grote impact.

Het gebied rondom Cothen en het Wijkerbroek meet bij elkaar ruim 1300 ha, waarvan ruim 1000 ha landbouwgrond. Als daarvan in totaal 60 ha wordt ingevuld met zonnevelden (dus 5% van het totale oppervlak) vormt dat ruimtelijk gezien niet een onacceptabel grote impact. Omdat de wens ook breed leeft dat zonnevelden zoveel mogelijk langs het Amsterdam Rijnkanaal worden gerealiseerd,

geeft dat een concentratie aan de westkant van Wijk bij Duurstede. Ter illustratie: in 2019 adviseerde een onafhankelijk burgerpanel om in dit hele gebied maximaal 80 ha aan zonnenvelden toe te staan, bij voorkeur langs het Amsterdam Rijnkanaal.

C. Participatie?

Verskillende indieners van zienswijzen vinden dat er onvoldoende aan participatie is gedaan en dat er geen draagvlak voor de aanleg van de zonnenvelden is.

De gemeente vraagt bij ruimtelijke ontwikkelingen aan initiatiefnemers om inwoners en bedrijven te betrekken, via verschillende mogelijke treden:

- mee weten: initiatiefnemer informeert met name omwonenden en ondernemers in de omgeving
- meedenken en meewerken: initiatiefnemer geeft omwonenden en ondernemers de gelegenheid om mee te denken met het plan en waar mogelijk mee te werken
- meeverdienen: Initiatiefnemer biedt inwoners en bedrijven de kans om dit project mede te financieren en te delen in opbrengsten bijvoorbeeld in samenwerking met een lokale energiecoöperatie,

tot mogelijk,

- meebeslissen: initiatiefnemer geeft omwonenden en ondernemers de gelegenheid om mee te beslissen over het in te dienen of uit te voeren voorstel.

De initiatiefnemer heeft een rapportage opgesteld over de gevoerde procesparticipatie en financiële participatie. Hierin is gedetailleerd beschreven hoe omwonenden en andere belanghebbenden betrokken zijn geweest bij de ontwikkeling (via mee weten, meedenken en meeverdienen). Zo zijn er verschillende participatierondes georganiseerd voor omwonenden (en andere belanghebbenden). Het rapport geeft ook aan dat directe omwonenden de voorgestelde locatie voor de zonneweide ongeschikt vinden. De initiatiefnemer heeft voldoende inspanningen geleverd om de dialoog aan te gaan met de omgeving en heeft wijzigingen in het plan doorgevoerd om tegemoet te komen aan een deel van de wensen van de omwonenden.

Participatie is niet hetzelfde als draagvlak, maar kan daar slechts aan bijdragen. Het ontbreken van draagvlak voor een bepaalde ontwikkeling betekent echter niet dat de ontwikkeling in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Het ontbreken van draagvlak vormt geen doorslaggevende grond om planologische medewerking te weigeren.

Gedurende het participatieproces is met meerdere omliggende grondeigenaren gesproken over de beschikbaarheid van hun grond met betrekking tot kavelruil. Hier zijn geen beschikbare gronden uitgekomen. Er is een aantal suggesties gedaan. Op deze gesuggereerde locaties was het ontwikkelen van een zonneweide echter technisch niet uitvoerbaar (o.a. niet aan te sluiten op het elektriciteitsnet) of kon de grond niet worden ingezet door hogere archeologische waarden (met name 'Limes', dit betreft de percelen noordelijk van de planlocatie).

D. Strijd met Rijks- en provinciaal beleid?

Verskillende indieners van zienswijzen vinden dat de aanleg van de zonneweide in strijd is met Rijks- en Provinciaal beleid.

De minister voor Klimaat en Energie heeft op 26 oktober 2023 aan de Tweede Kamer een brief gestuurd met als onderwerp 'Aangescherpte voorkeursvolgorde zon'. Deze brief is een uitwerking van een eerdere aankondiging van gewijzigd beleid. De brief van 26 oktober is echter

informerend van aard en in geen enkel opzicht bindend.

Beleidswijzigingen worden niet vastgesteld door middel van een informerende brief aan de Tweede Kamer. Bovendien stelt de minister in de brief dat het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonnepanelen in principe ongewenst is. Na overleg met provincies is besloten dat de juridische borging van de aangescherpte voorkeursvolgorde zon plaatsvindt in de provinciale verordeningen en niet door het stellen van rijksregels.

Op 7 februari 2024 hebben de Provinciale Staten van Utrecht de 1e wijziging Omgevingsverordening vastgesteld en deze is op 1 maart 2024 in werking getreden. Provinciale Staten hebben in de toelichting op artikel 5.5 aangegeven dat het in de provincie Utrecht noodzakelijk is om zonneweides te realiseren op agrarische gronden om te kunnen voldoen aan de gestelde energieambities. De gewijzigde omgevingsverordening is vastgesteld ná het verschijnen van de brief van de minister voor Klimaat en Energie van 26 oktober 2023. De brief heeft dus niet geleid tot een inhoudelijke wijziging van de provinciale omgevingsverordening.

Verder geeft de minister in de brief van 26 oktober 2023 expliciet aan dat bij de toepassing van de aangescherpte voorkeursvolgorde zon rekening gehouden moet worden met al lopende initiatieven.

Naast het feit dat de brief van 26 oktober 2023 geen bindende werking heeft, heeft de brief inhoudelijk geen gevolgen voor het initiatief Dwarsdijkse Zonneweide. Er is geen sprake van strijd met beleid van Rijk en Provincie.

E. De reactie per zienswijze

Hieronder worden de ingekomen zienswijzen in samenvatting weergegeven (links), daarnaast een reactie van de gemeente en onderaan een conclusie op basis van de zienswijzen.

Indiener 1 Ingekomen 10 mei 2023	
Zienswijze	Reactie gemeente
<i>1 a. De afwijking op het bestemmingsplan heeft grote gevolgen voor het fruitteeltbedrijf van de indiener, omdat er in onze directe omgeving geschikte fruitteelt percelen uit de agrarische sector worden onttrokken. Dit betekent dat mijn bedrijf moeilijker kan uitbreiden.</i>	De locatiekeuze van de zonneweide is zorgvuldig tot stand gekomen, zie het algemeen deel onder B en C. Bovendien hebben eigenaren van agrarische gronden zelf de vrijheid om te beslissen of zij een zonneveld een aantrekkelijke optie vinden ten opzichte van de huidige functie. Daarnaast blijft de oorspronkelijke agrarische functie gewaarborgd. Het betreft een tijdelijke ontwikkeling voor een periode van 30 jaar. Na deze periode wordt de grond weer beschikbaar gesteld voor agrarische doeleinden.
<i>1 b. De extra verkeersbewegingen, ten opzichte van het huidige landbouwkundig gebruik, geven voor ons woongenot meer overlast en daardoor een lagere waarde voor het onroerend goed.</i>	Tijdens de exploitatie van de zonneweide is er nauwelijks sprake van extra verkeersstromen. Alleen zeer incidenteel zal er in het kader van onderhoud een auto of bestelbus naar de zonneweide rijden. Enkel tijdens de bouw- en ontmantelingsfase is er sprake van extra verkeer en een tijdelijke piek in de verkeerstroom. Dat is vervelend maar onontkoombaar bij de realisatie van een zonnepark. De bouwperiode zal naar verwachting circa 3 maanden duren.

	Een eis is dat uiterlijk 3 weken voor de start van de bouw een veiligheidsplan ter goedkeuring aan de gemeente dient te worden aangeboden. In dit veiligheidsplan dienen maatregelen te zijn getroffen gericht op het voorkomen van hinder tijdens de bouw. De aan- en afvoerroutes zijn onderdeel van dit veiligheidsplan. Op de onderhavige aanvraag omgevingsvergunning is het oude recht nog van toepassing. In de Wet ruimtelijke ordening wordt compensatie voor mogelijke schade geregeld via de planschadeprocedure. Binnen deze procedure heeft de indiener het recht om een aanvraag voor planschade in te dienen bij de gemeente. Een dergelijke aanvraag kan worden ingediend nadat een omgevingsvergunning onherroepelijk is geworden. Indien uit de beoordeling blijkt dat er inderdaad sprake is van planschade, moet de initiatiefnemer (de exploitant van de zonneweide) het bedrag aan planschade vergoeden. Dit is vastgelegd in de anterieure overeenkomst die de gemeente heeft gesloten met de initiatiefnemer.
<i>1 c. Door de grote omvang van de weide zal er bij brand in de transformatoren, zonnepanelen, omvormers en accu's een zeer grote kans zijn dat er verbrandingsproducten, zoals glas deeltjes, zware metalen en giftige stoffen in onze boomgaard en op ons fruit terecht komt, dit geeft een onomkeerbare schade voor ons bedrijf en de gezondheid van ons gezin.</i>	Bij de beoordeling van de technische componenten van het zonnepark is aangetoond dat wordt voldaan aan wet- en regelgeving, ook op het gebied van veiligheid. Verder is de Veiligheidsregio Utrecht in de gelegenheid gebracht om hierover te adviseren en heeft dit ook gedaan. Hieruit bleek dat wordt voldaan aan wet- en regelgeving. De technische gebouwen worden tot slot voor de zekerheid zo ver mogelijk van de bestaande bebouwing geplaatst.
Conclusie	
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.	

Indiener 2 Ingekomen 31 mei 2023	
Zienswijze	Reactie gemeente
<i>2 a. Doordat op het laatste moment het voorgenomen besluit om een zonnepark aan de Groenewoudse weg te gaan realiseren, onder druk van de omwonenden, ingetrokken is, is er (door tijdsdruk) onvoldoende gezocht naar (een) alternatieve vervangende locatie(s).</i>	De locatiekeuze van de zonneweide is zorgvuldig tot stand gekomen. De zonneweide kan hier worden aangesloten op het elektriciteitsnet, de gronden zijn beschikbaar en de zonneweide is landschappelijk goed inpasbaar in de aanwezige landschapsstructuren. In de zoektocht naar een geschikte locatie in het buitengebied van Cothen is er met alle grondeigenaren contact opgenomen waar

	contactgegevens van beschikbaar waren. Behalve de grondeigenaren van deze locatie waren er verder geen geïnteresseerden. Gedurende het participatieproces is met meerdere omliggende grondeigenaren gesproken over de beschikbaarheid van hun grond met betrekking tot kavelruil. Hier zijn geen beschikbare gronden uitgekomen. Er is een aantal suggesties gedaan. Op deze gesuggereerde locaties was het ontwikkelen van een zonneweide echter technisch niet uitvoerbaar (o.a. niet aan te sluiten op het elektriciteitsnet) of kon de grond niet worden ingezet door hogere archeologische waarden (met name 'Limes', dit betreft de percelen noordelijk van de planlocatie Zie ook, algemeen deel onder C en onder B.
<i>2 b. Aantasting van het agrarische landschap met zijn landschappelijke waarden met daarbij negatieve effecten op de terreinen van flora, fauna en toerisme.</i>	De voorliggende ontwikkeling voorziet in een zonneweide met een grootte van 7,8 hectare. De locatie en het voorgestelde inrichtingsplan voor de zonneweide zijn door het college van B&W op 15 maart 2022 beoordeeld. De zonneweide scoorde naar het oordeel van het college goed en het college heeft onder voorwaarden ingestemd met de realisatie ervan. Er werden scores vergeven op meerdere aspecten. Een van deze aspecten was landschap en recreatie. De voorgestelde inrichting haalt het zonneveld grotendeels uit het zicht door de aanplant van groenstruweel rondom, een nadrukkelijke wens van omwonenden. Dit zorgt weliswaar voor het verkleinen van de openheid van het gebied, maar hiermee wordt voorkomen dat het zonneveld negatieve impact heeft op het landschap. Het landschap wordt kleinschaliger door twee 'kamers' toe te voegen door middel van groene struweelranden rondom twee delen van de zonneweide. Het zonneveld is naar het oordeel van de gemeente ingepast naar de maat, de schaal en de elementen in het landschap. Met aandacht voor de beleefbaarheid en karakteristiek van het landschap, en de recreatieve waarde. Waar onttrekking uit het zicht gewenst is, gebeurt dit met gebiedseigen beplanting. In het plan is tevens ruimte gereserveerd voor de aanleg van een openbare voorziening in de vorm van een rustplaats voor recreanten. Tot slot vindt de gemeente het belangrijk dat er met de landschappelijke inpassing en ecologische beheer een bijdrage wordt geleverd aan de biodiversiteit in het gebied.

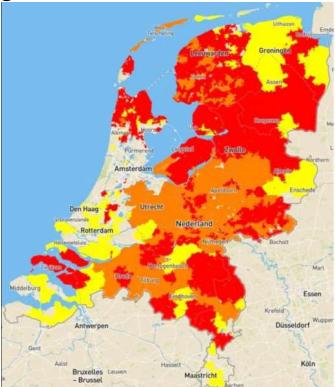
2 c. Aantasting van de leefomgeving en woongenot door het ontstaan van een zonnepark wat ontsierend is in dit open landschap, hetgeen typerend is voor het Krommerijnlandschap.	Zie reactie bij 2b.
2 d. Doordat er op meerdere locaties zonneparken in de gemeente Wijk bij Duurstede al gerealiseerd zijn of nog te realiseren zijn, ontstaan op teveel plaatsen versnipperde kleine zonneparkjes (Trechtweg, Wijkersloot/Hoeksedijk, Wijkerbroek). Daarbij merk ik op dat al deze parken aan de westkant van de gemeente gesitueerd zijn, wat een onevenredige druk geeft op dit agrarische buitengebied	Zie het algemeen deel, onder B.
2 e. Kwalitatief goede landbouwgrond is niet meer beschikbaar voor de agrarische sector. Naastgelegen agrarische ondernemers wordt het recht ontnomen om uit te kunnen breiden doordat gronden niet aangekocht kunnen worden voor agrarische activiteiten.	Zie het algemeen deel, onder B. Eigenaren van agrarische gronden hebben zelf de vrijheid om te beslissen of zij een zonneveld een aantrekkelijke optie vinden in aanvulling op de huidige functie. Deze bedrijfsmatige vrijheid is waardevol, evenals de andere waarden die worden meegewogen in het beleid. Daarnaast blijft de oorspronkelijke agrarische functie gewaarborgd. Het betreft een tijdelijke ontwikkeling voor een periode van maximaal 30 jaar. Na deze periode wordt de grond weer beschikbaar gesteld voor agrarische doeleinden.
Indiener 2 Aanvulling Ingekomen 3 januari 2025	
Zienswijze	Reactie gemeente
2 f. Reden waarom deze aanvullende zienswijze ingediend wordt is omdat de besluitvorming om op genoemde locatie een zonnepark te realiseren ondoordacht tot stand gekomen is en verregaande gevolgen heeft voor de omgeving: Doordat er op meerdere locaties zonneparken in de gemeente Wijk bij Duurstede al gerealiseerd zijn of nog te realiseren zijn, ontstaan op teveel plaatsen versnipperde kleine zonneparkjes (Trechtweg, Wijkersloot/Hoeksedijk, Wijkerbroek). Daarbij merk ik op dat al deze parken aan de westkant van de gemeente gesitueerd zijn, wat een onevenredige druk geeft op dit agrarische buitengebied	Zie het algemeen deel, onder B.
2 g. Duurzaamheid. Er wordt vaak gezegd dat zonneparken duurzaam zijn. Ik wil het tegendeel beweren. Niet voor niets worden zonnepanelen al het "nieuwe asbest" genoemd. Nadat de panelen afgeschreven zijn, waarheen dan met de restanten. Zijn deze recyclebaar, of gaan we naast de asbeststortplaatsen in Nederland nu ook zonnepaneelstortplaatsen maken? Of denken we, dat is ons probleem niet, dat lost ons nageslacht maar op.	Wij nemen deze bewering voor kennisgeving aan en begrijpen de achterliggende zorg. Enkel ruimtelijk relevante risico's voor de omgeving mogen als belang worden meegewogen in het kader van een "goede ruimtelijke ordening". Wel heeft de gemeente anterieure afspraken met de initiatiefnemer gemaakt in een door beiden ondertekende overeenkomst over het opruimen en weer schoon opleveren van de kavel na afloop van de vergunning en ziet toe op naleving ervan.
2 h. Het Dwarsdijkse zonnepark heeft een geschatte levensduur van ca. 25 jaar. Daarna zou het weer agrarisch gebied kunnen worden. Maar dan moet er	Zie antwoord onder 2g. Voor aanvang van de werkzaamheden zal er een nulmeting bodemonderzoek worden gedaan en na

<i>geen schade ontstaan. Technici zeggen dat het glas wat gebruikt wordt voor zonnepanelen zo fijn versplinterd, dat de grond daarna voor eeuwig onbruikbaar zal blijven, omdat het onmogelijk al het versplinterde glas te verwijderen. O, wat duurzaam.</i>	het verstrijken van de vergunningstermijn zal er wederom een bodemonderzoek worden uitgevoerd.
<i>2 i. De gemeente Wijk bij Duurstede laat zich chanteren en intimideren door de initiatiefnemer die dreigt met het indienen van een hoge schadeclaim als de gemeente Wijk bij Duurstede geen vergunning af zal geven.</i>	Wij nemen deze bewering voor kennisgeving aan. Enkel ruimtelijk relevante risico's voor de omgeving mogen als belang worden meegewogen in het kader van een "goede ruimtelijke ordening".
<i>2 j. De aanvaardbaarheid van een dergelijk zonnepark op de voorgestelde locatie voor de rechtbank Midden Nederland o.a. reden is geweest om de reeds eerder afgegeven vergunning te vernietigen. Deze uitspraak wordt door de gemeente Wijk bij Duurstede genegeerd.</i>	De rechter heeft geen uitspraak gedaan over de aanvaardbaarheid van het zonnepark. De rechtbank heeft geoordeeld dat alsnog een verklaring van geen bedenkingen moest worden gevraagd. Dit wordt nu gedaan. Zie ook het algemeen deel, onder A.
<i>2 k. Doordat de rechtbank Midden Nederland de reeds eerder afgegeven vergunning vernietigd is, vervalt naar mijn mening de eerder gedane aanvraag voor een vergunning. Er zal dan in mijn beleving een nieuw vergunningstraject opgestart moeten worden tegen de nu geldende eisen. Er kan n.m.m. geen vergunning afgegeven worden door een VvGB door de gemeenteraad.</i>	De aanvraag omgevingsvergunning is niet vervallen door de vernietiging van de vergunning. De rechtbank heeft zelf aangegeven dat het overgangsrecht van toepassing is op de aanvraag.
<i>2 l. Het voornemen van de gemeente Wijk bij Duurstede om een vergunning af te geven voor een zonnepark op agrarische grond in strijd is met het besluit van de minister is. Vergunningen voor de aanleg van nieuwe zonneparken op landbouw- en natuurgronden worden vanaf 1 januari 2024 niet meer verleend. Dat schrijft demissionair minister Hugo de Jonge van Binnenlandse Zaken in een brief aan de Tweede Kamer. In de brief beschrijft De Jonge de nieuwe voorkeursvolgorde voor plekken waar zonne-energie mag worden opgewekt. Zonneparken op landbouw- en natuurgronden nemen volgens de minister een te groot beslag op de schaarse ruimte. Alleen bij hoge uitzondering wordt er nog toestemming verleend.</i>	Zie het algemeen deel, onder D.
<i>Indiener verzoekt hierbij uw voorgenomen besluit in heroverweging te willen nemen en de locatie langs het Kapelleweg niet als locatie voor het realiseren van een zonneweide te willen aanmerken.</i>	De gemeente Wijk bij Duurstede heeft als doel gesteld om in 2030 energieneutraal te zijn en heeft de belangen tegen elkaar afgewogen. De inpassing van de Dwarsdijkse Zonneweide op deze locatie is passend. Alles overziend is de gemeente van mening dat er geen grond is om planologische medewerking te weigeren.
Conclusie	
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.	

Indiener 3 Ingekomen 3 juni 2023	
Zienswijze	Reactie gemeente
3 a. Een van de voorwaarden was dat het beoogde zonnepark aangesloten kon worden op het energienet. Sunvest heeft niet ingeschreven omdat ze niet aan konden sluiten. Het beoogde zonnepark aan de Kapelleweg kan voorlopig niet aangesloten worden op het regionale energienet. Vorige week publiceerde "Groennet" een artikel dat de "netcongestie" in Nederland sterk achter loopt waardoor de ambities niet gehaald kunnen worden. In de provincie Utrecht zal een structurele netcongestie uitgevoerd moeten worden voordat er nieuwe grote aansluitingen gemaakt kunnen worden. Zoals ik al eerder aangegeven heb heeft Sunvest niet meegedaan aan deze mini-tender omdat er geen aansluitmogelijkheden waren/ zijn. Ook BHM niet aan de aansluit voorwaarde kan voldoen is de inschrijving op deze mini-tender ongeldig en zal de vergunning voor de aanleg van het zonnepark niet afgegeven mogen worden. Ook de reeds vergunde zonneparken van Sunvest in het Wijkbroek en het zonnepark van LC Energie aan de Amerongerwetering in onze buur gemeente Utrechtse Heuvelrug kunnen niet aansluiten op het energienetwerk. Zij hebben vergunning aangevraagd om batterij voorzieningen bij te plaatsen of gaan op zoek naar regionale grootverbruikers omdat ze problemen krijgen met de SDE++ subsidies. Op deze manier verleend u medewerking aan het verstrekken van belastinggeld voor niet gewenste doeleinden. Na 2029 komen er wellicht wat mogelijkheden om in de rood gekleurde gebieden netcongesties uit te voeren.	In de uitnodigingsbrief van de gemeente stond omschreven dat bij het indienen van het principeverzoek aangetoond dient te worden dat de zonneweide aangesloten kon worden. Het is voor de gemeente dus van belang dat de initiatiefnemer kan aantonen dat er een netaansluiting is gereserveerd bij Stedin en dat de tracéstudie door Stedin wordt uitgevoerd. Op de website van de regionale netbeheerder Stedin staat "Complete aanvragen die vóór 12 oktober 2021 zijn gedaan voor een grootverbruikaansluiting >3x80 ampère met transportcapaciteit voor teruglevering realiseren we. Dit doen we mits de offerte is/wordt geaccepteerd binnen de geldigheidstermijn en de teruglevering is gecontracteerd. De aangekondigde congestie heeft dan geen gevolgen." De initiatiefnemer heeft bij de gemeente kenbaar gemaakt dat er voor 12 oktober 2021 een complete aanvraag voor een netaansluiting is ingediend bij Stedin. Op basis van deze aanvraag heeft Stedin een offerte uitgebracht voor de aansluiting. BHM heeft vervolgens aan Stedin opdracht gegeven de aansluiting voor te bereiden. Dit betekent dat de aansluiting en het transport van de te produceren energie is gegarandeerd. Stedin heeft dat ook bevestigd aan de gemeente.
3 b. Verder zijn er nog meer bezwaren tegen de aanleg van meer zonneparken in onze gemeente. Ik ben eigenaar van een perceel landbouwgrond aan de Trechtweg naast het zonnepark Cothen wat in april 2022 in gebruik genomen is. Sinds 2016 is 2ha van dit perceel in gebruik als natuurland. Begin dit jaar heb ik geprobeerd om "weidevogelbeheer" op dit perceel te krijgen. Dit is door de subsidie verstrekker, de Provincie Utrecht afgewezen omdat er een zonnepark in de buurt ligt. Dat betekent dat de aanwezigheid van een zonnepark een nadelige factor is voor het weidevogelbeheer.	Zonneweides kunnen een impact hebben op weidevogels. Zonneweides en ook andere hoog opgaande elementen in het landschap zoals bomen, huizen en hoogspanningsmasten vormen ideale broed- en uitkijkposten voor predatoren. Het broedsucces van weidevogels in de nabijheid van opgaande elementen in het landschap is lager. Het plangebied van de Dwarsdijkse Zonneweide ligt niet in een weidevogelkerngebied. Daarnaast heeft initiatiefnemer contact opgenomen met ANV en is er een Quickscan Wet Natuurbescherming uitgevoerd. Hieruit is geconcludeerd dat er geen beschermde soorten (waaronder weidevogels) in het plangebied zijn.
3 c. Als direct omwonende van het reeds aangelegde zonnepark in onze gemeente heb ik inmiddels de nodige ervaringen ten aanzien van de prachtige	Er is een inrichtings- en beheerplan opgesteld waarin de verschillende landschappelijke elementen (struweel, kruidenrijk grasland, hoogstamfruit) zijn

landschappelijke plannen die gepresenteerd zijn door de ontwikkelaars van de zonneparken. Aan alle mooie toezeggingen over landschappelijke inpassingen en inspanningen om de biodiversiteit in het zonnepark te vergroten komt niets terecht. Er is nog nooit wat ingezaaid aan bloemen mengsels, er zijn nooit noot schapen onder de panelen geweid, er wordt niet gemaaid, de hagen worden niet onderhouden, de brandnetels, zuring en de distels groeien boven het bosplantsoen (wat voor het merendeel dood gegaan is) uit, kortom er wordt geen onderhoud gepleegd en er is geen controle toezeggingen die bij de aanvang van de ontwikkeling van het park aan de omwonenden gedaan zijn.	omschreven. Vervolgens is er per landschappelijk element omschreven hoe de aanleg, het ontwikkelingsbeheer en het instandhoudingsbeheer wordt uitgevoerd. Het inrichtings- en beheerplan zal onderdeel uitmaken van de vergunning, waardoor de initiatiefnemer gehouden wordt aan de in het plan omschreven aanleg en beheer. Indien initiatiefnemer verzaakt om de aanleg/beheer goed uit te voeren, kan de gemeente hierop handhaven.
3 d. Daarnaast klagen de bewoners in Cothen over overlast van schittering en geluid. Er zijn geluidsschermen in het zonnepark Cothen geplaatst zonder dat er een vergunningsaanvraag gepubliceerd is.	<u>Schittering</u> De te plaatsen zonnepanelen zijn voorzien van een anti-reflectie folie of coating, waarmee lichtreflectie tijdens normale weersomstandigheden wordt voorkomen. De zonnepanelen liggen in een hellingshoek van ongeveer 10 graden. Deze hellingshoek zorgt ervoor dat licht naar boven wordt gekaatst. Reflectie is daardoor enkel in een zeer kleine hoek mogelijk. Tenslotte wordt de zonneweide landschappelijk ingepast met struweelhagen, waardoor de zonnepanelen (en dus ook de eventueel resterende schittering) zoveel mogelijk uit het zicht onttrokken zullen worden. Hinder door lichtreflectie voor omwonenden en passanten, zoals gebruikers van omliggende wegen, wordt dan ook niet verwacht. <u>Geluid</u> De technische installaties van de zonneweide die geluid produceren liggen op ruime afstand van woningen (ruim 100 meter). Voor zonneweides geldt op basis van de VNG Handreiking activiteiten en milieuzoneringen, uitgaande van een 'elektriciteitsdistributiebedrijf met een transformatorvermogen van 10 tot 100 MVA', een aan te houden richtafstand van 50 meter om geluidshinder te voorkomen. Hieraan wordt ruimschoots voldaan en om die reden wordt geen geluidshinder verwacht.
3 e. In alle presentaties voor de aanvragen van de vergunningen zijn er door alle ontwikkelaars toezeggingen gedaan om bij de aanleg lokale partijen in te schakelen. De bedrijven die tot nu toe werkzaamheden verricht hebben bij de voorbereidingen en bouwactiviteiten kwamen uit Hogeveen, Polen, Oekraïne en Roemenië. De bouwer van de zonneparken Wijkerbroek Bellectric komt uit Duitsland. Ook van deze toezeggingen komt niets terecht.	Er is in de plannen aangegeven dat de aanleg en het beheer van de landschappelijke elementen zo veel mogelijk lokaal uit te besteden. De aanbesteding hiervan zal onderdeel uitmaken van de voorbereiding van de bouw van het zonneveld.
3 f. Tijdens de aanleg van de stroomkabels van het zonnepark Cothen naar het Eneco verdeelstation in de winter van 2021/ 2022 is er zeer veel overlast geweest van de werkzaamheden. De Trechtweg lag	De aanleg van de netaansluiting is de verantwoordelijkheid van Stedin en maakt geen onderdeel uit van de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor de Dwarsdijkse

de hele winter onder de bagger, er zijn eigendommen van bewoners beschadig en niet gerepareerd. Tijdens deze werkzaamheden was de bereikbaarheid van de van de bewoners en de bedrijven onvoldoende geregeld. De toezichthouder van de gemeente had meer oog voor de belangen van de aannemers dan voor de bewoners. De bermen waar graafwerkzaamheden uitgevoerd zijn, zijn niet goed verdicht waardoor er nog steeds gaten in de bermen zitten. Het grasbestand bestaat sinds de graafwerkzaamheden voornamelijk uit brandnetels en de bermen zijn nooit meer aangevuld. De werkzaamheden zijn "gereed" en er wordt geen nazorg meer uitgevoerd	Zonneweide.
3 g. Voor de locatie van het zonnepark Kapelleweg is geen draagvlak in de omgeving. De enige voorstanders zijn de eigenaren van de grond waar het zonnepark aangelegd wordt. Dit komt omdat er een buitensporige vergoeding gegeven wordt. De gemeente kijkt bij iedere ontwikkeling naar burgerparticipatie en draagvlak. Hier is duidelijk geen draagvlak en daarom moet de aanlegvergunning in getrokken worden. Dit zonnepark komt te liggen op een locatie waar het bepalend is voor de omgeving. In het Wijkerbroek en in de buurgemeente Houten zijn de zonneparken langs het Amsterdam Rijnkanaal geprojecteerd op een behoorlijke afstand van de openbare weg. In de omgeving van de zonneparken wonen weinig mensen ze vallen weg in het landschap. Het lijkt er op dat BHM een voorkeur heeft voor gevoelige locaties. Na het Groenewoud hebben ze nu de Kapelleweg op het oog. Op deze locatie moet de gemeente geen zonnepark toestaan.	Zie algemeen deel, onder C. De gemeente Wijk bij Duurstede heeft als doel gesteld om in 2030 energieneutraal te zijn en heeft de belangen tegen elkaar afgewogen. De inpassing van de Dwarsdijkse Zonneweide op deze locatie is passend. Alles overziend is de gemeente van mening dat er geen grond is om planologische medewerking te weigeren.
3 h. Omdat ook het zonnepark van Sunvest voorlopig niet aan kan sluiten en het zonnepark Kapelleweg voor 2029 niet aangesloten wordt is er voldoende tijd om over te gaan naar "zon op het dak". De energie die dit oplevert kan kleinschalig in de directe omgeving afgezet worden. Er is een enorme toename van zonnepanelen op de daken waardoor het zonnepark Kapelleweg overbodig wordt voor de doelstelling die de gemeente zich gesteld heeft.	Initiatiefnemer beschikt over een reservering op het net, het is onjuist dat de zonneweide pas in 2029 aangesloten kan worden. Zie ook de reactie bij zienswijze 3a. Het plaatsen van zonnepanelen op daken alleen is niet voldoende om de klimaatdoelen, zoals energieneutraal worden, te bereiken. Het volleggen van alle geschikte daken met zonnepanelen in de gemeente kan bijdragen aan het opwekken van ongeveer een kwart van onze energiebehoefte. Daarbij uitgaande van bijna 40% energiebesparing ten opzichte van het huidige energieverbruik. Overige opwek met bijvoorbeeld zonneweiden blijft dus ook nodig.
Indiener 3 Aanvulling Ingekomen 12 januari 2025	
In 2020 zijn er door de Gemeente Wijk bij Duurstede een aantal voorwaarden opgesteld waarop de initiatiefnemers beoordeeld zouden gaan worden. Deze voorwaarden worden in de Ontwerp- Verklaring van Geen bedenkingen niet meer mee genomen in de beoordeling. Daardoor handelt de Gemeente Wijk bij Duurstede tegen haar eerder opgestelde	Zie de beantwoording in het algemeen deel, onder A en C.

beleidskader. 3 i. Draagvlak in de omgeving Er is geen draagvlak in de omgeving. Alle omwonenden zijn tegen de komst van dit zonnepark. De initiatienemer heeft bij het zonnepark Groenewoud helemaal geen participatie in de omgeving uitgevoerd. Nu is er wel een participatie in de buurt uitgevoerd maar daar kan maar een conclusie uit getrokken worden; er is geen draagvlak bij de omwonenden.	
3 j. Beleid landelijke overheid De nieuwe regering wil niet dat er “goede landbouwgrond” opgeofferd wordt voor zonnenvelden. Het verstrekken van de ontwerp-Verklaring van geen Bedenkingen is in strijd met het regeringsbeleid en getuigd niet van een duidend overheidsbeleid.	Zie de beantwoording in het algemeen deel, onder D.
3 k. Raadsbesluit ontwerp-verklaring van geen bedenkingen Dit besluit is in de Gemeenteraad van Wijk bij Duurstede tot stand gekomen door een dreiging van een schadeclaim naar de Gemeente Wijk bij Duurstede door de initiatiefnemer. Een ruime meerderheid van de raadsleden stemde in de commissie vergadering tegen het voorstel maar omdat de initiatiefnemer dreigde met een aanzienlijke schadeclaim hebben ze in de raadsvergadering wel ingestemd met het voorstel van B&W.	Wij nemen deze bewering voor kennisgeving aan. Enkel ruimtelijk relevante risico's voor de omgeving mogen als belang worden meegewogen in het kader van een “goede ruimtelijke ordening”.
3 l. Aansluiting op het stroomnet Een van de voorwaarden was dat het beoogde zonnepark aangesloten kon worden op het energienet. Het beoogde zonnepark aan de Kapelleweg kan voorlopig niet aangesloten worden op het regionale energienet. In de provincie Utrecht zal een structurele netcongestie uitgevoerd moeten worden voordat er nieuwe grote aansluitingen gemaakt kunnen worden. Het onderstaande plaatje geeft de grote achterstand van de netcongestie duidelijk weer. De initiatiefnemer niet aan de aansluit voorwaarde kan voldoen is de uitgeschreven mini-tender ongeldig en zal de vergunning voor de aanleg van dit zonnepark ingetrokken moeten worden. Ook de reeds vergunde zonneparken van Sunvest in	Initiatiefnemer beschikt over een reservering voor aansluiting op het stroomnet. Zie ook de reactie bij zienswijze 3a.

het Wijkerbroek en het zonnepark van LC Energie aan de Amerongerwetering in onze buur gemeente Utrechtse Heuvelrug kunnen niet aansluiten op het energienetwerk. Zij hebben vergunning aangevraagd om batterij voorzieningen bij te plaatsen of gaan op zoek naar regionale grootverbruikers omdat ze problemen krijgen met de SDE++ subsidies. Op deze manier verleend u medewerking aan het verstrekken van belastinggeld voor niet gewenste doeleinden. Na 2029 komen er wellicht wat mogelijkheden om in de rood gekleurde gebieden netcongesties uit te voeren.	
3 m. Speculatie van zonneparken in de gemeente Wijk bij Duurstede De inmiddels in Wijk bij Duurstede aangelegde zonneparken en het zonnepark wat momenteel in de Wijkersloot in aanleg is, zijn er door de initiatiefnemers inmiddels 2 parken aan buitenlandse partijen verkocht. Voor het zonnepark aan de Wijkersloot zoekt de huidige eigenaar een belegger die het park wil overnemen zodra het gereed is.	Wij nemen deze bewering voor kennisgeving aan. Enkel ruimtelijk relevante risico's voor de omgeving mogen als belang worden meegewogen in het kader van een "goede ruimtelijke ordening".
Conclusie	
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.	

Indiener 4 Ingekomen 5 juni 2023	
Zienswijze	Reactie gemeente
4 a. Indiener geeft aan dat er veel energie wordt gestoken om de landschappelijke 'parel van het Sticht' en 'Het buiten van Utrecht' te promoten. Dit wordt gezien als een van de mooiste en historisch meest belangrijke buitengebieden van de Provincie. Lang is het gebied min of meer "vergeten" geweest. Iedereen kende wel de Utrechtse Heuvelrug, maar de naam Kromme Rijnstreek voor het unieke en goed af gebakende gebied ten Zuidoost van Utrecht, met zijn werkelijk verbluffende eeuwenoude historie, de ontstaansgeschiedenis van het gebied na de laatste ijstijd, met smeltend ijs en een ware delta aan stroompjes en rivieren, het geomorfologische karakter van de grond, de latere cultivering en ontginning vanaf het begin van de 12e eeuw, het slagenlandschap en de wetingenenz. enz., bestond nog niet eens en is pas relatief kort geleden in de tijd mede een begrip geworden. Het gebied achter Cothen kenmerkt zich door het groene landschappelijke karakter en openheid van het landschap (uit "Ruimte voor Ruimteregeeling" behorend bij het Bestemmingsplan Buitengebied	Uit het inrichtingsplan blijkt dat de voorgestelde inrichting het zonneveld grotendeels uit het zicht haalt door de aanplant van groenstruweel rondom, een nadrukkelijke wens van omwonenden. Dit zorgt weliswaar voor het verkleinen van de openheid van het gebied, maar hiermee wordt voorkomen dat het zonneveld negatieve impact heeft op het landschap. Het landschap wordt kleinschaliger door twee 'kamers' toe te voegen door middel van groene struweelranden rondom twee delen van de zonneweide. Het zonneveld is naar het oordeel van de gemeente ingepast naar de maat, de schaal en de elementen in het landschap. Met aandacht voor de beleefbaarheid en karakteristiek van het landschap, en de recreatieve waarde. Waar onttrekking uit het zicht gewenst is, gebeurt dit met gebiedseigen beplanting. Tot slot vindt de gemeente het belangrijk dat er met de landschappelijke inpassing en ecologische beheer een bijdrage wordt geleverd aan de biodiversiteit in het gebied.

2015). Daarin worden verder overigens tot op microdetail suggesties gedaan t.a.v. bepaalde landschappelijke verbetering van sommige boerenerven. Hoe rijmt dit met een grootschalige industriële bebouwing van een perceel van 10,5 ha. groot met zonnepanelen en bijgebouwen?	
4 b. De aanleg van dit 10,5 ha zonnepark, weliswaar omgeven door een haag groen van wel tot 4 meter hoogte, onderbreekt deze openheid van het landschap, de zichtlijnen tot aan Werkhoven toe, die men als wandelende of fietsende recreant kan waarnemen.	Zie reactie bij 4 a. Op verzoek van omwonenden is de oorspronkelijke 4-5 meter hoge haag verlaagd naar circa 3 meter. Het landschapsontwerp is gebaseerd op (inpassing in) het bestaande landschap en afstemming met de omwonenden. Het bestaande landschap wordt gekarakteriseerd als halfopen; een combinatie van doorzichten en kleinschaligheid door de verschillende 'groene kamers', zoals fruitboomgaarden, bosjes en andere groene structuren. Het zonnepark sluit hier op aan. Met de groene struweelranden en fruitbomen om het zonnepark wordt het zicht op de zonneweide vanuit de omgeving geblokkeerd en gefilterd, een nadrukkelijke wens van de omwonenden. De open te houden centrale as van het plangebied zorgt er tevens voor dat doorzicht naar het achterliggende landschap naar het noorden mogelijk blijft. Aan de westzijde blijft doorzicht door de panelenrijen mogelijk. Dit was een wens van de omwonenden aan de westzijde van het plangebied. Het zonneveld is daarmee ingepast naar de maat, de schaal en de elementen in het landschap. Met aandacht voor de beleefbaarheid en karakteristiek van het landschap en voor de recreatieve waarde.
4 c. Niet voor niets worden nieuwe recreatieve voorzieningen gerealiseerd zoals extra fietsroutes, wandelpaden (klompenpaden) en zelfs kanoroutes. Ook gestimuleerd door de Provinciale visie op recreatie, waar extra behoefte van de inwoners wordt voorzien o.a. door de groei van de stad Utrecht en de regio, mede als overloop van en ontlasting van de Utrechtse Heuvelrug. En wat doen we er nu mee? We gaan het verrommelen, aantasten, omdat het zogenaamd "moet", want we "moeten van het gas af" vanwege CO2 uitstoot.	Zie reactie bij 4 a. In het plangebied is tevens ruimte gereserveerd voor de aanleg van een openbare voorziening in de vorm van een rustplaats voor recreanten.
4 d. Fossiele brandstoffen zijn in de ban gedaan. Ook ik vind het een goede zaak om te kijken naar vervanging van energiedragers om uitputting van onze aard- en bodemschatten tegen te gaan. Maar het dogmatisch fanatisme om als alternatief het bijna uitsluitend te hebben over wind- en zonne-energie en de snelheid waarop dit door de landelijke overheid wordt gedrukt (Klimaatakkoord 2019) zijn stuitend en ontwrichtend. Dat de Provinciale en lokale overheden zich via de zogenaamde RES convenanten voor dit karretje hebben laten spannen is m.i. te danken aan een totale onkunde van deze overheden om zich te weer te stellen, gecombineerd	In het kader van de wereldwijde energietransitie heeft gemeente Wijk bij Duurstede de ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn. Om dit te bereiken moet in alle gebouwen, bij alle logistieke processen en bij alle bedrijfsmatige activiteiten, het energieverbruik sterk worden teruggedrongen. Daarnaast is extra ruimte nodig voor het opwekken van duurzame energie. De geschikte ruimte op daken is beperkt en dus wordt er gezocht naar alternatieven. Recent is daar de opgave voor het aardgasvrij maken van woonwijken bijgekomen. Gezien de grootte van de opgave en de energiebehoefte, kijkt de gemeente breed naar

met een nihilistische visie van betrokken beleidsmakers "omdat het moet, want de natuur en het klimaat staan op omvallen" Hoe arrogant kan de mens zijn tegenover de natuur. Er zijn grote vraagtekens te plaatsen bij het democratisch gehalte van deze besluitvorming, hier en te lande.	mogelijkheden voor duurzame energie. Voor het opwekken van duurzame energie is ook ruimte in het buitengebied nodig. Deze ruimte is schaars en concurreert met landbouw, natuur, toerisme en recreatie en voor het behouden van de cultuurgeschiedenis en archeologie. Eén van de mogelijkheden voor duurzame energieopwekking is door middel van zonnepelden.
4 e. Wat me ook opvalt: dergelijke windmolens en zonnepark initiatieven worden vooral in het buitengebied in den lande gesitueerd. Het Vondelpark in Amsterdam, Amsterdamse Bos, het Malieveld in Den Haag, het Wilhelminapark in Utrecht en de Wassenaarse Slag zullen waarschijnlijk nooit in aanmerking komen. Not in my back yard (NIMBY) syndroom..?	Deze stelling wordt ter kennisname aangenomen.
4 f. Opvallend is ook dat met name de overwegend ter linkerzijde opererende politieke partijen, gedomineerd door, c.q. beïnvloed door milieu-activistisch machtsdenken deze onstuitbare "dwang" voelen om het hele land in landschappelijke wanorde te storten, ondanks dat ze juist 'vóór natuur- en landschapsbehoud zeggen te zijn.	Deze stelling wordt ter kennisname aangenomen.
4 g. En pas op: het is slechts het begin. Want in het april 2020 ook door onze 3 Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013-2028 gemeenteraad vastgestelde RES Ontwerpplan 1.0 in de U16 wordt aangegeven dat 1,8 TWh aan duurzame opwek van energie moet worden gerealiseerd. Voor onze streek is daarvoor - naast windmolens, een totaal aan 60 ha. aan zonneparken voorzien.	Zie reactie bij 4 f.
4 h. Net buiten de gemeentegrens van WbD, op Houtens grondgebied, verrijzen al – ondanks hevige tegenstand - een drietal windmolens van het referentie type Vestas V-150, met een tiphoogte van 241 meter, ashoogte van 166 meter en rotordiameter van 150 meter, in het Windpark Goyerbrug, welke met een onderlinge turbineafstand van 600 m worden geplaatst. Ook dat heeft al een negatieve uitstraling op het Kromme Rijngebied, ook binnen onze gemeentegrenzen, want ze zijn van alle kanten zichtbaar, over grote afstand, en dat terwijl het advies van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) adviseert minsten 1800 meter afstand te houden van Rijksbeschermd gezichten.	De gemeente Houten heeft een specifiek beleid geformuleerd met betrekking tot de productie van duurzame energie, inclusief richtlijnen voor de implementatie van windturbines. De gemeente Wijk bij Duurstede volgt nauwlettend de ontwikkelingen van omliggende gemeenten.
4 i. In de Omgevingsvisie uit november 2020 blijkt uit gesprekken en vragenlijsten met bewoners dat deze het "groen" binnen onze regio als een belangrijke gebiedskwaliteit. Als wij dus verrommeling van ons landschappelijk kostbare gebied willen tegengaan, moeten we dus geen omgevingsvergunning afgeven voor windmolen - en zonneparken, ook niet	Zie reactie bij 4 a.

<i>langs het Amsterdam Rijnkanaal.</i> 4 j. Naast de cultuurhistorische waarde van Rijksmonumenten, Rijksbeschermden dorps- en stadsgezichten (denk aan de kastelen en landgoederen) hebben we in onze regio sinds kort ook een extra dimensie daarin door de benoeming van een tweetal cultuur- en landschappelijke gebieden tot UNESCO werelderfgoed: de Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) en de Neder Germaanse Limes. Dat heeft impact op de onderhavige concept omgevingsvergunning. Een zogenaamde Heritage Impact Assessment (HIA) dient te worden uitgevoerd en vervolgens beoordeling op de kernwaarden (Outstanding Universal Value) de bijbehorende kernkwaliteiten en de samenhang daartussen, De uitkomst daarvan is op te nemen in de Omgevingsvisie. Dat is, voor zover ik weet, niet gebeurd. Derhalve kan geen omgevingsvergunning worden verleend.	Het plangebied ligt niet in de aangewezen UNESCO Werelderfgoedgebieden: Hollandse Waterlinies en de Neder Germaanse Limes. Ten noorden van het plangebied loopt de attentiezone van het UNESCO Werelderfgoed. Dit gebied is aangewezen als de 'CultuurHistorische Hoofdstructuur' (archeologisch waardenvolle zone), waar rekening gehouden dient te worden met een aantal voorwaarden (Interim Omgevingsverordening). Het plangebied ligt niet in deze zone.
4 k. In het Gemeenteblad nr. 185996 dd. 28 april 2023, tweede alinea, stelt u zelf dat het plan niet past in het geldende bestemmingsplan "Buitengebied 2015" omdat de aanleg van een zonnepark niet is toegestaan binnen de bestemming "Agrarisch". U geeft aan toch dit plan mogelijk te kunnen maken met toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure (afwijking bestemmingsplan ex artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3 Wabo) waarbij kan worden afgeweken van het geldend bestemmingsplan.	Voor het verkrijgen van een vergunning voor een zonneveld, verloopt de ruimtelijke procedure via de uitgebreide voorbereidingsprocedure, ook wel bekend als de afwijking van het bestemmingsplan. Dit is een standaard procedure om zonnenvelden in Nederland toe te staan. Er wordt op deze manier een tijdelijke vergunning van 30 jaar afgegeven waarbij de bestemming van de grond 'Agrarisch' niet wijzigt. Na 30 jaar is de grond weer beschikbaar voor agrarische doeleinden. De initiatiefnemer heeft een opruimplicht. Deze afspraken zijn vastgelegd in een anterieure overeenkomst welke is gesloten tussen de initiatiefnemer en de gemeente.
4 l. In paragraaf 1.2 "Toetsing aan relevant beleid" van de bijlage "Ruimtelijke onderbouwing 14 ontwikkelingen" bij het "Bestemmingsplan Buitengebied 2015" wordt in deze paragraaf ingegaan op het ruimtelijke beleid dat van toepassing is op mogelijke 14 agrarische locaties/bedrijven welke onder voorwaarden kunnen groeien. Deze wordt getoetst aan de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013-2028, vastgesteld door Provinciale Staten van Utrecht op 4 februari 2013. Behoud en versterken van de kwaliteit van het landelijk gebied is daarbij een kernbegrip. Het Zonnepark ligt in een zogeheten landbouwkerngebied: "de provincie vindt het vanuit ruimtelijk oogpunt belangrijk dat de landbouw hier de hoofdgebruiker en -beheerder blijft. In deze gebieden heeft landbouw dan ook het primaat. De gebieden worden zo veel mogelijk gevrijwaard van andere functies." De groei van de bouwpercelen van genoemde bedrijven mag dan ten hoogste tot 1,5 ha, respectievelijk onder strenge voorwaarden tot 2,5	Zie het algemeen deel, onder A en D. Tot slot is de provincie Utrecht betrokken bij de voorliggende procedure en zijn zij door middel van het wettelijk vooroverleg in de gelegenheid gesteld om een reactie op het plan gegeven. De reactie was positief.

ha plaatsvinden. Dan is het vreemd dat de bouw van een Zonnepark, dat ook door een commerciële onderneming samen met de EWEK wordt ontwikkeld wél mag worden gebouwd, want het voldoet niet, noch in functie, nog in grootte, want 10,5 ha industriële bebouwing groot, aan de eisen gesteld aan andere omliggende bedrijven.	
4 m. In de Omgevingsvisie Stedelijk Gebied van november 2020, met wijzigingen vastgesteld door de gemeenteraad op 6 juli 2021, wordt duidelijk gesteld dat de gemeente bodemkwaliteit belangrijk vindt en zich in dient te zetten om de goede kwaliteit te behouden en mogelijk te verbeteren. Dat geldt voor binnenstedelijke bodem, maar zeker ook voor de buitengebieden. De bodemkwaliteit van de grond onder het Dwarsdijkse Zonnepark zal aanzienlijk verslechteren door de milieuhinder die de zonnepanelen veroorzaken. Onderzoek door het Louis Bolk Instituut maakt er melding van: 'Uit een onderzoek in Engeland bleek dat de fotosynthese onder de zonnepanelen door de schaduwwerking met maximaal 92 procent is afgenomen. Dat heeft een enorm effect op de ontwikkeling van planten bovengronds en daarmee op de aanwezigheid van insecten en andere beestjes.' De bodem onder een zonnepaneel ligt als het ware braak, een zonnepark gaat dus ten koste van het functioneren van de bodem. Doordat er minder plantengroei bovengronds plaatsvindt, is er ook minder voedsel in de bodem. Het bodemleven voedt zich met organisch materiaal, zoals wortel- of gewasresten. Als voeding er niet is, gaat het bodemleven en daarmee de bodembiodiversiteit achteruit. Alle organismen in de bodem zijn op verschillende manieren met elkaar verbonden. Die onderlinge samenhang heet een voedselweb. Net als boven de grond is het onder de grond een kwestie van eten of gegeten worden. Grofweg heeft het bodemvoedselweb een traspagewijze opbouw	De gemeente heeft in haar beleid regels opgesteld ter bescherming van bodem. Hierin is opgenomen dat er bij de opstelling rekening moet worden gehouden met de bodem. In overleg tussen gemeente en initiatiefnemer is er daarom gekozen voor een zuid-opstelling zodat er meer licht en water op de bodem terechtkomt, ten opzichte van een oost-west opstelling. Voor aanvang van de werkzaamheden zal er een nulmeting bodemonderzoek worden gedaan en na het verstrijken van de vergunningstermijn zal er wederom een bodemonderzoek worden uitgevoerd. Er zijn afspraken gemaakt tussen de gemeente en de initiatiefnemer over de kwaliteit in de toekomst. De initiatiefnemer is tevens voornemens bifacial panelen toe te passen. Deze bifacial-panelen wekken aan beide zijden elektriciteit op. Daarnaast zijn deze panelen semi-transparant waardoor er meer zonlicht op de bodem komt. Dit heeft een positief effect op de groei van het kruidenrijke grasland onder de panelen (Bron: van Aken, B., Binani, A., & Cesar, K. (2021). Towards nature inclusive east-west orientated solar parks). Er wordt circa 2 cm ruimte tussen de individuele panelen vrijgelaten om de infiltratie van hemelwater in de bodem te bevorderen. Uit onderzoek is gebleken dat dit een positieve werking heeft op de bodem en de groei van kruidenrijk gras onder de panelen (Bron: Verkenning van bodem en vegetatie in 25 zonneparken in Nederland (Wageningen University & Research, 2021; https://edepot.wur.nl/541057).
4 n. Wageningen UR heeft op verzoek van de minister in 2021 een verkennend onderzoek gedaan naar de biodiversiteit in zonneparken. Uit het onderzoek blijkt dat de biodiversiteit en de bedekking van de vegetaties hoger is tussen de zonnepanelen dan onder de panelen vanwege het verschil in lichtinval. Over de gevolgen voor de bodem en de relatie met toekomstig landbouwkundig gebruik is volgens de onderzoekers nog weinig met zekerheid te zeggen. De meeste onderzochte parken zijn met twee tot drie jaar nog relatief jong.	Zie reactie bij 4 m.
4 o. De zonnepanelen worden een 10 graden opstaande hoek gelegd. Het zal dus zo zijn dat het	Zie reactie bij 4 m.

regenwater er langs één schuine kant afloopt en dan ontstaat plaatselijk veel neerslag. Daardoor ontstaat mogelijk uitspoeling en uitloging van nutriënten. Onder de panelen krijgt de bodem minder vocht. Dat beperkt de plantengroei, maar er is ook minder verdamping.' Dat leidt weer tot modderige ondergrond en geulen, en verzakkingen van de paneelfunderingen, zoals al is gebleken bij een in de regio zonnepark plan dat hierdoor vertraging heeft opgelopen. Versterking van de fundering, terwijl een vergunning een levensduur heeft van 30 jaar, waarna teruggave van het perceel in de oorspronkelijke staat verlangd wordt, kan kostbaar zijn als zulke funderingen weer moeten worden weggenomen. Het nu geplande park aan de Kapelleweg heeft een geschatte netto paneeloppervlak van ca. 67.200 m², rekening houdend met een paneelconstruct van 6 liggende panelen boven elkaar, 1,70 breed pad, ruimte voor batterijenopslag, omvormer/trafo en wegen. Bij een gemiddelde regenval van ca. 850 mm per jaar betekent dit een afvoer van regen aan de laagste zijde van het bouwwerk van 7,225 m³ water per strekkende meter pad per jaar. Het laat zich raden hoe de bodemgesteldheid ter plaatse er uit ziet na een tijdje. Ik heb nergens iets gelezen over een drainagesysteem onder de paden.	
4 p. Tot de bijlagen van de Omgevingsvergunningaanvraag van 6 maart 2023 behoort een document 7637589_1678119528680 Watertoets: een digitale watertoets proces Naar aanleiding van uw ingevulde informatie is de conclusie: Waterschapsbelang, normale procedure. Op basis van uw ingevoerde gegevens blijkt dat uw ruimtelijke ontwikkeling (grote) gevolgen heeft voor water en dat nog niet duidelijk is of uw plan voldoet aan onze belangrijkste minimale voorwaarde: het standstill beginsel". Dit beginsel houdt in dat door het plan geen verslechtering van de waterhuishouding ontstaat. Voor uw ruimtelijke plan(procedure) kunt u geen gebruik maken van een standaard tekst. Formele Wro- procedure: U dient met het waterschap een vooroverleg te hebben in het kader van de Wro. Tijdens dit overleg zullen we samen met u de gevolgen voor water inzichtelijk maken en bespreken. Vervolgens dient u het plan eventueel aan te passen en de afspraken vast te leggen in uw ruimtelijke plan (in de onderbouwing, toelichting, regels en plan). Tijdens de formele overlegprocedures (art 3.1.1 of art 5.1.1) van het bestemmingsplan of projectbesluit zal het waterschap vervolgens een formeel (schriftelijk) wateradvies geven. Dit schriftelijk wateradvies is m.i. nog niet aangeleverd, zit althans niet bij de stukken bij de	Er is een Watertoets uitgevoerd en er heeft een wettelijk vooroverleg plaatsgevonden tussen de betrokken partijen, waaronder het Waterschap Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR). Tijdens dit vooroverleg is er afstemming geweest over het handhaven van de beschermingszone langs de primaire watergang. Naar aanleiding van de uitgevoerde Watertoets en het wettelijk vooroverleg heeft HDSR medegedeeld dat er geen aanvullend advies wordt verstrekt. De vastgestelde 'nota beantwoording vooroverleg' is gelijktijdig met de ter inzage legging van het ontwerpbesluit omgevingsvergunning gepubliceerd op de openbare besluitenlijst van de gemeente Wijk bij Duurstede.

aanvraag. Reden om de Omgevingsvergunning (nog) niet te verlenen	
4 q. Voor het Bestemmingsplan Buitengebied 2015 is een M.E.R. aangeleverd, besproken en is er als bijlage o.a. ook een "Ruimtelijke onderbouwing 14 nieuwe ontwikkelingen " voor zover dit beleid zich uitspreekt over ontwikkelingen bij agrarische bedrijven, als resultaat van diverse bezwaren tegen de zeer beperkende maatregelen t.a.v. grootschalige ontwikkelingen. Het Zonnepark Kapelleweg is wél zo'n grote ontwikkeling, bovendien niet agrarisch maar industrieel en dus in strijd met het Bestemmingsplan. Zoals boven al aangehaald geeft u aan toch dit plan mogelijk te kunnen maken met toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure (afwijking bestemmingsplan ex artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3 Wabo) waarbij kan worden afgeweken van het geldend bestemmingsplan. Allereerst: Het BP 2015 bevat een MER rapportage. Maar deze is op macro niveau. Het Zonnepark plan zou op micro niveau moeten worden beoordeeld en dat is m.i. niet gebeurd, dus voldoet het niet aan de eisen, zelfs onder de uitzonderingsmaatregel. - begrippen "goede ruimtelijke ordening" en "goede ruimtelijke onderbouwing" onder Artikel 2.12 Wabo lid 1 en onder 2.12 Wabo lid 1 a sub 3. Artikel 2.12 Wabo lid 1 zegt: dat de omgevingsvergunning slechts kan worden verleend indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Daar schort het bij het Zonnepark plan wel aan. Een Zonnepark, midden in landschappelijk gebied, niet bijvoorbeeld aan de periferie van autosnelwegen, industrieterreinen en stedelijke bebouwing. Dat heeft niets met goede ruimtelijke ordening te maken. Het is verstoring van landschappelijk relevant en waardevol gebied, zie boven.	Zie het algemeen deel, onder A en D. Het zonneveld is naar het oordeel van de gemeente ingepast naar de maat, de schaal en de elementen in het landschap. Met aandacht voor de beleefbaarheid en karakteristiek van het landschap, en de recreatieve waarde. Waar onttrekking uit het zicht gewenst is, gebeurt dit met gebiedseigen beplanting. De omgevingsvergunning maakt een (tijdelijke) functiewijziging naar een zonneweide mogelijk. Overigens is het geen ontwikkeling welke onderdeel uitmaakt van de D-lijst van het Besluit m.e.r.. Een m.e.r.-beoordeling of vormvrije m.e.r. is niet benodigd voor het voorgenomen plan.
Aanvullende zienswijze vanaf hier	
4 r. De bouwaanvraag van 6 maart 2023 geeft aan dat het een tijdelijke bouwwerk betreft, en dat het bouwwerk 30 jaar op de locatie zou blijven staan. De gemeente is voornemens op basis van die tijdelijkheid een vergunning te verlenen, waarna: "na het verstrijken van deze termijn bent u verplicht de bestaande toestand , zoals vóór de verlening..., hersteld te hebben." Echter: de omschrijving van het begrip "tijdelijk bouwwerk" in bijlage I van artikel 1.1. van het Bbl is: bouwwerk met een instandhoudingstermijn van ten hoogste 15 jaar op dezelfde locatie. Als ze daarna blijven staan , dan gelden alsnog de nieuwbouweisen van het Bbl (artikel 4.8 lid 2). Dit betekent dat voor het verstrijken van de toegestane instandhoudingstermijn de noodzakelijke aanvullende voorzieningen moeten worden getroffen.	Het Bbl geldt vanaf 1 januari 2024. Voor projecten die voor 1 januari 2024 in procedure zijn gegaan blijft de nu nog geldende regelgeving gelden en is het Bbl dus niet van toepassing. Dit betekent dat de nieuwbouweisen uit het Bbl hier niet gaan gelden.

Voor het in overeenstemming brengen met de nieuwbouwregels kan het verplicht zijn een omgevingsvergunning aan te vragen. De aanvraag voor de vergunning en het daarop gebaseerde concept vergunning voldoen dus niet aan hetgeen in artikel 1.1. van het Bbl is gesteld.	
4 s. Het is het College bekend dat voor een andere in uitvoering zijnde realisatie van een zonnepark zich ernstige problemen t.a.v. de fundering van de zonnepanelen tafels voordoen. Ze verzakken, en derhalve dienen aanvullende bouwkundige ingrepen plaats te vinden in de vorm van schroefpalen onder de funderingsplaten aan te brengen. Ook in onderhavige aanvraag wordt alleen gesteld dat de platen liggen op funderingsplaten 60 cm. Door de in vorige zienswijze van 4 juni al aangegeven verwachte waterconcentratie aan de lage gedeelten van de tafels, het ontbreken van een drainage of afvoersysteem van dat water, bijvoorbeeld onder de tussenpaden, kunnen door verzadiging van de grond onder de platen verzakkingen gaan ontstaan. Daar is geen onderzoek naar gedaan. Mochten deze maatregelen als in hiervoor genoemd voorbeeld ook hier van toepassing nodig blijken te zijn, dan zal het karakter van het gebouwde zijn tijdelijkheid verliezen. Immers: door de vaste verbinding met de onderliggende grond door extra funderingspalen wordt het volgens wettelijke definities een onroerend goed.	De technische installatie, inclusief fundering, is getoetst aan het bouwbesluit en de gemeente heeft beoordeeld dat dit voldoet. Er wordt circa 2 cm ruimte tussen de individuele panelen vrijgelaten om de infiltratie van hemelwater in de bodem te bevorderen. Uit onderzoek is gebleken dat dit een positieve werking heeft op de bodem en de groei van kruidenrijk gras onder de panelen (Bron: Verkenning van bodem en vegetatie in 25 zonneparken in Nederland (Wageningen University & Research, 2021; https://edepot.wur.nl/541057). Mochten er aanvullende bouwkundige ingrepen nodig zijn, dan betekent dit niet dat geen sprake meer zal zijn van een tijdelijk bouwwerk.
4 t. De RvS heeft meerdere malen geoordeeld dat een zonnepark geen industriële installatie of bouwwerk is, cf. categorie D 22.1 van de bijlage bij het MER besluit. Dat onder de strikt rigide uitleg dat hier geen stoom en warm water wordt geproduceerd. In de vergunningsaanvraag echter onder de bijlage "het Inrichtings- en beheerplan paragraaf 4.4 Technische elementen" onder het kopje bouwwerken wordt aangegeven: ... Er is nergens gesteld dat de op te richten trafostations, batterijstation en inkoop station van mobiele aard zouden zijn, m.a.w. van roerende oorsprong. Dus moeten we uitgaan van een onroerend goed, een bouwwerk of-werken.	De op te richten trafostations, batterijstation en inkoop station zijn inderdaad bouwwerken. Dit neemt niet weg dat ze geen onderdeel uitmaken van de D-lijst van het Besluit m.e.r. Een m.e.r.-beoordeling of vormvrije m.e.r. is niet benodigd voor het voorgenomen plan.
4 u. Als de zonnepanelen op tafels dan geen bouwwerk in enge zin zijn, dan zijn de oprichting van 4 trafostations, mogelijk een batterijstation en een inkoopstation wel degelijk bouwwerken. Omdat deze onderlinge verbonden zijn door kabels e.d. zou men m.i. toch kunnen spreken van één bouwwerk als geheel, maar dat terzijde. Er is rechterlijke uitspraak jurisprudentie dat een transformatorhuisje niet als bouwvergunning vrij bouwwerk kan worden gezien. Een bouwvergunning is vereist volgens de richtlijnen van het Bbl.	De zonnepanelen op tafels, de trafostations, het batterijstation en het inkoopstation zijn inderdaad bouwwerken. Deze zijn allemaal meegenomen in de omgevingsvergunning bouwen. Het Bbl is hier niet van toepassing.
Conclusie	

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.

Indiener 5 Ingekomen 5 juni 2023	
Zienswijze	Reactie gemeente
<i>5 a. In de stakeholderanalyse van het plan is Stichting Oogstfeest Kromme Rijnstreek opgenomen als belanghebbende organisatie. Wij zijn echter geen belanghebbende organisatie.</i>	Initiatiefnemer heeft bij de gemeente kenbaar gemaakt dat er uit gesprekken met omwonenden is aangegeven dat een rondleiding over de zonneweide zou kunnen passen bij het Oogstfeest, vandaar dat initiatiefnemer Stichting Oogstfeest Kromme Rijnstreek is opgenomen als belanghebbende organisatie.
<i>5 b. Bovendien wordt aangegeven dat de verschillende stakeholders betrokken zijn bij de planvorming. Dat zijn wij niet. Ook een genoemde terugkoppeling over het vervolg hebben we niet ontvangen.</i>	In de stakeholderanalyse is Stichting Oogstfeest Kromme Rijnstreek opgenomen als belanghebbende. In het inrichtingsplan is opgenomen dat initiatiefnemer rondleidingen kan aanbieden, indien dit interessant is voor de organisatie van het Oogstfeest. Dit betekent niet dat Stichting Oogstfeest Kromme Rijnstreek betrokken is bij de planvorming.
<i>5 c. Een zonneweide is op geen enkele manier van toegevoegde waarde voor het Oogstfeest. Het Oogstfeest laat graag allerlei activiteiten, ontwikkelingen in en ontwikkelingen die op de agrarische sector afkomen, zien aan haar bezoekers. Zo ook hernieuwbare energie. De 2 deelnemende agrarische bedrijven dragen hier al jaren fors aan bij en laten dit de bezoekers ook zien tijdens elk Oogstfeest. Ook EWEK heeft zich op dit gebied tijdens het laatste Oogstfeest gepresenteerd. Verder laat het Oogstfeest graag het mooie agrarische landschap met afwisselend fruitteelt, akkerbouw, melkvee, landschapselementen zien, maar dit weidse uitzicht zal door hoge panelen drastisch verstoord worden.</i>	Zie het algemeen deel, onder A en B. De voorgestelde inrichting haalt het zonnenveld grotendeels uit het zicht door de aanplant van groenstruweel rondom, een nadrukkelijke wens van omwonenden. Dit zorgt weliswaar voor het verkleinen van de openheid van het gebied, maar hiermee wordt voorkomen dat het zonnenveld negatieve impact heeft op het landschap. Het landschap wordt kleinschaliger door twee 'kamers' toe te voegen door middel van groene struweelranden rondom twee delen van de zonneweide. Het zonnenveld is naar het oordeel van de gemeente ingepast naar de maat, de schaal en de elementen in het landschap. Met aandacht voor de beleefbaarheid en karakteristiek van het landschap, en de recreatieve waarde. Waar onttrekking uit het zicht gewenst is, gebeurt dit met gebiedseigen beplanting. Tot slot vindt de gemeente het belangrijk dat er met de landschappelijke inpassing en ecologische beheer een bijdrage wordt geleverd aan de biodiversiteit in het gebied.

5 d. Een zonneweide is geen agrarische activiteit. Sterker nog deze zonneweide onttrekt zeer goede grond aan de agrarische sector. Waar voedselvoorziening bij een sterk groeiende wereldbevolking prioriteit zou moeten krijgen, waar de landbouw steeds extensiever moet gaan werken en er nog meer maatschappelijke opgaven aankomen, zou een dergelijke grond-intensieve zonneweide op deze locatie naar ons idee niet een dergelijke hoge prioriteit mogen krijgen.	Zie het algemeen deel, onder B.
5 e. Wat verder opvalt is dat BHM Solar zich blijkbaar verplicht voelt om omwonenden te betrekken bij het proces. Zonder deze verplichting had men dus geen intrinsieke noodzaak gevoeld om de omwonende te raadplegen.	Zie het algemeen deel, onder C.
5 f. Geen enkele belanghebbende organisatie geeft aan of ze voor of tegen het plan zijn. Is dit wel geïnventariseerd? En wat is de uitslag?	Het is geen eis om te inventariseren of belanghebbende organisaties voor of tegen een ruimtelijke ontwikkeling zijn. Zie ook het algemeen deel, onder C.
5 g. Gesuggereerd wordt dat omwonenden na aanvankelijke tegenstand toch verder willen met het plan en daarom aanpassingsvoorstellen aan het inrichtingsplan hebben meegegeven. We hebben van omwonenden begrepen dat zij juist tegen zijn en alleen suggesties gedaan hebben voor het geval de zonneweide toch aangelegd kan worden. Nergens in het plan staat dat de omwonenden tegen zijn.	Zie het algemeen deel, onder C.
5 h. Het begrip participatieproces wordt hier wel heel eenzijdig gebruikt. Participeren is volgens ons: samen met anderen iets doen, instemming van omwonenden is daarbij van groot(ste) belang.	Zie het algemeen deel, onder C.
5 i. Aanvankelijk wilden we als Stichting onafhankelijk in deze discussie blijven, maar door onze stichting voor de beoordeling van het plan naar voren te schuiven als belanghebbende, voelen wij ons genoodzaakt ons uit te spreken tegen het gebruik van onze naam in het plan én tegen de uitvoering van het plan.	Zie reactie bij 5 a.
Conclusie	
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.	

Indiener 6	
Ingekomen 5 juni 2023	
Zienswijze	Reactie gemeente

6 a. Wij zijn direct omwonenden van waar de zonneweide zou moeten komen. Dit is eeuwig zonde van ons uitzicht en het uitzicht voor de hele buurt. Om het van het ruimtelijke uitzicht niet te hebben, waar fietsers, wandelaar en automobilisten van genieten.	De voorgestelde inrichting haalt het zonneveld grotendeels uit het zicht door de aanplant van groenstruweel rondom, een nadrukkelijke wens van omwonenden. Dit zorgt weliswaar voor het verkleinen van de openheid van het gebied, maar hiermee wordt voorkomen dat het zonneveld negatieve impact heeft op het landschap. Het landschap wordt kleinschaliger door twee 'kamers' toe te voegen door middel van groene struweelranden rondom twee delen van de zonneweide. Het zonneveld is naar het oordeel van de gemeente ingepast naar de maat, de schaal en de elementen in het landschap. Met aandacht voor de beleefbaarheid en karakteristiek van het landschap, en de recreatieve waarde. Waar onttrekking uit het zicht gewenst is, gebeurt dit met gebiedseigen beplanting. Tot slot vindt de gemeente het belangrijk dat er met de landschappelijke inpassing en ecologische beheer een bijdrage wordt geleverd aan de biodiversiteit in het gebied. In het plangebied is tevens ruimte gereserveerd voor de aanleg van een openbare voorziening in de vorm van een rustplaats voor recreanten.
6 b. Ook is het hartstikke zonde van de goede landbouwgrond die dan daarvoor niet meer gebruikt wordt.	Zie het algemeen deel, onder B.
6 c. Ook zal ons huis direct minder waard worden met zo'n ontzettende lelijke zonneweide in je 'achtertuin'. Wie gaat ons hiervoor compenseren?	Op de onderhavige aanvraag omgevingsvergunning is de Wet ruimtelijke ordening van toepassing. Compensatie voor mogelijke schade geregeld wordt geregeld via de planschadeprocedure. Binnen deze procedure heeft de indiener het recht om een aanvraag voor planschade in te dienen bij de gemeente. Een dergelijke aanvraag kan worden ingediend nadat een omgevingsvergunning onherroepelijk is geworden. Indien uit de beoordeling blijkt dat er inderdaad sprake is van planschade, moet de initiatiefnemer (de exploitant van de zonneweide) het bedrag aan planschade vergoeden. Dit is vastgelegd in de anterieure overeenkomst die de gemeente heeft gesloten met de initiatiefnemer.
6 d. Wij denken dat jullie beter onderzoek kunnen gaan naar een stuk land dat niet zo in het zicht ligt. Ergens richting het kanaal zou een goede optie zijn of daar waar geen woningen omheen staan.	De locatiekeuze van de zonneweide is zorgvuldig tot stand gekomen. De zonneweide kan hier worden aangesloten op het elektriciteitsnet, de gronden zijn beschikbaar en de zonneweide is landschappelijk goed inpasbaar in de aanwezige landschapsstructuren. Zie ook het algemeen deel, onder B.

6 e. Ook vinden we dat als deze zonneweide erbij komt het een zware belasting is voor de omgeving. Er komen al 2 zonneweides in de buurt en mogelijk ook windmolens. Alles wordt zo in onze hoek gedumpt naar ons idee! Wij verzoeken u om deze vergunning niet te verlenen.	Zie het algemeen deel, onder B.
Conclusie	
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.	

Indiener 7 Ingekomen 6 juni 2023	
Zienswijze	Reactie gemeente
7 a. Bij deze dien ik een zienswijze in omdat u voornemens bent een omgevingsvergunning te verlenen voor de realisatie van de Dwarsdijkse Zonneweide aan de Kapelleweg te Cothen. Daar maak ik ernstig bezwaar tegen. De locatie aan de Kapelleweg voor de aanleg van een zonnenvelden is een slecht gekozen locatie. Midden in een open landschap die hele grote impact heeft op de leefomgeving van het buurtschap de Dwarsdijk. Hierdoor wordt het woongenot ernstig aangetast.	Zie ook het algemeen deel, onder B. De voorgestelde inrichting haalt het zonnenveld grotendeels uit het zicht door de aanplant van groenstruweel rondom, een nadrukkelijke wens van omwonenden. Dit zorgt weliswaar voor het verkleinen van de openheid van het gebied, maar hiermee wordt voorkomen dat het zonnenveld negatieve impact heeft op het landschap. Het landschap wordt kleinschaliger door twee 'kamers' toe te voegen door middel van groene struweelranden rondom twee delen van de zonneweide. Het zonnenveld is naar het oordeel van de gemeente ingepast naar de maat, de schaal en de elementen in het landschap. Met aandacht voor de beleefbaarheid en karakteristiek van het landschap, en de recreatieve waarde. Waar onttrekking uit het zicht gewenst is, gebeurt dit met gebiedseigen beplanting. Tot slot vindt de gemeente het belangrijk dat er met de landschappelijke inpassing en ecologische beheer een bijdrage wordt geleverd aan de biodiversiteit in het gebied.
7 b. De beoogde locatie ligt aan een toeristische route en in het Limes-gebied. Waar een zonnenveld direct aan de openbare geen schoonheid is. Het is nu een prachtige weidse locatie waar je heel ver van je af kunt kijken, de Watertoren van Werkhoven, de Goysebrug en de toren van de Katholieke kerk van Cothen.	Zie reactie bij 7 a.
7 c. De gronden hebben nu de bestemming "Agrarische Gronden". Met de enorme druk op agrarische gronden is dit niet verantwoord om op deze zeer vruchtbare landbouwgronden zonnenvelden aan te leggen. En de bestemming van de gronden te wijzigen. Deze gronden zijn	Zie het algemeen deel, onder B.

bovendien zeer gewild bij 2 agrarische aangrenzende bedrijven die deze gronden als huiskavel willen gebruiken. De onttrekking van de agrarische grond is voor ruim 30 jaar!	
7 d. De procedure voor het indienen van de zonnevelden plannen is niet goed doorlopen. Initiatiefnemers konden tot en met 31 januari 2020 een principeverzoek indienen voor een zonneveld. De beoordeling van deze plannen hebben medio februari 2020 door de gemeente plaatsgevonden. Er was veel belangstelling en er werden zelfs plannen op de reserve lijst gezet. BHM Solar had een zonneveld plan ingediend op de Groenewoudseweg en kreeg veel weerstand bij de bewoners, er was geen draagvlak. BHM Solar heeft vervolgens zelf het plan ingetrokken! volgens de krant van 18-12-2020. Waarom heeft de gemeente er niet voor gekozen om de eerstvolgende van de reserve lijst te kiezen wat op deze beoordelingslijst stond. Dit waren de zonnevelden langs het Amsterdam-Rijnkanaal, Wijkersloot. Deze had namelijk hoge scores maar kon niet vergund worden omdat de gestelde 60 ha. waren vergund. Of is er wat beloofd door de gemeente aan BHM Solar?	Initiatiefnemers konden tot eind januari 2020 een principeverzoek indienen. In totaal zijn er acht principeverzoeken ingediend voor het ontwikkelen van een zonnepark. Het plan van BHM Solar voor de locatie aan de Groenewoudseweg in Cothen kwam als één van de vier beste plannen uit de bus. Drie van de ingediende principeverzoeken hadden te weinig punten gescoord en zijn afgewezen. Eén van de ingediende principeverzoeken, aan de Wijkersloot, is op de wachtlijst geplaatst. De initiatiefnemer heeft het plan aan de Groenewoudseweg niet formeel ingetrokken. Initiatiefnemer heeft de gemeente na bijna een jaar lang participeren verzocht om een wijziging van de locatie van het plan te beoordelen. Ook de initiatiefnemer aan de Wijkersloot heeft bij de gemeente kenbaar gemaakt, de mogelijkheid te willen krijgen om een zonneveld te ontwikkelen. Na het inwinnen van juridisch advies heeft de gemeente besloten om zowel de initiatiefnemer van de Dwarsdijkse Zonneweide als de initiatiefnemer aan de Wijkersloot de mogelijkheid te bieden om een principeverzoek in te dienen voor een nieuwe locatie voor maximaal 7,8 hectare netto zonneveld (de resterende ontwikkelruimte). Beide initiatiefnemers zijn uitgenodigd om uiterlijk 14 januari 2022 een principeverzoek in te dienen. In de uitnodiging is kenbaar gemaakt dat de plannen beoordeeld zouden worden aan de hand van het door de raad in 2019 vastgestelde scoreformulier en beleid. Aanvullende eis was dat het zonneveld aangesloten kon worden aan het elektriciteitsnet (of op een andere wijze een oplossing wanneer dit niet mogelijk zou zijn). De initiatiefnemer aan de Wijkersloot heeft besloten om geen principeverzoek in te dienen. Als gevolg is alleen de Dwarsdijkse Zonneweide beoordeeld door de gemeente. Op 15 maart 2022 heeft het college van de gemeente Wijk bij Duurstede het plan voor de Dwarsdijkse Zonneweide, met een score van 80 punten op het 'scoreformulier zonnevelden' positief beoordeeld en onder voorwaarden ingestemd met het principeverzoek voor de realisatie van een zonneveld.
7 e. Het plan Dwarsdijkse zonnevelden is pas veel later ingediend toen het sluitingstermijn al was afgesloten. Het nieuwe plan is ingediend op 21 februari 2021! Dit is een heel nieuw plan buiten de procedure om. Dat vergt een nieuwe beoordeling!	Zie reactie bij 7 d.

7 f. Opmerkelijk is ook dat de grootste tegenstander van de zonnevelden Groenewoudseweg een bewoner is van de Groenewoudseweg, die landeigenaar is van de gronden aan de Kapelleweg waar nu de zonnevelden zijn ingepland! Dit geeft extra veel emotie aan de bewoners van de Kapelleweg! Bovendien heeft deze landeigenaar er een stuk grond eruit gehouden waar hij in de toekomst een landhuis probeert te vergunnen. Puur financieel gewin en NIMBY!	Wij begrijpen de gevoelens van emotie die hiermee gepaard gaan. Maar enkel ruimtelijk relevante risico's voor de omgeving mogen als belang worden meegewogen in het kader van een "goede ruimtelijke ordening".
7 g. Draagvlak van de omwonende was een hele belangrijke criteria van de gemeente. De communicatie van de zonnevelden is ronduit slecht! We worden niet gehoord en hebben ook het gevoel dat we niet serieus worden genomen. Er is geen enkel draagvlak bij omwonende voor het realiseren van de zonnevelden aan de Kapelleweg. De afstanden van de omliggende woningen tot het zonneveld bedragen maar 34 m tot 250 m. Bovendien hebben er maar liefst 1.542 omwonende en bewoners een petitie getekend tegen het realiseren van de zonnevelden aan de Kapelleweg. Dit is dubbel zoveel handtekeningen als bij de Groenewoudseweg! Draagvlak was toch ook een voorwaarde van de gemeente?	Zie het algemeen deel, onder B. Daarnaast staan de technische gebouwen zo ver mogelijk van omliggende woningen vandaan. Door de hoogstamfruitboomgaard aan de Kapelleweg te plaatsen is er expliciet rekening gehouden met de omwonenden. Hiermee is de afstand tot het netto zonneveld verder vergroot.
7 h. Bij het opstellen van de visie van zonnevelden in de gemeente is de LTO-NFO betrokken geweest en zij hebben duidelijk gesteld dat er geen goede landbouwgronden gebruikt mogen worden voor het realiseren van zonnevelden. En ook dat er geen agrarische huiskavels voor zonnevelden mogen worden gebruikt alleen buitenkavels. (Huiskavels zijn gronden naast de boerderij waar koeien direct vanuit de stal naar buiten kunnen weiden). Dit om de belangen van omliggende agrariërs te waarborgen. Hier wordt niet aan voldaan! In de lopende onderhandelingen, op landelijk niveau, over het landbouwakkoord tracht men de agrarische sector toekomstperspectief te bieden. Gaat het toekomstperspectief niet boven het realiseren van zonnevelden op	Zie het algemeen deel, onder B.

deze locatie. Waarom wordt er niet gezocht naar alternatieven om zonnevelden aan te leggen?	
7 i. De gemeente stelt in haar visie over zonnevelden dat het agrarische karakter en de kwaliteit van de bodem in Wijk bij Duurstede van groot belang is! Daarom stelt de gemeente dat er verplichte gesprekken gevoerd moet worden met omliggende agrariërs om te bezien of via kavelruil de zonnevelden op laagwaardiger grond/locatie gerealiseerd kan worden. Dit is niet gedaan! De 2 naast gelegen agrarische bedrijven zijn niet benaderd om deze gronden te ruilen voor de zogenaamde buiten percelen die op flinke afstanden liggen en veel vervoersbewegingen voortbrengen.	Zie het algemeen deel, onder C.
7 j. Ook de toekomstige bedrijfsvoering van de aangrenzende agrariërs staan onder grote druk door het inrichtings en beheersplan van de zogenaamde natuur die langs de zonnevelden wordt aangelegd. Door al het onkruid wat bij de zonnevelden groeien en wordt verspreid zijn zij genoodzaakt om deze ongewenste onkruiden met chemische middelen te bestrijden. Is dat het beoogde doel?	Er is een inrichtings- en beheerplan opgesteld waarin de verschillende landschappelijke elementen (struweel, kruidenrijk grasland, hoogstamfruit) zijn omschreven. Vervolgens is er per landschappelijk element omschreven hoe de aanleg, het ontwikkelingsbeheer en de instandhoudingsbeheer wordt uitgevoerd. Het inrichtings- en beheerplan is door de landschapscoördinator Stuurgroep Krommerijn, de Provincie, Mooisticht beoordeeld en door de gemeente ambtelijk goedgekeurd. In het participatiedocument is opgenomen dat er rekening wordt gehouden met de wens van de omliggende grondeigenaren om ongewenste soorten te bestrijden. Dit is in het inrichtingsplan als volgt verwerkt: ongewenste soorten als reuzenberenklauw en Jacobskruiskruid, ridderzuring, akkerdistel en grote brandnetel jaarrond biologisch bestrijden door koppen eruit te maaien en/of uit te steken.
7 k. Ook in de visie van de gemeente wordt gesteld dat er 1 zonneveld per deelgebied mag worden aangelegd. Als dit zonneveld doorgaat hebben we in ons deelgebied maar liefst 3 zonnevelden liggen. Een verschrikkelijke vervuiling van ons landelijk gebied op zo'n korte afstand van elkaar. Waarom is er niet voor gekozen om de zonnevelden beter te verspreiden over het grondgebied van Wijk bij Duurstede.	Zie het algemeen deel, onder B.
7 l. Op steenworp afstand staan straks de Windmolens van Park van de Goyerbrug en wellicht ook het toekomstige Windmolen Park van Wijk bij Duurstede in ons gebied. Wil het college van B & W van Wijk bij Duurstede zo met haar inwoners van het buurtschap "Dwarsdijk" omgaan?	De gemeente Houten heeft een specifiek beleid geformuleerd met betrekking tot de productie van duurzame energie, inclusief richtlijnen voor de implementatie van windturbines. De gemeente Wijk bij Duurstede volgt nauwlettend de ontwikkelingen van omliggende gemeenten. De provincie Utrecht heeft, als bevoegd gezag, inderdaad ook laten weten dat zij mogelijkheden voor windenergie langs het Amsterdam Rijnkanaal in Wijk bij Duurstede gaat onderzoeken. Als

<i>We voelen ons in de afvoerput van de "duurzame" gemeente Wijk bij Duurstede wonen!</i>	gemeente kunnen we dat niet tegenhouden, maar wel toezien op en helpen zorgen voor een zorgvuldig proces.
<i>7 m. De gemeente stelt zelf in haar visie dat vanuit bodem gezien, de aanleg van zonnenvelden in het open landschap zoveel mogelijk vermeden moeten worden. Door afdichting van de bodem, verminderde lichtinval en veranderde neerslagverdeling verslechtert het ecosysteem. Waarom dan dit zonnenveld op bovendien in een Archeologisch waardevol gebied met een na de hoogste archeologisch waarde.</i>	Er wordt bij de opstelling rekening gehouden met de bodem. In overleg tussen gemeente en initiatiefnemer is er daarom gekozen voor een zuid-opstelling zodat er meer licht en water op de bodem terechtkomt, ten opzichte van een oost-west opstelling. Voor aanvang van de werkzaamheden zal er een nulmeting bodemonderzoek worden gedaan en na het verstrijken van de vergunningstermijn zal er wederom een bodemonderzoek worden uitgevoerd. Er zijn afspraken gemaakt tussen de gemeente en de initiatiefnemer over de kwaliteit in de toekomst. De initiatiefnemers is tevens voornemens bifacial panelen toe te passen. Deze bifacial-panelen wekken aan beide zijden elektriciteit op. Daarnaast zijn deze panelen semi-transparant waardoor er meer zonlicht op de bodem komt. Dit heeft een positief effect op de groei van het kruidenrijke grasland onder de panelen (Bron: van Aken, B., Binani, A., & Cesar, K. (2021). Towards nature inclusive east-west orientated solar parks). Er wordt circa 2 cm ruimte tussen de individuele panelen vrijgelaten om de infiltratie van hemelwater in de bodem te bevorderen. Uit onderzoek is gebleken dat dit een positieve werking heeft op de bodem en de groei van kruidenrijk gras onder de panelen (Bron: Verkenning van bodem en vegetatie in 25 zonneparken in Nederland (Wageningen University & Research, 2021; https://edepot.wur.nl/541057). Uit het bestemmingsplan valt op te maken dat er op het plangebied drie verschillende archeologische waarden van toepassing zijn, namelijk: categorie 2, 3 en 4. Mede hierom is gekozen voor een technische oplossing met minimale bodemingrepen waardoor de archeologie gespaard zal worden. Voor de verschillende archeologische waarden zijn ontheffingscriteria vastgesteld die betrekking hebben op de diepte en de oppervlakte van de bodemingrepen. De ontwikkeling van de Dwarsdijkse Zonneweide valt binnen de gestelde ontheffingscriteria. De tafels met panelen komen op betonnen blokken te staan en de technische installaties worden op maaiveld geplaatst zodat ze niet worden ingegraven. Er is tevens archeologisch onderzoek uitgevoerd.
<i>7 n. Hoe is het mogelijk dat er wordt gekozen om zonnenvelden te realiseren op waardevolle Archeologische gronden met de aanduiding HOOG! We maken ons zorgen over de aantasting van deze archeologische bodem en het watersysteem die daaruit voortvloeit. Ook dient er archeologisch onderzoek plaats te vinden omdat het gebied groter is dan 100 m2 meter. Waarom is dit niet gedaan? Het is schandalig hoe, het college van Burgemeester en</i>	Zie reactie bij 7 m. Het is niet juist dat er geen archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden. Er is in juli-september 2022 een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. En tevens is er uitvoerig overleg gepleegd ten aanzien van de technische uitwerking om de archeologische waarden te sparen. Voor een uitgebreide beschrijving van hoe met de archeologische verwachtingswaarde is omgegaan, wordt verwezen naar paragraaf 4.3 van de ruimtelijke onderbouwing.

Wethouders, met onze cultuur omgaat! Of is alleen de binnenstad van Wijk bij Duurstede en Langbroek belangrijk?	
7 o. De gemeente stelt in haar voorwaarde dat de hoogte van de zonnevelden langs de doorgaande weg niet hoger mag zijn dan 0,5 - 1 meter waar sprake is van uitzicht met hoge waarde/recreatieve route/buitenplaatsen/locaties direct aan de doorgaande weg. De zonnepanelen die er komen hebben een hoogte van 2,50 meter tot 2,80 meter. Dit komt niet overeen met de gestelde voorwaarden. En past niet in het open landschap. Hierdoor wordt de omliggende beplanting onnodig hoog (tot wel 4 meter!) en wordt het weidse uitzicht nog meer verstoord.	De afweging voor de hoogte van zonnepanelen per locatie is maatwerk. De panelen in half open/gesloten opgezette gebieden en/of in geval van dubbel ruimtegebruik (zoals realisatie naast een fruitboomgaard of in combinatie met natuur) mogen 1,5 meter tot maximaal 3 meter hoog zijn. De panelen worden op tafels geplaatst op een hoogte van maximaal 2 meter. Het omliggende struweel wordt circa 3 meter hoog.
7 p. De CO2 opname wordt door de aanleg van de zonnevelden sterk verminderd. Omdat voldaan moet worden aan de archeologische eisen worden er extra grote betonnen voeten boven het maaiveld geplaatst daardoor wordt er extra oppervlakte natuur onttrokken. Het beplantingsplan is een geknutseld plan om aan de aantal m2 te komen. Door de komst van het zonnevelden zullen er geen weidevogels meer aanwezig zijn in het gebied. Die worden verstoord door de aanwezigheid van de zonnevelden en omvormers.	Zonneweides kunnen inderdaad impact hebben op weidevogels. Zonneweides en ook andere hoog opgaande elementen in het landschap zoals bomen, huizen en hoogspanningsmasten vormen ideale uitkijkposten voor predatoren. Het broedsucces van weidevogels in de nabijheid van opgaande elementen in het landschap is lager. Het plangebied van de Dwarsdijkse Zonneweide ligt echter niet in een weidevogelkerngebied. Daarnaast is er contact opgenomen met ANV en is er een Quicksan Wet Natuurbescherming uitgevoerd. Hieruit is geconcludeerd dat er geen beschermde soorten (waaronder weidevogels) in het plangebied zijn. Bij het toetsen van het landschappelijk inrichtingsplan zijn alle elementen meegenomen.
7 q. Er is een heel mooi plan gemaakt over de aanleg van de natuur om de zonnevelden. Maar wie gaat er controleren en handhaven of het zonnepark daadwerkelijk zo aangelegd wordt? Ik maak mij ook erg veel zorgen over de garantie van het onderhoud van de beplanting om de zonnevelden.	Er is een inrichtings- en beheerplan opgesteld waarin de verschillende landschappelijke elementen (struweel, kruidenrijk grasland, hoogstamfruit) zijn omschreven. Vervolgens is er per landschappelijk element omschreven hoe de aanleg, het ontwikkelingsbeheer en het instandhoudingsbeheer wordt uitgevoerd. Het inrichtings- en beheerplan zal onderdeel uitmaken van de vergunning, waardoor de initiatiefnemer gehouden wordt aan de in het plan omschreven aanleg en beheer. Indien initiatiefnemer verzaakt om de aanleg/beheer goed uit te voeren, kan de gemeente hierop handhaven.
7 r. Als BHM Solar het plan heeft gerealiseerd en de subsidie heeft binnen geharkt verkopen zij het zonnepark en onttrekken zij zich van het eigenaarschap. Bij wie moeten wij zijn als het niet voldoet aan het inrichtings-en beheer plan van de beloofde natuur en onderhoud?	Zie reactie bij 7 q.
7 s. We hebben het gevoel dat er alleen maar financieel belang is van	De gemeente weegt bij haar besluit alle belangen af aan de hand van vastgesteld beleid, ruimtelijke regels en de inbreng via de

BHM Solar en de gemeente bij het realiseren van de zonnevelden aan de Kapelleweg. Daarom wordt er niet naar ons geluisterd. Als BHM Solar met heel veel subsidiegelden het zonnepark heeft gerealiseerd verkopen zij het aan investeerders. De gemeente heeft er als 50 % aandeelhouder van EWEC belang bij en kan bovendien pronken met de realisatie van de energie- transactie in de provincie. Waarom komt de gemeente niet op voor het belang van haar inwoners?	zienswijzen. Dat is de bestuursrechtelijke plicht van een gemeente. En daarmee ook in het algemeen belang van de inwoners van de gemeente. De inzet op duurzaamheid wordt ook gedaan in het belang van de huidige en toekomstige inwoners van onze gemeente. De gemeente heeft overigens geen financieel belang in een zonneveld en ook geen financieel belang als aandeelhouder in EWEC.
7 t. Diverse bedrijven aan de Kapelleweg en de Smidsdijk die in het bezit zijn van zonnedaken hebben de grootse mogelijk moeite de opgewekte stroom terug te leveren aan Stedin. Het netwerk valt op zonnige dagen regelmatig uit waardoor wij onze stroom niet kunnen terug leveren. Volgens Stedin omdat het tracé overbelast is. We zien nog meer problemen met de aanleg van deze zonnevelden om de stroom terug te leveren. Het is toch vreemd dat de overtollige stroom van onze daken niet gebruikt worden door de EWEC. Maar de stroom straks wel van de zonnevelden. Waarom geen inspanningskracht van de gemeente om het leiding tracé te verbeteren? En dit algemeen probleem op te lossen?	Zonnepanelen op daken zijn over het algemeen aangesloten op het distributienet welke is aangesloten op de bestaande op het distributienet van Stedin. De netaansluiting van het zonneveld betreft een eigen specifieke kabel die wordt aangelegd tot aan trafo in Wijk bij Duurstede om het zonneveld aan te sluiten op het bovenliggende elektriciteitsnet, ook wel 10kv rail genoemd. Indien zonnedaken niet kunnen terugleveren, betekent dit dat er binnen het betreffende distributienet meer energie wordt opgewekt dan wordt afgenomen. Het zonneveld heeft hier geen invloed op, en dus ook niet op het wel of niet kunnen terugleveren van de zonnedaken. Het is de verantwoordelijkheid van Stedin om netaansluitingen te verzwaren en uit te breiden. Binnen de regio RES U16 waarin de gemeente Wijk bij Duurstede deelneemt wordt Stedin daar herhaaldelijk op gewezen. Uitbreidingen van het stroomnet vragen echter veel voorbereidings- en uitvoeringstijd.
7 u. Het tracé van de kabels en leidingen van de zonnevelden is ook een punt van aandacht. Nogmaals graven door de smalle bermen van de Trechtweg, wat heel veel ergernis veroorzaakt. Het ligt daar al overvol met kabels en leidingen van het zonnepark Cothen. Door het opengraven van de berm wordt weer de biodiversiteit ernstig verstoord.	De aanleg van de netaansluiting is de verantwoordelijkheid van Stedin en maken geen onderdeel uit van de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor de Dwarsdijkse Zonneweide. Graafwerk ten behoeve van een nieuwe kabel is helaas onontkoombaar.
7 v. Wat ook heel bijzonder is dat de gemeente tijdens het proces van de procedure van de behandeling van de zonnevelden Dwarsdijk haar website heeft aangepast waardoor niet alle relevante stukken meer beschikbaar zijn. Wil de gemeente dat wij een WOO procedure starten om alles boven tafel te krijgen? Ook de verantwoordelijke ambtenaren en wethouders wisselen met regelmaat waardoor je niet de goede informatie krijgt. De gemeente behoort toch voor	Ten tijde van het opstellen en vaststellen van het zonneveldenbeleid in 2019 is een speciale website in het leven geroepen met als naam: www.zonneveldenwijkbijduurstede.nl Om te voorkomen dat we als gemeente verschillende websites moeten blijven onderhouden, is er in 2022 voor gekozen om de relevante informatie van deze website op te nemen op de gemeentelijke site onder https://www.wijkbijduurstede.nl/duurzaamheid/zonnevelden Van de oorspronkelijke informatie van de zonnevelden-website is een zogenaamde freeze gemaakt in pdf-vorm. Voor de volledigheid is deze alsnog opgenomen op de gemeentelijke website

haar inwoners op te komen?	beschikbaar gesteld via de link https://www.wijkbijduurstede.nl/duurzaamheid/zonnevelden zodat het niet nodig is om daar een speciaal verzoek voor te doen. De gemeente weegt bij de besluitvorming alle aspecten af om te komen tot een gemotiveerd besluit. Helaas lukt het daarbij niet om aan alle belangen volledig tegemoet te komen.
7 w. Ik maak mij ernstig zorgen om de gezondheidsrisico's. De komende 30 jaar, dus de rest van mijn leven, zit ik tegen zonnevelden aan te kijken. Geluidshinder door het zoemend geluid van de omvormers. Niemand kan mij nu vertellen wat dat voor impact heeft. Ook ben ik geschrokken hoe men omgaat met dit soort klachten! Bijvoorbeeld bij het zonnepark van Cothen. Er werd gesuggereerd dat het allemaal wel meevalt, de bewoners waren niets gewend!	De technische installaties van de zonneweide die geluid produceren liggen op ruime afstand van woningen (ruim 100 meter). Voor zonneweides geldt op basis van de VNG Handreiking activiteiten en milieuzoneringen, uitgaande van een 'elektriciteitsdistributiebedrijf met een transformatorvermogen van 10 tot 100 MVA', een aan te houden richtafstand van 50 meter om geluidshinder te voorkomen. Hieraan wordt ruimschoots voldaan en om die reden wordt geen geluidshinder verwacht. Uiteraard doet de initiatiefnemer er het nodige aan om overlast tot een minimum te beperken. De gemeente zal daar ook op toezien. Zo worden er bij zonnepark Cothen steeds aanpassingen gedaan om specifieke geluiden te dempen en daarmee overlast te voorkomen.
7 x. De opwarming van de omgeving. Door alle donkere zonnepanelen wordt ook de omgeving sterk opgewarmd. Samen met de klimaatverandering baart mij zorgen daarover. Het effect hiervan is ook niet onderzocht.	In de ruimtelijke onderbouwing is opgenomen: Recente studies (o.a. Analysis of the potential for a heat Island Effect in Large Solar Farms, Columbia University) hebben onderzocht of er bij zonneparken sprake is van '(Urban) Heat Island Effects'. Uit onderzoeken is gebleken dat er onder bepaalde condities sprake kan zijn van een hogere temperatuur direct boven zonneweides. Direct rondom zonneparken zijn eventuele temperatuurverschillen deels, danwel geheel te verwaarlozen, afhankelijk van de windrichting en eventuele neerslag. Het is dan ook niet te verwachten dat er sprake zal zijn van significante temperatuurverschillen in de omgeving van de te realiseren zonneweide. Daarbij komt dat er in dit specifieke plan is gekozen voor een opstelling met begroeiing tussen de panelen. Ook wordt er in en om de zonneweide relatief veel beplanting toegevoegd. Dit zorgt ervoor dat afkoeling door verdamping blijft plaatsvinden. Er is op dit moment nog geen wet- en/of regelgeving omtrent '(Urban) Heat Island Effects' in Nederland.
7 y. Ook het stralingseffect en magnetisch straling op de omliggende woningen/buurtbewoners is niet onderzocht.	In de ruimtelijke onderbouwing is opgenomen: Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgsprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (iT). De GGD adviseert om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren. Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonnepark door de afstand van een zonnepark tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 iT komt. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde burgerwoningen wordt ruimschoots voldaan aan de advieswaarde van 0,4 iT.

	In het RIVM “Verkenning van extreem-laagfrequente (ELF) magnetische velden bij verschillende bronnen” (RIVM-rapport 609300011/2009) wordt aandacht besteed aan elektromagnetische velden als gevolg van de aanwezigheid van transformatorstations. De sterkte van deze velden neemt sterk af wanneer de afstand tot de bron groter wordt. Uit het onderzoek blijkt dat 0,4 μT wordt bereikt op een afstand van maximaal 7 meter van onderzochte transformatorstations. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde woningen (meer dan 100 meter) mag redelijkerwijs worden aangenomen dat elektromagnetische straling geen gezondheidsrisico vormt.
<i>7 z. Door de slechte procedure heb ik gezondheidsklachten gekregen. De komst van de zonnevelden bezorgen mij heel veel stress! Laat staan de gezondheid problemen in de toekomst die hieruit voortvloeien en de financiële zorgen over de waardevermindering van mijn woning!</i>	Wij betreuren de gezondheidsklachten en stress van de indiener. Enkel ruimtelijk relevante risico's voor de omgeving mogen als belang worden meegewogen in het kader van een “goede ruimtelijke ordening. Zie verder onder 7 aa.
<i>7 aa. Door de komst van de zonnevelden aan de Kapelleweg is mijn woning minder waard. Het ruime weidse uitzicht ben ik kwijt door de komst van het zonnevelden en tast het woongenot ernstig aan.</i>	Op de onderhavige aanvraag omgevingsvergunning is de Wet ruimtelijke ordening van toepassing. Compensatie voor mogelijke schade geregeld wordt geregeld via de planschadeprocedure. Binnen deze procedure heeft de indiener het recht om een aanvraag voor planschade in te dienen bij de gemeente. Een dergelijke aanvraag kan worden ingediend nadat een omgevingsvergunning onherroepelijk is geworden. Indien uit de beoordeling blijkt dat er inderdaad sprake is van planschade, moet de initiatiefnemer (de exploitant van de zonneweide) het bedrag aan planschade vergoeden. Dit is vastgelegd in de anterieure overeenkomst die de gemeente heeft gesloten met de initiatiefnemer.
<i>7 bb. Het heeft een sterke invloed op de waarde van mijn woning en dien bij deze een planschadevergoeding in!</i>	Zie reactie bij 7aa. Het is op dit moment nog niet mogelijk om een aanvraag voor planschade in te dienen, dit kan pas als de omgevingsvergunning onherroepelijk is.
<i>7 cc. Alternatieve locaties: langs het Amsterdam-Rijnkanaal (Wijkersloot) hier ligt slechte kwaliteit landbouwgrond (zware klei), waar geen woningen in de nabijheid staan en wat geen impact heeft op het landschap. Op de gronden van de Grote Maat tussen Cothen en Langbroek waarop geen agrarisch bedrijf actief is. Tussen de bossen in Langbroek wat niemand ziet. Nabij de Amerongerwetering tegen de Lekdijk aan waar slechte, natte, zware landbouwgronden liggen en weinig</i>	Zie reactie bij 7 a en 7 d voor een onderbouwing.

woningen staan. Ik hoop dat u afziet van het realiseren van de Dwarsdijkse zonneweide!	
Conclusie	
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.	

Indiener 8 Ingekomen 7 juni 2023	
Zienswijze	Reactie gemeente
8 a. Cliënt voorziet dat de spiegeling van de zonnepanelen richting zijn woning zodanig zal zijn dat hij hier direct zicht op heeft dit nog naast de overlast van de spiegeling zelf.	Er is in de ruimtelijke onderbouwing onderbouwd dat de Dwarsdijkse Zonneweide landschappelijk wordt ingepast met struweelhagen, waardoor de zonnepanelen (en dus ook de schittering) zoveel mogelijk uit het zicht onttrokken zullen worden. De te plaatsen zonnepanelen zijn voorzien van een anti-reflectie folie of coating, waarmee lichtreflectie tijdens normale weersomstandigheden wordt voorkomen. De zonnepanelen liggen in een hellingshoek van ongeveer 10 graden. Deze hellingshoek zorgt ervoor dat licht naar boven wordt gekaatst. Reflectie is daardoor enkel in een zeer kleine hoek mogelijk. Tenslotte wordt de zonneweide landschappelijk ingepast met struweelhagen, waardoor de zonnepanelen (en dus ook de eventueel resterende schittering) zoveel mogelijk uit het zicht onttrokken zullen worden. Hinder door lichtreflectie voor omwonenden en passanten, zoals gebruikers van omliggende wegen, wordt dan ook niet verwacht.
8 b. Tevens voorziet hij geluidsoverlast van de omvormers / transformatoren die bij de zonneweide horen.	De technische installaties van de zonneweide die geluid produceren liggen op ruime afstand van woningen (ruim 100 meter). Voor zonneweides geldt op basis van de VNG Handreiking bedrijven en milieuzoneringen, uitgaande van een 'elektriciteitsdistributiebedrijf met een transformatorvermogen van 10 tot 100 MVA', een aan te houden richtafstand van 50 meter om geluidshinder te voorkomen. Hieraan wordt ruimschoots voldaan en om die reden wordt geen geluidshinder verwacht.
8 c. Bij hogere windsnelheden zal geluidsoverlast ontstaan als gevolg van het suizen van de wind langs de zonnepanelen.	Er zijn geen specifieke onderzoeken bekend die zich richten op het suizen van wind tussen zonnepanelen.
8 d. Bij calamiteiten (storm of nog erger brand) is grote overlast te verwachten als gevolg van de resten van de (verbrande) zonnepanelen. Recente voorbeelden bij een opslagbedrijf in Etten Leur en verschillende varkensbedrijven zijn hier trieste voorbeelden van.	Bij de beoordeling van de technische componenten is voldoende aangetoond dat wordt voldaan aan wet- en regelgeving, ook op het gebied van veiligheid. De Veiligheidsregio Utrecht is in de gelegenheid gebracht om hierover te adviseren en heeft dit ook gedaan. Hieruit bleek dat wordt voldaan aan wet- en regelgeving. Verder geldt de in het burgerlijk wetboek opgenomen aansprakelijkheid.
8 e. Cliënt maakt zich verder zorgen om de gevolgen van te voorziene piekspanningen in het gebied die	De koelinstallaties zijn over het algemeen aangesloten op het distributienet welke is aangesloten op de bestaande op het distributienet van Stedin. De netaansluiting van het zonneveld

<i>schade aan koelinstallaties kunnen veroorzaken.</i>	betreft een eigen specifieke kabel die wordt aangesloten op de transformator in Wijk bij Duurstede om het zonnenveld aan te sluiten op het bovenliggende elektriciteitsnet, ook wel 10kv rail genoemd. De spanning binnen het distributienet wordt door Stedin stabiel gehouden. Het aansluiten van het zonnenveld op een separate kabel heeft hier geen impact op.
<i>8 f. Voorts wordt er met dit voorgenomen plan vergaande schade aan het open karakter van het gebied aangebracht De voorgenomen aanleg op deze locatie direct langs de Kapelleweg blokkeert veel meer dan alleen de locatie zelf. De locatie gaat zichtlijnen van enkele kilometers lang richting Ossenaard & Kromme Rijn en ook die richting Tuurdijk blokkeren. De afwisseling van het open landschap tussen de boomgaarden verderop richting 't Goy aan de Kapelleweg en op de Trechtweg in de andere richting dreigt te verdwijnen. Hiermee wordt onherstelbare schade toegebracht aan het landschap.</i>	Zie het algemeen deel, onder B. De voorgestelde inrichting haalt het zonnenveld grotendeels uit het zicht door de aanplant van groenstruweel rondom, een nadrukkelijke wens van omwonenden. Dit zorgt weliswaar voor het verkleinen van de openheid van het gebied, maar hiermee wordt voorkomen dat het zonnenveld negatieve impact heeft op het landschap. Het landschap wordt kleinschaliger door twee 'kamers' toe te voegen door middel van groene struweelranden rondom twee delen van de zonneweide. Het zonnenveld is naar het oordeel van de gemeente ingepast naar de maat, de schaal en de elementen in het landschap. Met aandacht voor de beleefbaarheid en karakteristiek van het landschap, en de recreatieve waarde. Waar onttrekking uit het zicht gewenst is, gebeurt dit met gebiedseigen beplanting. Tot slot vindt de gemeente het belangrijk dat er met de landschappelijke inpassing en ecologische beheer een bijdrage wordt geleverd aan de biodiversiteit in het gebied.
<i>8 g. Het feit dat voor deze locatie is gekozen klemt nog eens extra, aangezien er een goed alternatief voor handen is gelegen langs het Amsterdam-Rijn kanaal direct tegen het industrieterrein van Wijk bij Duurstede aan, met een gering aantal omwonenden. In feite de aangewezen locatie.</i>	Voor de locatie langs het Amsterdam-Rijn kanaal, direct tegen het industrieterrein, is in 2020 een initiatief ingediend ter grootte van 20 hectare. Dit initiatief is met 60 punten op de wachtlijst geplaatst, omdat er andere initiatieven beter hadden gescoord. De gemeente heeft de initiatiefnemer van het initiatief tegen het industrieterrein en de initiatiefnemer van de Dwarsdijkse Zonneweide eind 2021 de mogelijkheid geboden om een nieuw plan in te dienen voor de resterende 7,8ha zonnenveld. De initiatiefnemer van het initiatief tegen het industrieterrein heeft ervoor gekozen geen nieuw plan in te dienen bij de gemeente Wijk bij Duurstede.
<i>8 h. Los van het feit dat de voorliggende locatie vanuit ruimtelijk oogpunt niet geschikt is, is cliënt van mening dat zonneparken niet thuishoren op goede agrarische grond. Eerst moet worden gekeken naar andere locaties dan die op goede agrarische grond uiteraard. Ik verwijs hiertoe naar de zonneladder (zie afbeelding hieronder) waaruit helder naar voren komt dat er eerst naar</i>	Zie het algemeen deel, onder B. Het is belangrijk om te erkennen dat het plaatsen van zonnepanelen alleen op daken niet voldoende zal zijn om de klimaatdoelen te bereiken. Hoewel het benutten van geschikte daken kan bijdragen aan het opwekken van ongeveer een kwart van onze energiebehoefte, is dit gebaseerd op de veronderstelling van bijna 40% energiebesparing ten opzichte van het huidige verbruik. Om dit te realiseren, zouden alle geschikte daken volledig bedekt moeten worden met zonnepanelen. Om een bredere strategie voor de uitbreiding van zonne-energie

<i>andere locaties dient te worden gekeken, alvorens toe te komen aan zonnepanelen op agrarische gronden. Cliënt is van mening dat hier onvoldoende onderzoek naar is gedaan is het kader van het voorliggende voornemen.</i>	te formuleren, is de zonneladder verder uitgewerkt in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Deze visie geeft een voorkeursvolgorde weer in de ontwikkeling van zonne-energie, maar benadrukt tegelijkertijd dat deze voorkeur niet betekent dat elke stap in de ladder volledig afgerond moet zijn voordat met de volgende stap gestart kan worden. Met andere woorden, het is mogelijk om tegelijkertijd aan meerdere voorkeursstappen te werken. De gemeente Wijk bij Duurstede heeft besloten om ruimte te geven aan zonneparken.
<i>8 i. Voorts voorziet overlast als gevolg van ongedierte naar zijn bedrijf toe. De plannen voorzien immers in de aanleg van een boomgaard nabij de installatie en aan deze boomgaard geen onderhoud te plegen Dit geeft een enorme ziektedruk richting het bedrijf van cliënt</i>	Het is niet aannemelijk dat er vanwege de aanwezigheid van de zonneweide de bijhorende landschappelijke inpassing sprake is van meer ongedierte. Schade door ongedierte ontstaat vaak door een gebrek aan voedsel. In die situaties gaat het ongedierte gewassen in de landbouw aanvreten. De bosschages en boomgaard rondom het zonnepark zorgen juist voor extra voedsel. Het is daardoor eerder aannemelijk dat eventueel bestaande schade zal afnemen. Ook zal de toename van biodiversiteit gunstig zijn voor de natuurlijke vijanden van plaaginsecten. Ook dit is gunstig voor de omliggende landbouw omdat er hierdoor minder gewassenbescherming nodig is. Bronnen: • Louis Bolk Instituut (2015): De oogst van Bloeiend Bedrijf – Akkerranden voor natuurlijke plaagbeheersing. http://www.louisbolk.org/downloads/2965.pdf • LTO (2007): Functionele Agro Biodiversiteit (FAB) https://www.researchgate.net/publication/40099765_Eindrapportage_FAB_2005-2007_functionele_Agro_Biodiversiteit_FAB Daarnaast wordt er wel onderhoud gepleegd aan de boomgaard. Er is een inrichtings- en beheerplan opgesteld waarin de verschillende landschappelijke elementen (struweel, kruidenrijk grasland, hoogstamfruit) zijn omschreven. Vervolgens is er per landschappelijk element omschreven hoe de aanleg, het ontwikkelingsbeheer en het instandhoudingsbeheer van onder andere de hoogstamfruitgaard wordt uitgevoerd. In het Inrichtings- en beheerplan is in paragraaf 5.4 beschreven hoe de hoogstamfruitgaard wordt beheerd. Het inrichtings- en beheerplan zal als gewaarmerkt stuk onderdeel uitmaken van de vergunning, waardoor de initiatiefnemer gehouden wordt aan de in het plan omschreven aanleg en beheer. Indien initiatiefnemer verzaakt om de aanleg/beheer goed uit te voeren, kan de gemeente hierop handhaven.
<i>8 j. Van belang is verder nog dat cliënt eerder heeft gesproken met de eigenaar van de grond waarop het zonnepark is voorzien over een mogelijk aankoop. Dit zou gunstig zijn, aangezien het gaat om goede landbouwgrond die is gelegen op zeer</i>	Het staat de eigenaar van de agrarische grond vrij om zelf te besluiten of een zonneveld een aantrekkelijke optie is ten opzichte van de huidige functie. De eigenaar mag zelf besluiten aan wie hij de grond verpacht of verkoopt. Daarnaast blijft de oorspronkelijke agrarische functie gewaarborgd en heeft de initiatiefnemer na 30 jaar een opruimplicht. Hierover

<i>korte afstand van zijn bedrijf. Cliënt voorziet nu mogelijk grond te moeten gaan zoeken op grote(re) afstand van zijn bedrijf met alle gevolgen van dien als meer verkeersbewegingen met directe milieugevolgen die daar bij horen. Iets niet wenselijk zou zijn uiteraard.</i>	zijn afspraken gemaakt in de anterieure overeenkomst.
<i>8 k. Er zal verder sprake zijn van veel verkeersbewegingen bij de aanleg van het park maar ook nadien indien het park in productie is.</i>	Tijdens de exploitatie van het zonnepark is er nauwelijks sprake van extra verkeersstromen. Alleen zeer incidenteel zal er in het kader van onderhoud een auto of bestelbus naar het zonnepark rijden. Enkel tijdens de bouw- en ontmantelingsfase is er sprake van extra verkeer en een tijdelijke piek in de verkeerstroom. De bouwperiode zal naar verwachting circa 3 maanden duren. Een eis is dat uiterlijk 3 weken voor de start van de bouw een veiligheidsplan ter goedkeuring aan de gemeente dient te worden aangeboden. In dit veiligheidsplan dienen maatregelen te zijn getroffen gericht op het voorkomen van hinder tijdens de bouw. De aan- en afvoerroutes zijn onderdeel van dit veiligheidsplan.
<i>8 l. Verder zal de "natuur die zou worden aangebracht in het kader van dit project opgroeien tot een hoogte van 2,5 meter hetgeen de openheid van het landschap nog verder aantast. De "natuur wordt verder 2 x per jaar gemaaid hetgeen er toe zal leiden dat van natuur geen sprake zal kunnen zijn. Waarom dan niet gekozen voor een cultuurgewas</i>	Zie de beantwoording onder 8 f.
<i>8 m. Tot slot is een punt van zorg aan de kant van cliënt dat maar 50% van de geproduceerde stroom op het elektriciteitsnet mag worden overgebracht. Dit ingevolge nieuwe overheidsmaatregelen in het licht van de overbelasting van het netwerk. Waar blijft de overige 50 % zo vraagt cliënt zich af. Op voorhand dient immers vast te staan dat de stroom op een verantwoorde wijze zou kunnen worden afgezet. De motivatie op dit punt ontbreekt in de plannen.</i>	Het klopt niet dat maar 50% van de geproduceerde stroom op het elektriciteitsnet mag worden overgebracht. In de subsidievoorwaarden van de RVO is opgenomen dat er moet worden aangesloten op een netaansluiting van 50% van het piekvermogen van de zonnepanelen, waar voorheen 70% werd aangehouden. Dit heeft als voordeel dat er een groter piekvermogen aan zonnepanelen kan worden aangesloten op de beschikbare netcapaciteit, zonder dat het een grote invloed heeft op de productie, omdat het enkel de piekproductie betreft. Initiatiefnemer kan ervoor kiezen om deze piekproductie in een batterij op te slaan, of deze piek niet te produceren door de juiste configuratie van de omvormers.
<i>8 n. Van belang in dit verband is verder dat het elektriciteitsnet zeker ook in Provincie Utrecht in feite al erg overbelast is. Illusterend hierbij is dat dient als gevolg van deze overbelasting maar een maximale hoeveelheid van 12kW opgewekte stroom van zijn zonnepanelen terug mag leveren op het netwerk. Deze panelen die er al</i>	De beperking van de terug levercapaciteit is voor zonnepanelen die aangesloten zijn op het distributienet van Stedin. Deze beperking is erg locatieafhankelijk. Het kan zijn dat het distributienet aan de limiet zit wat het aankan qua terug levering. De netaansluiting van het zonnenveld betreft een specifieke eigen kabel die wordt aangesloten op de transformator in Wijk bij Duurstede om het zonnenveld aan te sluiten op het bovenliggende elektriciteitsnet, ook wel 10kv rail genoemd.

vanaf 2013 liggen hebben een maximale terug lever capaciteit van ongeveer 40 kW. Andere ondernemers in de buurt willen zonnepanelen gaan leggen maar krijgen, juist vanwege deze zelfde overbelasting zelfs geen toestemming van Stedin. Nieuwe zonnepanelen mogen niet, cliënt mag maar zeer beperkt terug leveren terwijl er nu een voornemen ligt waaraan uw gemeente wil meewerken om een zonnepark met een zeer grote oppervlakte gaat worden. Dit is voor cliënt oprecht niet te begrijpen.	
Aanvulling indiener 8 Ingekomen 17 januari 2025	
8 o. Indiener verwacht overlast door: - De spiegeling van de panelen op de woning van indiener -Geluidsoverlast door omvormers en transformatoren als ook Accu pakketten. Dit zal dus ook 's nachts zijn als de accu's hun stroom gaan leveren aan het net. En dus niet alleen overdag als de zon schijnt en de panelen hun werk doen. - Door het van de grond plaatsen van de panelen zal er geluidsoverlast ontstaan van de langs, over en onder de panelen waiende wind. - Indiener verwacht ook flinke overlast van de aanleg van dit industrieterrein door de vele verkeersbewegingen. En de geluidsoverlast van het installeren van de panelen. En naderhand verkeersoverlast van eventuele verkeersbewegingen met accu's en toebehoren.	Schittering De te plaatsen zonnepanelen zijn voorzien van een anti-reflectie folie of coating, waarmee lichtreflectie tijdens normale weersomstandigheden wordt voorkomen. De zonnepanelen liggen in een hellingshoek van ongeveer 10 graden. Deze hellingshoek zorgt ervoor dat licht naar boven wordt gekaatst. Reflectie is daardoor enkel in een zeer kleine hoek mogelijk. Tenslotte wordt de zonneweide landschappelijk ingepast met struweelhagen, waardoor de zonnepanelen (en dus ook de eventueel resterende schittering) zoveel mogelijk uit het zicht onttrokken zullen worden. Hinder door lichtreflectie voor omwonenden en passanten, zoals gebruikers van omliggende wegen, wordt dan ook niet verwacht. Geluid De technische installaties van de zonneweide die geluid produceren liggen op ruime afstand van woningen (ruim 100 meter). Voor zonneweides geldt op basis van de VNG Handreiking activiteiten en milieuzoneringen, uitgaande van een 'elektriciteitsdistributiebedrijf met een transformatorvermogen van 10 tot 100 MVA', een aan te houden richtafstand van 50 meter om geluidshinder te voorkomen. Hieraan wordt ruimschoots voldaan en om die reden wordt geen geluidshinder verwacht. De bouw van het zonnepark zal tijdelijk extra verkeers- en transportbewegingen met zich meebrengen. Daarover zal de initiatiefnemer vooraf communiceren met de aanwonenden. Dit geldt ook voor de bouwwerkzaamheden zelf. Dat dit tijdelijk voor extra geluid en daarmee mogelijk hinder zal kunnen zorgen is onontkoombaar.
8 p. Ook heeft dit voorgenomen plan verre gaande gevolgen voor het open karakter van het gebied. We komen in een soort bos te wonen.	Op verzoek van omwonenden is de oorspronkelijke 4-5 meter hoge haag verlaagd naar circa 3 meter. Het landschapsonwerp is gebaseerd op (inpassing in) het bestaande landschap en afstemming met de omwonenden. Het bestaande landschap wordt gekarakteriseerd als half-open; een combinatie van doorzichten en kleinschaligheid door de verschillende 'groene kamers', zoals fruitboomgaarden, bosjes en andere groene structuren. Het zonnepark sluit hier op aan. Met de groene struweelranden en fruitbomen om het zonnepark wordt het zicht op de zonneweide vanuit de omgeving geblokkeerd en

	gefilterd, een nadrukkelijke wens van de omwonenden. De open te houden centrale as van het plangebied zorgt er tevens voor dat doorzicht naar het achterliggende landschap naar het noorden mogelijk blijft. Aan de westzijde blijft doorzicht door de panelenrijen mogelijk. Dit was een wens van de omwonenden aan de westzijde van het plangebied. Het zonneveld is daarmee ingepast naar de maat, de schaal en de elementen in het landschap. Met aandacht voor de beleefbaarheid en karakteristiek van het landschap en voor de recreatieve waarde.
8 q. <i>Indiener is bang voor de toename van de ondermijning in onze omgeving. Het is een feit dat er erg veel kabel diefstal plaats vind op parken met zonnepanelen. Bv. In Houten is op het park al daar voor 100.000 euro aan koper gestolen. En voor een veelvoud aan schade aangericht. Het trekt dus veel criminaliteit aan en daar zitten we niet op te wacht zo dicht bij mijn voordeur. (Koperdiefstal rukt op, zonnepanelen in trek - Nieuwe Oogst Zie bijlage 1)</i>	Enkel ruimtelijk relevante risico's voor de omgeving mogen als belang worden meegewogen in het kader van een "goede ruimtelijke ordening. Diefstal van koper komt inderdaad steeds vaker voor, net als bij spoorwegen. De verzekeraar stelt daarom strenge eisen aan beveiliging (zoals een hekwerk, etc). Het plan voldoet aan de strenge eisen van de verzekeraar.
8 r. <i>Indiener maakt zich grote zorgen over de staat van onderhoud van het park mocht het door gaan. Feit is namelijk dat veel parken al snel door verkocht worden aan buitenlandse ondernemingen die het niet zo nauw nemen met de in de vergunning staande afspraken. Aangezien er niets in de vergunning staat over handhaving, de wijze van handhaving ben ik bang dat het een rommeltje zal worden. Voorbeeld hiervan heeft de initiatiefnemer zelf veroorzaakt in de gemeente Bunnik; het park daar is verkocht aan een buitenlandse investeerder. Landeigenaren die grenzen aan het park krijgen geen gehoor bij klachten over het onderhoud van het terrein.</i>	Enkel ruimtelijk relevante risico's voor de omgeving mogen als belang worden meegewogen in het kader van een "goede ruimtelijke ordening. De initiatiefnemer heeft een inrichtings- en beheerplan opgesteld waarin de verschillende landschappelijke elementen (struweel, kruidenrijk grasland, hoogstamfruit) zijn omschreven. Vervolgens is er per landschappelijk element omschreven hoe de aanleg, het ontwikkelingsbeheer en de instandhoudingsbeheer wordt uitgevoerd. Het inrichtings- en beheerplan maakt onderdeel uit van de vergunning, waardoor de initiatiefnemer gehouden wordt aan de in het plan omschreven aanleg en beheer. Indien initiatiefnemer verzaakt om de aanleg/beheer goed uit te voeren, kan de gemeente als bevoegd gezag hierop handhaven. Ongeacht de eigenaar van het zonnepark zullen de afspraken die in de omgevingsvergunning staan, ook die over landschappelijke inpassing en beheer, moeten worden geëerbiedigd. Een belanghebbende kan altijd een verzoek tot handhaving indienen bij de gemeente.
8 s. <i>Indiener maakt zich zorgen dat ook dit park binnen de kortste keren is verkocht aan een buitenlandse investeerder, die vervolgens de opbrengsten en de daarbij behorende subsidie(ons belastinggeld) meeneemt naar het buitenland. Nederlandse subsidies horen naar mijn mening ter beschikking te komen aan de Nederlandse burger. (Buitenlandse investeerder aan de haal met</i>	Enkel ruimtelijk relevante risico's voor de omgeving mogen als belang worden meegewogen in het kader van een "goede ruimtelijke ordening.

zonnepark Lisselmuiden j Kampen I destentornl Zie bijlage 2) (Buitenlandse investeerders gaan er vandoor met miljoenensubsidies én winst van zonneparken I Economie 1 AD.nl Zie bijlage 3)	
8 t. Indiener uit zorgen en verbazing over het feit dat veel gemeenteraadsleden zich hebben laten beïnvloeden door de schadeclaim van 2,8 miljoen euro, die de woordvoerder van de initiatiefnemer uitte in de raadsvergadering. Dit is door diverse raadsleden uitgesproken.	Enkel ruimtelijk relevante risico's voor de omgeving mogen als belang worden meegewogen in het kader van een "goede ruimtelijke ordening.
8 u. Verbazing leeft ook bij ons gezin dat er door een aantal raadsleden gedacht wordt dat er een schadevergoeding aan de buurtbewoners gegeven wordt. We vragen ons af door wie dit gerucht is verspreid. Er is namelijk met geen woord over gesproken	Dit gerucht is niet bekend bij de gemeente of initiatiefnemer. Mogelijk wordt bedoeld de vergoeding van eventueel planschade of de beoogde bijdrage aan het omgevingsfonds.
8 v. Tot slot wijst indiener er op dat de rechter bij het vernietigen van de vorige vergunning de gemeente een duidelijke opdracht heeft mee gegeven: Doe het door u zelf opgelegde huiswerk; Te weten het maken van een evaluatie en het maken van nieuw beleid. We vragen ons af hoe het dan toch komt dat deze vergunning klakkeloos opnieuw dreigt te worden afgegeven, zonder dat het huiswerk gedaan is. Gelet op de bovenstaande zienswijzen, vraagt indiener om geen vergunning te verlenen. Indiener gaat er van uit van het verdere verloop van de procedure op de hoogte gehouden te worden.	Zie het algemeen deel, onder A. De indieners van de zienswijzen worden uiteraard van het verloop van de procedure op de hoogte gehouden.
Conclusie	
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.	

Indiener 9 Ingekomen 7 juni 2023	
Zienswijze	Reactie gemeente
9 a. Het behouden van de toegekende aansluiting op het Stedin elektriciteitsnetwerk op het aangegeven adres is zo belangrijk. Zo belangrijk dat het door de gemeente Wijk bij Duurstede verplichte onderzoeken om te ruilen met	In de zoektocht naar een geschikte locatie in het buitengebied van Cothen is er door initiatiefnemer met alle grondeigenaren contact opgenomen van wie contactgegevens beschikbaar waren. Behalve de grondeigenaren van deze locatie waren er verder geen geïnteresseerden. Gedurende het participatieproces is met meerdere omliggende

omliggende grondeigenaren voor een meer geschikt perceel niet gedaan is. Terwijl in de toelichting beweerd wordt dat dit wel gedaan is. Een vergissing of een leugen? En waarom?	grondeigenaren gesproken over de beschikbaarheid van hun grond met betrekking tot kavelruil. Hier zijn geen beschikbare gronden uitgekomen. Er is een aantal suggesties gedaan. Op deze gesuggereerde locaties was het ontwikkelen van een zonneweide overigens technisch niet uitvoerbaar (o.a. niet aan te sluiten op het elektriciteitsnet) of kon de grond niet worden ingezet door hogere archeologische waarden (Limes).
9 b. Een grote verplaatsing leidt tot een nieuwe aanvraag voor aansluiting op het Stedin netwerk. Door de netcongestie is de verwachting dat dan ook dit project op de wachtlijst komt te staan en op korte termijn geen aansluiting mogelijk is. Dus wordt kost wat kost vastgehouden aan het huidige perceel. Maar is het hierdoor toegestaan om de om de gestelde procedures niet te volgen? En er onjuist over te rapporteren?	De aanleg van de Dwarsdijkse zonneweide voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening en is ruimtelijke aanvaardbaar. Zie ook het algemeen deel onder A.
9 c. Het tweede terugkerende thema is de archeologie. Het plangebied ligt vrijwel geheel in categorie 'Archeologisch waardevol gebied 2'. Te veel grondroering zou archeologisch onderzoek vereisen. Om dit te voorkomen worden oplossingen gepresenteerd die in strijd zijn met gepresenteerde natuurvoordelen, stikstofemissie verhogen en landschappelijke inpassing negeren. Het verwondert dat de gemeente de informatie die hierover ter inzage ligt niet heeft laten completeren.	Het staat initiatiefnemer vrij om de fundering van het zonnepark dusdanig te ontwerpen dat de bodemingrepen binnen de vrijstelling van het bestemmingsplan passen. De adviseurs van de gemeente hebben de plannen, inclusief deze fundering, beoordeeld en geconstateerd dat de ontwikkeling binnen de in het bestemmingsplan opgenomen ontheffingscriteria van de dubbelbestemming 'Archeologisch waardevol gebied 2' blijft. Bij het berekenen van de transportbewegingen voor de Aerius berekening is rekening gehouden met de afmetingen van de betonblokken fundering en gedurende de werkzaamheden zal toezicht worden gehouden.
9 d. Het derde thema lijkt voor de ontwikkelaar niet waardevol te zijn: de mening van de omwonenden. Het mag duidelijk zijn dat wij, de omwonenden, faliekant tegen zijn op deze locatie en de manier waarop even snel wordt geprobeerd dit goedgekeurd te krijgen. Midden in een van de mooiste maar meest onderschatte gebieden in de gemeente Wijk bij Duurstede. Communicatie met omwonenden is stroef, plichtmatig en de verslaglegging herhaaldelijk onjuist waardoor de relatie ook niet beter wordt.	Zie het algemeen deel, onder C.
9 e. Het gekozen plangebied aan de Kapelleweg ligt direct in het zicht van 17 omliggende woningen (=40 bewoners). Ook omwonenden zonder direct zicht op het plan gebied zijn bezorgd over het verlies van	De voorgestelde inrichting haalt het zonnenveld grotendeels uit het zicht door de aanplant van groenstruweel rondom, een nadrukkelijke wens van omwonenden. Dit zorgt weliswaar voor het verkleinen van de openheid van het gebied, maar hiermee wordt voorkomen dat het zonnenveld negatieve impact heeft op het landschap. Het landschap wordt kleinschaliger door twee

woongenot door de te verwachten overlast. Allen worden dagelijks geconfronteerd met het voorgenomen plan op die locatie. De aanleg op deze locatie direct langs de Kapelleweg blokkeert veel meer dan alleen de locatie zelf. De locatie gaat zichtlijnen van enkele kilometers lang richting Ossenwaard & Kromme Rijn alsook richting Tuurdijk blokkeren. De afwisseling van het open landschap tussen de boomgaarden verderop richting 't Goy aan de Kapelleweg en op de Trechtweg in de andere richting worden door alle bezoekers zeer gewaardeerd. Eén massief blok struweel, tenminste dat is wat ons voorgehouden wordt, gaat deze openheid en dit genot danig beperken. Het project wil toerisme versterken, maar ons inziens zal het toerisme beperkt worden. Alle recreatieve bezoekers in het gebied: fietsers, motorrijders, toertocht rijders, snorfietzers, dagjes mensen, camping gasten, Duckcity eendjes rijders, kersenfestival bezoekers, bloesemtocht rijders, bezoekers Oogstfeest en Trekker-Trek. Voor allen zal dit ene project impact hebben, negatieve impact op het genieten van de omgeving. Goed bekeken is dit één van de slechtst gekozen locaties om op deze plek een zonneveld te leggen.	'kamers' toe te voegen door middel van groene struweelranden rondom twee delen van de zonneweide. Het zonneveld is naar het oordeel van de gemeente ingepast naar de maat, de schaal en de elementen in het landschap. Met aandacht voor de beleefbaarheid en karakteristiek van het landschap, en de recreatieve waarde. Waar onttrekking uit het zicht gewenst is, gebeurt dit met gebiedseigen beplanting. Tot slot vindt de gemeente het belangrijk dat er met de landschappelijke inpassing en ecologische beheer een bijdrage wordt geleverd aan de biodiversiteit in het gebied. In het plangebied is tevens ruimte gereserveerd voor de aanleg van een openbare voorziening in de vorm van een rustplaats voor recreanten.
9 f. Om tot deze locatie te komen zijn de opgestelde procedures van gemeente Wijk bij Duurstede niet gevolgd. Voorwaarde voordat een plan ontwikkeld wordt, is het VERPLICHT met omliggende grondeigenaren in gesprek gaan of er grondruil mogelijk of nodig is. Doel zoals de gemeente beschrijft is om slechtere agrarische gronden voor zonnepanelen te bestemmen en liefst ook percelen op afstand zodat minder bewegingen van landbouwverkeer nodig zijn. Dit wordt nogmaals bevestigd door de wethouder dd 15 maart 2022 op vragen vanuit de gemeenteraad. Zorgwekkend is dat toen bij de gemeente niet bekend was of het ruilverkavelingsvraagstuk behandeld was, en dat is de gemeente nu nog steeds onbekend!	De aanleg van de Dwarsdijkse zonneweide voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening en is ruimtelijke aanvaardbaar. Zie ook het algemeen deel onder A.
9 g. Aan deze voorwaarde is niet	Zie reactie bij 9 a en 9 b.

voldaan terwijl dat wel wordt geschreven in de ingediende toelichting bij de aanvraag. Reden die hiervoor gegeven wordt, is dat het erg lastig was om grond te krijgen, en uiteindelijk alleen dit perceel als mogelijkheid over bleef. Op de vraag: "Beste grondeigenaar wil je grond afstaan voor de ontwikkeling van een zonneveld?" bleef alleen dit perceel over. Maar met dit perceel beschikbaar had vervolgens ook vraag aan omliggende grondeigenaren gesteld moeten worden: "Beste grondeigenaar we hebben dit perceel beschikbaar. Is dit de juiste locatie of wil je grond ruilen voor de ontwikkeling van een zonneveld?". Reeds vanaf het begin hebben wij hierop gewezen in correspondentie met zowel gemeente als initiatiefnemer, maar geen van beide heeft hier iets mee gedaan. Het niet stellen van die vraag betekent dat de procedure onvolledig is gevolgd en op basis daarvan ons inziens niet vergund kan worden.	
9 h. De reden waarom deze vraag niet gesteld is, komt terug op het eerst genoemde punt in het hoofdstuk 'Vooraf: de dreigende netcongestie. De ontwikkelaar heeft direct nadat de beschikbaarheid van dit perceel bevestigd werd, aansluiting op het Stedin elektriciteitsnetwerk aangevraagd op dit perceel, op deze locatie. Meestal gebeurt dit pas nadat de procedure omtrent het perceel is afgerond. Dit keer niet. Er was geen tijd te verliezen. Er is een risico genomen. Om de dreigende netcongestie voor te zijn en daarmee dreigende wachtlijsten en een mogelijk forse vertraging van het project. De ontwikkelaar heeft gegokt, de procedure onvolledig gevolgd en daardoor zou een zonneveld op de slechtst mogelijke plek te komen liggen. Dat kan niet de bedoeling zijn.	Het staat de initiatiefnemer vrij om te bepalen wanneer er een netaansluiting wordt aangevraagd bij Stedin. Zie ook reactie bij 9 b.
9 i. In paragraaf 3.5.2 geschreven: '...de locatiekeuze is met omliggende agrariërs gesproken over alternatieve locaties of kavelruil. Daaruit is gekomen dat alleen de gekozen locatie uitvoerbaar is.' Deze bewering is pertinent onjuist en is	Op een aantal besproken en gesuggereerde locaties was het ontwikkelen van een zonneweide technisch niet uitvoerbaar, o.a. doordat deze niet aan te sluiten zijn op het elektriciteitsnet. Er is met Stedin afgestemd of het mogelijk was de aansluiting te verplaatsen, maar dit was niet mogelijk (dit is ook vastgelegd per email), vandaar dat deze locaties als niet geschikt zijn bevonden. Een andere besproken locatie kon niet worden ingezet door hogere archeologische waarden dan het huidige plangebied (ligt in

essentieel voor het punt van kavelruil. In de toelichting wordt een 'gesprek ruilverkaveling' vermeld. Er heeft één keukentafelgesprek plaats gevonden met een van de omwonenden, maar dit plan is zonder verdere communicatie door de ontwikkelaar van tafel geveegd en is zeker niet met de andere grondeigena(a)r(en) besproken. Terwijl een andere omwonende per mail zelf een locatie heeft aangeboden.	Limes gebied, zoals te zien is in de door de Provincie opgestelde kaart: Provinciaal erfgoedbeleid), waarmee deze locatie niet uitvoerbaar is. Een stuk grond dat mogelijk (gedeeltelijk) zou passen is voorgesteld aan de grondeigenaar, maar hier had de grondeigenaar geen interesse in, omdat de zonneweide daarmee te dichtbij zijn huis zou komen. Voor het ontwikkelen van een zonneweide is alleen de huidige locatie uitvoerbaar.
9 j. Idee van de ontwikkelaar was om het plan gebied op te schuiven in Noordelijke richting tegen de zemelensloot aan wat op zich een hele verbetering is. Dit zou dan op de percelen van de burens zijn waardoor ruilverkaveling noodzakelijk is. De tevens voorgestelde verplaatsing naar percelen van omwonende 1 en omwonende 2 gelegen direct langs het Amsterdam-Rijnkanaal (de locatie waar het burgerpanel juist wel unaniem positief over was als locatie voor zonnevelden) is in het geheel niets mee gedaan. Bij latere navraag door omwonenden naar de status van deze plannen kregen we als antwoord dat het niet meer aan de orde was en niet verder onderzocht werd. Na aandringen waarom was het antwoord de nog strengere archeologie eisen op het beoogde perceel langs de zemelensloot. Uit de kaarten met archeologische waarden blijkt echter het tegendeel. Wederom een excuus met archeologie en/of risicovol voor de netwerk aansluiting? De beide andere gesuggereerde percelen liggen iets verder weg van de huidige locatie en 'dat mocht niet van Stedin' zo werd ons verteld. Naar we nu weten werd bedoeld dat ze niet met Stedin in gesprek wilden over de aansluiting om deze niet in gevaar brengen. Dus ook hier de hoofdreden: aansluiting niet in gevaar brengen.	Er is met Stedin afgestemd of het mogelijk was de aansluiting te verplaatsen, maar dit was niet mogelijk (dit is ook vastgelegd per email), vandaar dat deze locaties aan het Amsterdam Rijnkanaal als niet geschikt zijn bevonden. Het perceel ten noorden van het plangebied ligt in Limes gebied, dit is zichtbaar in de door de Provincie opgestelde kaart Provinciaal erfgoedbeleid. De gemeente archeoloog heeft aangegeven dat in Limes gebied grotere restricties gelden voor het roeren van grond, waardoor deze locatie niet uitvoerbaar is.
9 k. Nog even terugkomend op de opmerking dat de huidige locatie het enige beschikbare perceel was. Dat was niet waar. Er was nog een perceel beschikbaar die al op de reservelijst stond uit de eerste inschrijvingsronde: van een grondeigenaar aan de	Voor de locatie langs het Amsterdam-Rijn kanaal, direct tegen het industrieterrein, is in 2020 een initiatief ingediend ter grootte van 20 hectare. Dit initiatief is met 60 punten op de wachtlijst geplaatst, omdat er andere initiatieven beter hadden gescoord. De gemeente heeft de initiatiefnemer van het initiatief tegen het

Wijkersloot. Zijn boerderij stond te koop. Op de perfecte locatie langs het Amsterdam-Rijn kanaal direct tegen het industrie terrein van Wijk bij Duurstede aan, met een gering aantal omwonenden. De perfecte locatie, alleen het perceel was niet 10 maar 20ha groot. Iets te groot voor de ca 8ha beschikbare zonnenveld oppervlakte in deze eerste tender van 60ha van Gemeente Wijk bij Duurstede. Is het niet een gemiste kans van de ontwikkelaar en gemeente Wijk bij Duurstede om de locatie verder te onderzoeken? Moet de langshaven en/of het industrieterrein niet een keer uitbreiden? Om energie neutraal te worden zoals de gemeente ambieert, is toch dan 60ha zonnenvelden nodig?	industrieterrein en de initiatiefnemer van de Dwarsdijkse Zonneweide eind 2021 de mogelijkheid geboden om een nieuw plan in te dienen voor de resterende 7,8ha zonnenveld. De initiatiefnemer van het initiatief tegen het industrieterrein heeft ervoor gekozen geen nieuw plan in te dienen.
9 l. Inmiddels heeft een partij, die goed bekend is bij gemeente Wijk bij Duurstede, de grond aangekocht. Navraag leert dat er geen contact is geweest met de nieuwe grondeigenaar of zijn beheerder over de wensen en mogelijkheden. Zowel gemeente Wijk bij Duurstede als de ontwikkelaar hebben dit nagelaten. Een grote gemiste kans. Of weten zij al dat de 6ha voor nu opgevuld is? Vanuit de ontwikkelaar zal de aansluiting wel meespelen. Maar blijkbaar is de juiste locatie minder belangrijk dan de hinder voor omwonenden.	Voor deze locaties geldt dat deze niet uitvoerbaar zijn, onder andere wegens de netaansluiting, zie ook 9 i.
9 m. Nog een locatie met veel ruimte is De Groote Maat waar al veel over gezegd is. De grond is net zo goed als het plangebied, met als groot verschil dat daar geen actieve boeren zitten en dat dus alleen maar buiten stukken zijn. Bovendien ligt het op de kansen kaart aan de noord kant van de provinciale weg dus in geel gebied, al zie ik daar minder problemen dan hier.	De aanleg van de Dwarsdijkse zonneweide voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening en is ruimtelijke aanvaardbaar. Zie ook het algemeen deel onder A. De locatie aan De Groote Maat is inderdaad gelegen binnen het eerdere beleidskader zonnenvelden als geel gebied aangeduid en had daarmee mogelijk beperkende voorwaarden.
9 n. Iedereen in de buurt van het plan gebied aan de Kapelleweg die schep in de grond wil steken om te bouwen kent de belemmerende archeologische waarde van het gebied. Er was, en is nog steeds, voorzichtige hoop dat dit plan hetzelfde wordt beoordeeld als aanvragen van ons omwonenden. Gezien de hoeveelheid bijzondere 'oplossingen' die in het plan staan om archeologisch onderzoek te ontwijken/voorkomen zijn er te veel die tegelijkertijd ook strijdig zijn met	In de Ruimtelijke Onderbouwing (paragraaf 4.3) is uiteengezet welke maatregelen er zijn genomen in het ontwerp, zodat er binnen de ontheffingscriteria van bouw- en bodemingrepen met een diepte van maximaal 50 centimeter en bouwwerken met een oppervlakte van 100 vierkante meter wordt gebleven en dat daarmee de realisatie van de zonneweide doorgang kan vinden. De maatregelen zijn uitvoerig afgestemd met de gemeente archeoloog en akkoord bevonden. De maatregelen zorgen ervoor dat het plan op archeologisch vlak uitvoerbaar is. Er wordt daarnaast ook archeologisch toezicht gehouden bij de werkzaamheden. Zie ook reactie bij 9 c.

<i>andere gepresenteerde natuur voordelen, lage stikstof emissie en landschappelijke inpassing.</i> <i>Daarbovenop is de informatie van de voorgestelde oplossingen niet compleet. In de vergunningsaanvraag informatie is te lezen dat er tot op beide grenzen van Archeologie 2 gepland wordt. Kabels worden met 50 cm maximaal ingraven maar komen dan niet aan de vereiste dekking dus wordt er nog 20cm materiaal opgebrachte= 70cm afgedekte kabels; De totale oppervlakte die tot 50cm geroerd wordt door kabels ingraven en omheining is in totaal een oppervlak van 98.95m². Zonder verdere berekening of uitleg. Dat is zo kort op de limiet, dat wil ik in een nadere toelichting en berekening zien. En dan nog de vraag hoe dit gehandhaafd wordt? Zo kort op de limiet! Het ziet er op papier te mooi uit!</i>	
<i>9 o. Om het archeologisch onderzoek te vermijden worden de panelen op beton blokken gezet in plaats van met palen in de grond. De volledige afmetingen van de betonblokken is na serieus spuurwerk achterhaald, maar de aantallen betonblokken ontbreken in de toelichting waardoor niet is vast te stellen hoeveel van de oppervlakte met betonplaten wordt bedekt. Een plangebied voor zonnenveld volledig met verharding bedekken is niet toegestaan zoals in de gemeentelijke procedures is te vinden. Gedeeltelijk wel? Hoeveel dan? Waar betonblokken liggen is geen ruimte voor natuur die zo belangrijk is zoals dat continu in het plan wordt aangegeven en wat is de invloed van de betonblokken op de natuur? In ieder geval zal het beheer en de bestrijding van ongewenste soorten bemoeilijkt worden door de vele betonnen hindernissen. De grote hoeveelheid beton moet aangevoerd worden wat een flinke stikstof uitstoot oplevert en een forse belasting voor de weg smalle en reeds overbelaste buitenwegen.</i>	Het is niet juist dat er geen archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden. Een archeologisch bureauonderzoek is uitgevoerd en het rapport is onderdeel van de vergunningsdocumenten. Tevens is er uitvoerig overleg gepleegd over de technische uitwerking om het zonnenveld met zo min mogelijk bodemingrepen aan te leggen. Vanaf het begin van dit initiatief is er uitvoerig contact geweest met de gemeentelijke archeoloog. Het staat daarnaast de initiatiefnemer vrij om de fundering van het zonnepark dusdanig te ontwerpen dat de bodemingrepen binnen de vrijstelling van het bestemmingsplan passen. De adviseurs van de gemeente hebben de plannen, inclusief deze fundering, beoordeeld op een goede ruimtelijke ordening. Ook is er een Aeries berekening uitgevoerd.
<i>9 p. Alle bouwwerken, installaties en service paden worden bovenop het maaiveld gelegd. Het hiervoor gebruikte materiaal moet worden aangevoerd en is niet nader</i>	Aan de vergunning is een voorschrift verbonden dat de bestaande toestand, zoals deze was voor de verlening van de omgevingsvergunning, na het verstrijken van de vergunningstermijn hersteld moet worden.

<i>gespecificeerd, niet in kwaliteit en niet in volume. Ook maatregelen om vermenging te voorkomen met de landbouwgrond worden niet beschreven. Nog meer hinder zullen de bouwwerken veroorzaken die boven op funderingen bovenop het maaiveld geplaatst gaan worden. Vanaf het maaiveld gemeten worden de bouwwerken hoger dan 3mtr de hoogte van het struweel. Bouwwerken van 3.5m, van 3.8m en zelfs 4.2m hoog steken allen boven het struweel uit, zelfs tot 1.2m hoger dan het struweel, en allen niet de mooiste gebouwen. De bewoners van Kapelleweg 2, 2a, 4 en 5 kijken zelfs direct tegen deze bouwwerken aan</i>	De voorgestelde hoogte van het struweel was 4-5 meter. Op basis van de nadrukkelijke wens van de omwonenden om de hoogte van het struweel te verlagen is het struweel verlaagd naar 3 meter. In een eerdere versie van het plan (Principeverzoek) was er aan de westzijde lagere beplanting gepland (op verzoek van omwonenden). In het uiteindelijke Inrichtingsplan is rondom de twee zonnepanelenvelden struweel geplaatst, omdat de omwonenden aan de westzijde toch graag de zonnepanelen uit het zicht wilden hebben. De technische gebouwen zijn in het midden van het plangebied geplaatst, wat ervoor zorgt dat de afstand tussen bijv. Kapelleweg 2 en de technische gebouwen ongeveer 500 meter bedraagt
<i>9 q. Omdat langs de sloot geen 3m hoog struweel komt. In de gesprekken en uitwerkingen is altijd gesuggereerd dat het zicht op het zonnveld incl. bouwwerken door het struweel werd afgeschermd. De tekeningen en visuals zijn zo gemaakt dat nergens alleen de zonnepanelen zijn afgebeeld, maar nergens de bouwwerken. Het aantal bouwwerken dat geplaatst zal worden, wordt niet duidelijk in de gepubliceerde informatie. Deze informatie ontbreekt. Moeten deze bouwwerken niet vooraf in detail in aantal en locatie vastgelegd worden zoals ook voor mij geldt als ik wil bouwen?</i>	Het is incorrect dat er geen struweel langs de sloot aan de westkant komt. Aan de westzijde van het plangebied wordt ook struweel geplaatst, zoals in de dwarsdoorsnede uit het Inrichtingsplan te zien is, zie dwarsdoorsnede hieronder. Op de tekeningen en visuals is duidelijk aangegeven waar het zonnepark en de daarbij horende bouwwerken zijn voorzien. Deze informatie is nodig om te kunnen beoordelen of een afwijking van het bestemmingsplan hier ruimtelijk aanvaardbaar is. Denk hierbij aan geluidhinder. Aan deze eisen kan worden voldaan door het gebied waar de technische gebouwen geplaatst worden te beperken, zodat kan worden geborgd dat de afstand tot woningen afdoende is. Voor de omgevingsvergunning bouwen is vereist dat het initiatief voldoet aan het Bouwbesluit 2012. De bij de aanvraag te verstrekken gegevens moeten aannemelijk maken dat de hoofdlijn van de constructie voldoet aan het Bouwbesluit 2012. Op basis van de aangeleverde stukken heeft de gemeente beoordeeld dat aan bovenstaande punten is voldaan. Drie weken voor aanvang van de bouw zullen detailtekeningen en berekeningen ter beoordeling door de initiatiefnemer aan de gemeente worden overlegd.
<i>9 r. Tenslotte nog een bijzonder verschijnsel mbt de archeologie: Afgelopen najaar na de oogst van de geteelde mais leek het plan gebied wel een toeristische attractie. Het was druk met hobby archeologen met metaaldetectoren. Enkelen van hen</i>	Metaaldetectie is in alle gevallen alleen toegestaan met toestemming van a. de grondeigenaar en b. de gemeente. Bij zowel de gemeente als initiatiefnemer is dit niet bekend.

wilden, uitsluitend anoniem, ook wel vertellen dat het perceel hiervoor was vrijgegeven door wie daarvoor gerechtigd is, in dit geval waarschijnlijk de eigenaar, en er ook daadwerkelijk wat vondsten gedaan zijn. In het archeologisch verslag is hier niets van te lezen en er zijn geen gemelde vondsten... Is dit louter toeval? Is dit de gemeente gemeld? Waarom komt dat niet in de rapportage terug? De kans dat er tijdens de aanleg nog een vondst wordt gedaan is nihil, waarmee de kans op vertraging door stilleggen ook geminimaliseerd is.	
9 s. 'Participatie is een eis' en 'Omwonenden participatie is verplicht' schrijft de gemeente op haar website (die onverwacht en onaangekondigd offline is gezet, terwijl dit zonneveld nog steeds aan die zelfde voorwaarden moet voldoen. Onbegrijpelijk!). Maar hoe hier opvolging aan gegeven wordt, blijft onduidelijk. Het contact met de bewoners en de verslag legging ligt volledig bij de initiatiefnemer. Bij de inloopavond is een gemeente vertegenwoordiger aanwezig, maar niet bij de keukentafel gesprekken. Nu heeft de gemeente slechts een vage en eenzijdige indruk van de participatie. Hoe zorgt de gemeente in detail op de hoogte te zijn van alle betrokkenen? Naar mijn idee krijgt de gemeente een eenzijdige en te positieve indruk van de participatie. Hoe staat dat in verhouding tot de eis en de verplichting?	Zie ook het algemeen deel, onder C.
9 t. De gerapporteerde participatie ziet er op papier fantastisch uit. Dat is dan ook wel het enige. In werkelijkheid was het verre van dat. Vanaf het begin is het een haast klus geweest waar de communicatie met omwonenden zwaar onder heeft geleden. Eerste gesprekken met omwonenden waarvan enkele tot op heden nog steeds niet hebben plaats gevonden, bijeenkomsten die zo bol stonden van de emotie dat ze de naam participatie niet mogen dragen, de door de omwonenden georganiseerde bijeenkomst in oktober waarbij de wethouder aanwezig was die niet als participatie opgevoerd zou worden en toch op de lijst staat, verslaglegging herhaaldelijk onjuist, correcties en	Zie reactie bij 9 s. Het gesprek tussen wethouder, omwonenden en initiatiefnemer in oktober 2022 staat in het Participatierapport niet als participatieronde beschreven. Het valt onder het kopje 'Tussenliggende periode', tussen participatieronde 4 en participatieronde 5 in. In het Participatierapport is ook de volgende tekst opgenomen: 'De omwonenden hebben uitdrukkelijk aangegeven dat het overleg met de wethouder niet gezien mag worden als participeren.'

reacties op de verslaglegging niet in de aanvraag opgenomen maken dat de gemeente een eenzijdig en onjuist beeld heeft van de participatie. Als mosterd na de maaltijd rijst de vraag: Wat verstaat de gemeente onder participatie? Van alle partijen info en wensen ophalen en die in het plan verwerken, of doen alsof er geluisterd wordt en alleen hetgeen past in de plannen van de initiatief nemer verwerken in de definitieve plannen?	
9 u. Om de communicatie (niet participatie) op gang te brengen en de gemeente ook op de hoogte te brengen van de ervaringen van de zijde van de omwonenden tot dan toe, zijn we die avond bij elkaar geweest. Op de avond is vastgelegd dat het als communicatie gezien zou worden en niet als participatie, zie notulen van gemeente ambtenaar van de bijeenkomst in bijlage 2. Groot is de verrassing nu dat de bijeenkomst toch in het participatie overzicht staat. En dat een andere gemeente ambtenaar aanwezig op de bijeenkomst van 22 mei dan zegt: "wat denk je dan dat participatie is? Dat wij dat per bijeenkomst turven of zo"? Een typische reactie die ons razend maakt en de vraag oproept wat dan eigenlijk als participatie gezien wordt. Uitkomst van de avond met de wethouder (die inmiddels ook al is vertrokken) was het advies van de wethouder om met elkaar in gesprek te gaan en te blijven zodat ALS het plan toch door zou gaan, er wel iets passends komt te staan.	Zie reactie bij 9 s en 9 t.
9 v. Het vervolg voor ons was dus in alle gesprekken "ALS het toch doorgaat..." maar is dat participeren? De vervolgens gevoerde tafel gesprekken door EWEC, die de communicatie met omwonenden voor haar rekening neemt, zouden een nieuw begin zijn waarbij wel naar ons geluisterd werd en we wel serieus genomen zouden worden. Het eerste tafel gesprek met Ewec wordt er zelfs over vertrouwen gesproken. Zoals een omwonende in haar reactie op het gespreksverslag schrijft: '... Je deed je bril af, keek mij in mijn ogen en zei: wat je ziet is wat ik ben. Open en eerlijk. Ik heb geen verborgen agenda en ben er voor de omwonenden. ...' Dat	Zie reactie bij 9 s. Initiatiefnemers konden tot eind januari 2020 een principeverzoek indienen. In totaal zijn er acht principeverzoeken ingediend. Het plan van BHM voor de locatie aan de Groenewoudseweg in Cothen kwam als één van de vier beste plannen uit de bus. Drie van de ingediende principeverzoeken hadden te weinig punten gescoord en zijn afgewezen. Eén van de ingediende principeverzoeken, aan de Wijkersloot, is op de wachtlijst geplaatst. Initiatiefnemer heeft het plan aan de Groenewoudseweg niet formeel ingetrokken. Initiatiefnemer heeft de gemeente na bijna een jaar lang participeren verzocht om een wijziging van de locatie van het plan te beoordelen.

<i>geloof is was bij ons na het verslag van dat gesprek al ten einde. Alsof we een verschillend gesprek hadden gevoerd.</i> <i>De verslaglegging van de bijeenkomsten was traag en benedenmaats op het amateuristische af en dat voor een ervaren kracht in dit soort processen zoals Ewec zichzelf introduceerde. Onze commentaren en aanpassingen op deze verslaglegging zijn nu ook niet in de bijlagen van het participatie verslag opgenomen. Zie bijlage 3, de reactie op het verslag in het ingediende participatieplan. Dat is wederom een verkeerde en eenzijdige weergave van het proces. Maar wel de tendens voor de gehele communicatie tijdens het proces. Tot aan de laatste notulen toe die wij 26 april, de dag voor het indienen van de vergunningsaanvraag ontvingen waarin de gemaakte afspraken van de bijeenkomst van 9 februari toch weer afgezwakt of als onmogelijk beoordeeld werden en waarvan alleen de originele notulen als bijlage zijn bijgesloten. Onze reactie hierop kon dus ook niet als bijlage toegevoegd worden deze dus hierbij als bijlage 3 bijgesloten, trouwens compleet met reactie van initiatiefnemer.</i> <i>In de participatie zijn er ook nog de handtekeningen. 1542 stuks. Natuurlijk niet van direct omwonenden, want zoveel bewoners zijn er niet. Niet zoals bij het project aan de Groenewoudseweg waar Cothen direct naast ligt en het merendeel van de bewoners getekend heeft. Het verzet van omwonenden samengevat in een beduidend lager aantal handtekeningen heeft het plan daar gestopt zo is het verhaal in de media. Waarom dan niet bij ons aan de Kapelleweg? Of was dat niet het volledige verhaal van het plan aan de Groenewoudseweg? Zijn daar bindende afspraken gemaakt tussen gemeente Wijk bij Duurstede en de initiatiefnemer waardoor het nu al een beklonken zaak is? Graag wil ik daarover de waarheid, onderbouwd met documenten. Alleen een verhaal helpt niet, daar heb ik al te veel verschillende versies van gehoord. Dat</i>	Ook de initiatiefnemer aan de Wijkersloot heeft bij de gemeente kenbaar gemaakt, de mogelijkheid te willen krijgen om een zonneveld te ontwikkelen. Na het inwinnen van juridisch advies heeft de gemeente besloten om zowel de initiatiefnemer van de Dwarsdijkse Zonneweide als de initiatiefnemer aan de Wijkersloot de mogelijkheid te bieden om een principeverzoek in te dienen voor maximaal 7,8 hectare. Deze principeverzoeken zouden vervolgens worden beoordeeld aan de hand van het door de raad in 2019 vastgestelde scoreformulier. De initiatiefnemer aan de Wijkersloot heeft besloten om geen principeverzoek in te dienen. Als gevolg is alleen de Dwarsdijkse Zonneweide beoordeeld door de gemeente. Op 15 maart 2022 heeft het college van de gemeente Wijk bij Duurstede het plan voor de Dwarsdijkse Zonneweide, met een score van 80 punten op het 'scoreformulier zonnevelden' positief beoordeeld. In het Participatierapport is bijlage 1c. aangevuld met daarin de reactie van de omwonenden d.d. 21 mei en de daaropvolgende reactie van de initiatiefnemer d.d. 22 mei. De ontwerpstukken lagen op dat moment al ter inzage. Voor de volledigheid is deze bijlage nu aangevuld met de reacties van de omwonenden en de initiatiefnemer.
---	---

geldt voor zowel de gemeente Wijk bij Duurstede als de initiatiefnemer.	
9 w. In het participatie proces van het principe plan is een lange lijst betrokken partijen opgesomd. Zijn de kritische partijen zoals LTO en NFO niet op voorhand geraadpleegd omdat er te veel weerstand verwacht wordt? Verbazend is ook dat initiatiefnemer uit de informatie van AVN een compleet andere conclusie trekt (er zijn geen weidevogels) dan de informatie die wij van de regionale organisatie Collectief Utrecht Oost te horen krijgen (er zijn wel weidevogels maar het is geen kerngebied). Van partijen die aangeven neutraal te willen blijven, wordt de suggestie gewekt dat ze nu of later er wel hun voordeel mee gaan doen. Dat is toch niet neutraal blijven?	Het plangebied van de Dwarsdijkse Zonneweide ligt inderdaad niet in een weidevogelkerngebied. Daarnaast heeft initiatiefnemer contact opgenomen met ANV en is er een Quicksan Wet Natuurbescherming uitgevoerd. Hieruit is geconcludeerd dat er geen beschermde soorten in het plangebied zijn. Hiermee voldoet het plan aan een goede ruimtelijke ordening.
9 x. In het ingediende aanvraag omgevingsvergunning is dit is gereduceerd tot: xxx De eerste zin is volledig verdwenen. Met het verdwijnen hiervan is ook de basis voor dubbel ruimtegebruik van het plangebied verdwenen. Kruidenrijk grasland geldt niet als dubbelruimte gebruik zoals de gemeente dat omschrijft. Als gevolg is de opstelling van de zonnepalen tot een hoogte van 2.0m nu in strijd met de gemeente voorwaarden voor zonnevelden. De gemeente Wijk bij Duurstede geeft als richtlijn: xxx 'Nu er geen sprake is van dubbel ruimtegebruik van het plangebied is de maximale hoogte van de zonnepanelen gelimiteerd op 1,5m. Andere plannen worden daar wel aan gehouden, waarom dit plan niet? Daarbij komt dat de Kapelleweg langs het plangebied voor het grootste gedeelte onder maaiveld hoogte van het plan gebied ligt waardoor het al lastiger is om er overheen te kijken, zelf bij max. 1.5m hoogte. Sterker nog wij pleiten voor de grens van 1 meter hoog omdat er zeer veel recreatie in het gebied is van mensen die de route over de Kapelleweg gebruiken, het Oogstfeest en de trekkertrek. Bij elkaar voorzicht	De afweging per locatie voor de hoogte van zonnepanelen is maatwerk. De panelen in half open/gesloten opgezette gebieden en/of in geval van dubbel ruimtegebruik (zoals realisatie naast een fruitboomgaard of in combinatie met natuur) mogen 1,5 meter tot maximaal 3 meter hoog zijn.

geschat toch een 5000 mensen wier recreatie negatief wordt beïnvloed door dit zonneveld alleen!	
9 y. De EWEC heeft met (bijna) alle zonnevelden in de gemeente een overeenkomst of probeert dat toch zeer sterk af te dwingen. Voor het eerste reeds gerealiseerde zonneveld 'Zonnepark Cothen' was de belangstelling zeer groot en waren de participaties in no-time uitverkocht. Hoe zal dat gaan bij dit zonneveld? Inmiddels is dan 52ha zonnevelden in de gemeente gerealiseerd, uitgegeven en geparticipeerd. De rente schiet momenteel omhoog waardoor er veel minder geld beschikbaar is voor dit soort investeringen... Wat als de er geen of nauwelijks financieel geparticipeerd wordt? De beoogde 50% lijkt momenteel ver buiten bereik! Dan is er geen lokaal draagvlak, weer een pijler onder het plan die weg valt. Het is aannemelijk dat het dan na realisatie al snel aan het grote (buitenlandse? Chinese?) geld verkocht wordt. Wat zijn we er als gemeente Wijk bij Duurstede dan wijzer van geworden en waar worden wij als omwonenden mee opgescheept? Een partij die alleen geïnteresseerd is in geld verdienen en waar wij vergeefs aankloppen voor onderhoud en beheer? Dat is toch niet de toekomst die we willen.	Inwoners en lokale bedrijven kunnen niet verplicht worden om te participeren. Enkel ruimtelijk relevante risico's voor de omgeving mogen als belang worden meegewogen in het kader van een "goede ruimtelijke ordening.
9 z. De website van EWEC meldt dat voor 'Zonnepark Cothen twv €437.500,- aan obligaties is aangevraagd. Voor het zonneveld waar wij het over hebben aan de Kapelleweg wordt 50% of zelfs 100% eigendom door EWEC beoogd. Hoeveel geld moet de EWEC hiervoor ophalen? Hoeveel daarvan komt van binnen de gemeente Wijk bij Duurstede?	De hoeveelheid kapitaal dat EWEC lokaal op moet halen kan nog niet worden vastgesteld, omdat het op dit moment onduidelijk is wanneer de realisatie van de Dwarsdijkse Zonneweide zal plaatsvinden. Het kapitaal dat t.z.t. moet worden opgehaald is (onder andere) afhankelijk van de hoogte van de investering en de rentestand.
9 aa. Een veel betere strategie als lokale overheid is dan toch te richten op kleine initiatieven van particulieren en lokale bedrijven, uitgevoerd door lokale bedrijven, waarvan de stroom ook lokaal door de particulieren en bedrijven zelf gebruikt wordt wat ook het stroomnet weer ontlast. Waarom kijken we daar niet meer naar? En kom niet met het antwoord dat is al gedaan, want dat is niet zo. Geen van	Het is belangrijk om te erkennen dat het plaatsen van zonnepanelen alleen op daken niet voldoende zal zijn om de klimaatdoelen te bereiken. Hoewel het benutten van geschikte daken kan bijdragen aan het opwekken van ongeveer een kwart van onze energiebehoefte, is dit gebaseerd op de veronderstelling van bijna 40% energiebesparing ten opzichte van het huidige verbruik. Om dit te realiseren, zouden alle geschikte daken volledig bedekt moeten worden met zonnepanelen.

omwonenden met grote of kleine daken is benaderd of aangesproken om iets met zonnepanelen te ondernemen. Zoals gezegd heeft vrijwel iedereen ze toch.	
9 bb. Als financiële compensatie voor de omgeving wordt een omgevingsfonds in het leven geroepen, tenminste zo werd in het begin verteld. Maar alleen als 'het business plan het toelaat'. Dus sluitstuk van de begroting is het omgevingsfonds van een paar duizend euro. Een schijntje in een wereld waar over enorme vergoedingen en winsten gepraat wordt. In de definitieve aanvraag is echter niets van het omgevingsfonds te vinden. Niet hoe groot het wordt, niet voor wie beschikbaar, en niet hoe te verkrijgen.	In het Participatieplan is het volgende beschreven: 'De hoogte van de bijdrage aan het omgevingsfonds is afhankelijk van de productie van de zonneweide en de ruimte in de business case maar zal ten minste €0,25 per MWh bedragen.' De afspraken over de hoogte van het omgevingsfonds is afhankelijk van een financiële toets die de gemeente heeft uitgevoerd en zijn vastgelegd in de anterieure overeenkomst tussen de initiatiefnemer en de gemeente. Daarnaast staat omschreven: 'Het omgevingsfonds is door drie maatschappelijke partijen (waaronder EWEC) vormgegeven, die samen met de gemeente waarborgen dat de fondsbedragen ten goede komen aan de lokale omgeving, met een focus op duurzaamheid.'
9 cc. Zoals in de hierboven aangehaalde tekst is beschreven, wordt er gesteld dat de omgeving profiteert van de nuttige insecten die worden aangetrokken door de inrichting van het plan gebied. Hoe zit het dan met aantrekken van schadelijke soorten? Een aantal soorten beplanting zijn wegens schadelijkheid voor de fruitteelt uit het plan gehaald (dat had toch bekend moeten zijn bij initiatiefnemer en alle ingehuurde advies bureaus?). Maar ook onvoldoende of onkundig beheer van o.a. de fruitbomen is een mogelijke infectiebron voor omliggende percelen zoals boomgaarden. Tot op heden is onduidelijk hoe goed de boomgaard beheerd gaan worden. Professionele fruittellers mogen het niet doen '...omdat er niet met chemicaliën gewerkt mag worden...'. Aan biologisch beheer door een fruitteler is duidelijk nog niet gedacht. Waarom niet?	Het is niet aannemelijk dat er vanwege de aanwezigheid van het zonnepark de bijhorende landschappelijke inpassing sprake is van meer ongedierte. Schade door ongedierte ontstaat vaak door een gebrek aan voedsel. In die situaties gaat het ongedierte gewassen in de landbouw aanvreten. De bosschages en boomgaard rondom het zonnepark zorgen juist voor extra voedsel. Het is daardoor eerder aannemelijker dat eventueel bestaande schade zal afnemen. Ook zal de toename van biodiversiteit gunstig zijn voor de natuurlijke vijanden van plaaginsecten. Ook dit is gunstig voor de omliggende landbouw omdat er hierdoor minder gewassenbescherming nodig is. Bronnen: • Louis Bolk Instituut (2015): De oogst van Bloeiend Bedrijf – Akkerranden voor natuurlijke plaagbeheersing. http://www.louisbolk.org/downloads/2965.pdf • LTO (2007): Functionele Agro Biodiversiviteit (FAB) https://www.researchgate.net/publication/40099765_Eindrapportage_FAB_2005-2007_functionele_Agro_Biodiversiviteit_FAB Daarnaast wordt er wel onderhoud gepleegd aan de boomgaard. Er is een inrichtings- en beheerplan opgesteld waarin de verschillende landschappelijke elementen (struweel, kruidenrijk grasland, hoogstamfruit) zijn omschreven. Vervolgens is er per landschappelijk element omschreven hoe de aanleg, het ontwikkelingsbeheer en het instandhoudingsbeheer van onder andere de hoogstamfruitgaard wordt uitgevoerd. In het inrichtings- en beheerplan is in paragraaf 5.4 beschreven hoe de hoogstamfruitgaard wordt beheerd. Het inrichtings- en beheerplan zal als gewaarmerkt stuk onderdeel uitmaken van de vergunning, waardoor de initiatiefnemer gehouden wordt aan de in het plan omschreven aanleg en beheer. Indien initiatiefnemer verzaakt om de aanleg/beheer goed uit te

	voeren, kan de gemeente hierop handhaven. Het staat initiatiefnemer vrij om een fruitteler het beheer te laten uitvoeren, zolang het voldoet aan het inrichtings- en beheerplan.
9 dd. "Monitoren van woekerende soorten zodat die niet tot bloei kunnen komen". Het huidige beheerplan is niet eenduidig en verwarrend. Er wordt aangegeven dat er '3x per jaar gemaaid wordt met tussenpozen van 6 weken'. Direct in de volgende regel wordt gezegd: 'bij voorkeur maaïen na 15 juni ivm zaadzetting en daarna maaïen na 15 september'. Ook het plan om 'gemaaid gras een aantal dagen op het land te laten liggen om zaden uit te laten uitvallen' is ongewenst. Uitvallende zaden hebben alle kans om te verwaaien naar de burenen. Het voorgenomen 'gespreid maaïen' vergroot de moeilijkheid voor monitoren van ongewenste soorten. Het beschreven beheer is volledig strijdig met elkaar. Hoe wordt het nu werkelijk? De soorten paardenbloem en boterbloem worden niet aan de lijst met woekerende soorten toegevoegd hoewel deze voor de doelstellingen van het productie grasland van de burenen zeer schadelijk zijn. Moeten de burenen lijden onder de groene ambitie van de initiatiefnemer van het zonneveld? Het voorgenomen beheer gaat de hinder van deze soorten aanwakken.	Het Inrichtings- en beheerplan is in overleg tussen de Initiatiefnemer en de gemeente aangepast. Hieronder zijn deze aanpassingen weergegeven. Toevoegingen zijn dik gedrukt en verwijderde stukken zijn doorgestreept. <u>Inrichtings- en beheerplan pagina 23:</u> Meerwaarde voor omliggende agrariërs: Op woekerende ongewenste soorten wordt gemonitord en met ecologisch biologisch beheer gezorgd dat dit niet tot bloei zaadzetting kan komen. Struweelranden: Door de juiste aanleg en goed beheer ontstaan dichte struwelen langs de randen die: - Het uitwaaien van zaden naar de omgeving verminderen. Inrichtings- en beheerplan pagina 29: Het doel is dat deze soorten niet in bloei tot zaadzetting komen. <u>Inrichtings- en beheerplan pagina 32:</u> Ontwikkelingsbeheer: - Bij voorkeur de eerste keer maaïen na 15 juni in verband met zaadzetting van de kruiden, en de derde keer maaïen na 15 september - Maaïsel drie dagen laten liggen zodat zaden uit kunnen vallen. direct afvoeren - Invasieve soorten zoals Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw jaarrond bestrijden. - Ongewenste soorten als reuzenberenklauw en Jacobskruid, ridderzuring, akkerdistel en grote brandnetel 3-5 keer per jaar monitoren en jaarrond biologisch bestrijden door koppen eruit te maaïen en/of uit te steken. Frequentie verhogen wanneer dit noodzakelijk is om overlast bij omliggende grondeigenaren te voorkomen. Instandhoudingsbeheer - Maaïsel drie dagen laten liggen zodat zaden uit kunnen vallen. - Als de vegetatie vergrast of open wordt dient opnieuw plekken vertoont dienen deze plekken te worden ingezaaid. - Ongewenste soorten als reuzenberenklauw en Jacobskruid, ridderzuring, akkerdistel en grote brandnetel jaarrond biologisch bestrijden door koppen eruit te maaïen en/of uit te steken. Frequentie verhogen wanneer dit noodzakelijk is om overlast bij omliggende grondeigenaren te voorkomen. <u>Verdere uitleg:</u> Het maaibeheer is aangescherpt om onduidelijkheden te voorkomen. Ongewenste soorten (reuzenberenklauw, jacobskruiskruid, ridderzuring, akkerdistel en grote brandnetel) worden zowel tijdens het Ontwikkelingsbeheer als het Instandhoudingsbeheer biologisch bestreden door koppen eruit te maaïen of te steken zodat deze soorten niet tot zaadzetting

	kunnen komen. De frequentie van het monitoren en het beheer kan verhoogd worden wanneer dit noodzakelijk is om overlast bij omliggende grondeigenaren te voorkomen. Omdat de kans op ongewenste soorten in het begin groter is zal het maaisel tijdens het Ontwikkelingsbeheer direct worden afgevoerd. Bij het Instandhoudingsbeheer worden ongewenste soorten nog steeds biologisch bestreden. Omdat de bodem dan verdere verschaald is en ongewenste soorten minder voorkomen blijft het maaisel tijdens het Instandhoudingsbeheer vanaf dan 3 dagen liggen zodat zaden uit kunnen vallen en het kruidenrijke gras zich goed kan ontwikkelen. De struweelranden zullen ook het uitwaaien van zaden naar de omgeving verminderen. Soorten als paardenbloem en boterbloem worden landelijk niet gezien als ongewenste soorten. De Ruimtelijke Onderbouwing is aangepast conform bovenstaande. Op pagina 13 is de tekst als volgt aangepast: Op wekerende ongewenste soorten wordt gemonitord en met ecologisch biologisch beheer gezorgd dat dit niet tot bloei zaadzetting kan komen.
9 ee. Alle positieve effecten voor de natuur zijn opgesomd, maar de nadelige niet. Het plan gebied gaat zeker ook ruimte bieden aan schadelijke soorten. Sterker nog genoemde soorten vergroten de biodiversiteit door hun mogelijke vestiging, maar bv zijn steenmarter en kleine marterachtigen rovers en zullen zich niet beperken tot het plan gebied evenals de torenvalk en steenuil die de te plaatsen nestkasten moeten gaan bewonen. De tevens genoemde patrijs die zich mogelijk zou kunnen vestigen is een welkome prooi voor die eventuele marterachtige. Wie gaat zich vestigen en wie overleefd?	Zie reactie bij 9 cc.
9 ff. De stelling dat in het gebied helemaal geen weidevogels zitten zoals in het rapport wordt gesteld, bestrijden wij. Tot enkele jaren geleden werden op het perceel naast het plangebied actief weidevogelnesten gezocht en gevonden. Navraag bij Collectief Utrecht leert inderdaad dat in de regio wel weidevogels zitten, ook al staat het gebied niet bekend als weidevogel rijk gebied. De stelling: "Er zijn geen weidevogels" zoals in de aanvraag informatie gesteld wordt, is onjuist. Reeds op de website van gemeente Wijk bij Duurstede wordt gesteld: Impact zonnevelden op weidevogels:... Het Vogelonderzoeksinstituut Sovon Vogelonderzoek Nederland geeft aan dat diverse soorten weidevogels dan	Het plangebied van de Dwarsdijkse Zonneweide ligt niet in een weidevogelkerngebied. Daarnaast heeft initiatiefnemer contact opgenomen met ANV en is er een Quicksan Wet Natuurbescherming uitgevoerd. Hieruit is geconcludeerd dat er geen beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn. Hiermee voldoet het plan aan een goede ruimtelijke ordening.

ook niet zullen broeden in een zone van 200 a 300 meter van opgaande elementen in het landschap zoals zonnepanelen. Naast de afstotende werking van de zonnepanelen zelf, komt daar bovenop het aantrekken van extra beschutting voor vijanden en de geplande torenvalk en uilennestkasten wat tezamen maakt dat het totale plan de weidevogelstand in de directe omgeving naar verwachting negatief zal beïnvloeden, zo geeft ook mevrouw M. Blom van Collectief Utrecht aan bij telefonische navraag.	
9 gg. Het plan is voor een zonneveld dat afgeschermd wordt met een struweel haag. Daar bovenop wordt er voor het oog een hoogstam boomgaard ingetekend. Bij onvakkundig beheer kan deze een infectiebron zijn voor andere boomgaarden in de regio. Beheren door een fruitteler uit de omgeving is afgewezen omdat "De hoogstamboomgaard vervangen door productieboomgaard is niet mogelijk omdat er niet gespoten mag worden...". Biologisch beheer door een gangbare of zelfs biologische fruitteler is hierbij niet afgewogen. Alsnog de vraag of deze boomgaard biologisch beheerd mag worden door een (groep) fruittelers uit de regio, eventueel tegen vergoeding als de oogst voor het publiek beschikbaar moet blijven. Trouwens bij biologisch beheer wordt ook gespoten, maar met middelen die al in de natuur voorkomen.	Zie reactie bij 9 cc.
9 hh. Doordat het onduidelijk is hoeveel beton gebruikt wordt voor de betonblokken fundering van de panelen is ook geen inschatting te maken van de transportbewegingen. De 540 lijkt een grove inschatting en zal gezien ook andere aannames, zeker niet te hoog zijn.	Bij het berekenen van de transportbewegingen voor de Aerius berekening is rekening gehouden met de afmetingen van de betonblokken fundering.
ii. Daarnaast zijn de kleinere wegen in het buitengebied Smidsdijk en Caspergauw in matige staat. De bermen zitten eigenlijk continu vol gaten en worden slechts nu en dan bijgewerkt waarbij de ingrepen ook kort verbetering geven. Het extra verkeer zal dus weldegelijk overlast	Een eis is dat uiterlijk 3 weken voor de start van de bouw een veiligheidsplan ter goedkeuring aan de gemeente dient te worden aangeboden. In dit veiligheidsplan dienen maatregelen te zijn getroffen gericht op het voorkomen van hinder tijdens de bouw. De aan- en afvoerroutes zijn onderdeel van dit veiligheidsplan.

geven in de buurt, waarbij ook de keuze voor betonfunderingen extra verkeer geeft terwijl er een eenvoudiger oplossing is door gewoon op palen in de grond te funderen.	
9 jj. In het plan wordt uitsluitend gekeken naar de transport bewegingen voor het park zelf. De consequenties voor de omgeving worden niet meegenomen. De omliggende boeren die van hun buiten percelen voer moeten aanvoeren en mest moeten afvoeren worden buiten beschouwing gelaten. Over de volledige levensduur van het zonnenveld heeft dit meer impact dan de hier ingeschatte verkeersbewegingen voor de aanleg.	Bij de Aeries berekening hoeft enkel de vervoersbewegingen voor het initiatief in kaart worden gebracht.
9 kk. In toegelicht ontbreekt wat er gebeurt als door storm of brand zonnepaneeldeeltjes zich over de omliggende percelen verspreiden. Het door storm- of brandschade verspreiden van deeltjes van zonnepanelen over de omgeving is al regelmatig in het nieuws. Risico dat omliggende percelen voor korte of langere tijd buiten gebruik zijn met risico voor het grazende vee is niet toegelicht. Graag zou ik dat aangevuld zien.	Bij de beoordeling van de technische componenten is voldoende aangetoond dat wordt voldaan aan wet- en regelgeving, ook op het gebied van veiligheid. De Veiligheidsregio Utrecht is in de gelegenheid gebracht om hierover te adviseren en heeft dit ook gedaan. Hieruit bleek dat wordt voldaan aan wet- en regelgeving. Verder geldt de in het burgerlijk wetboek opgenomen aansprakelijkheid.
9 ll. Ook het opruiplan na afloop van de vergunningsperiode ontbreekt. Hoe is dit geregeld en wat gebeurt er als het project één of meerdere keren in andere handen over gaat? Is dit volledig vastgelegd? Dit zal wederom om veel geld gaan en kan dus de nodige problemen opleveren. Ook het aangevoerde materiaal voor de service paden en toegangswegen zullen weer afgevoerd moeten worden om de grond weer landbouwwaardig te krijgen. Hoe is daarin voorzien?	Na 30 jaar is de grond weer beschikbaar voor agrarische doeleinden. De initiatiefnemer heeft een opruiplicht. Deze afspraken zijn vastgelegd in een anterieure overeenkomst welke is gesloten tussen de initiatiefnemer en de gemeente. Eventuele toekomstige eigenaren zijn hier ook aan gebonden en nemen de anterieure overeenkomst over.
Conclusie	
De zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit, als volgt: Ruimtelijke onderbouwing <u>N.a.v. zienswijzen (9 dd.)</u> De Ruimtelijke onderbouwing is in overleg tussen de initiatiefnemer en de gemeente aangepast, zie aanpassingen bij reactie 9 dd. Inrichtingsplan <u>N.a.v. zienswijzen (9dd)</u>	

Het Inrichtingsplan is in overleg tussen de initiatiefnemer en de gemeente aangepast, zie aanpassingen bij reactie 9 dd.

Participatierapport

N.a.v. zienswijzen (9v)

Het participatierapport is in overleg tussen de initiatiefnemer en de gemeente aangepast, zie aanpassingen bij reactie 9v.

Indiener 10

Ingekomen 7 juni 2023

Zienswijze	Reactie gemeente
<i>10 a. Op tweede pinksterdag organiseren wij ons jaarlijks evenement Trekkertrek op het perceel van een omwonende. Tijdens dit evenement maken wij gebruik van het naast gelegen perceel waar het zonnepanelenpark gelegd gaat worden, wij gebruiken dit perceel als doorgang voor auto's naar ons parkeerterrein op het perceel van een omwonende.</i> <i>Wij dienen bezwaar in omdat wij gebruik willen blijven maken van dit perceel om de toevoer naar ons evenement te behouden. In het participatieplan wordt onze naam heel summier genoemd. Dit is voor ons niet voldoende en daarom maken wij bezwaar. Wij eisen vooraf een concreet plan zwart op wit hoe het perceel voor ons toegankelijk zal blijven</i>	In het plan is rekening gehouden met de mogelijkheid om het Trekkertrek evenement toegang te geven vanaf de Kapelleweg naar het evenement (tussen de panelenvelden door). Tussen de initiatiefnemer en de organisatie van de Trekkertrek is contact geweest en het plan is ook per e-mail gedeeld. De organisatie heeft aangegeven dat de voorkeur is om op een later moment, wanneer het daadwerkelijk zo is dat het zonnenveld gebouwd gaat worden, zaken verder af te stemmen. Op deze e-mail is er vanuit de Trekkertrek organisatie geen reactie gekomen. Zowel de initiatiefnemer als de gemeente staan nog open voor nader overleg hierover.
Conclusie	
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.	

Indiener 11

Ingekomen 7 juni 2023

Zienswijze	Reactie gemeente
<i>11 a. Ik vind de locatie, niet goed, omdat het in een open gebied ligt, en het geplande zonnepark, in de lengte van de weg komt, daardoor wordt de mooie ligging van de Kapelleweg verstoord.</i> <i>De andere zonneparken liggen veelal, dwars op de wegen, zodat het veel minder aantasting geeft aan het gebied.</i>	Zie het algemeen deel, onder B. De voorgestelde inrichting haalt het zonnenveld grotendeels uit het zicht door de aanplant van groenstruweel rondom, een nadrukkelijke wens van omwonenden. Dit zorgt weliswaar voor het verkleinen van de openheid van het gebied, maar hiermee wordt voorkomen dat het zonnenveld negatieve impact heeft op het landschap. Het landschap wordt kleinschaliger door twee 'kamers' toe te voegen door middel van groene struweelranden rondom twee delen van de zonneweide. Het zonnenveld is naar het oordeel van de gemeente ingepast naar de maat, de schaal en de elementen in het landschap. Met aandacht voor de beleefbaarheid en karakteristiek van het landschap,

	en de recreatieve waarde. Waar onttrekking uit het zicht gewenst is, gebeurt dit met gebiedseigen beplanting. Tot slot vindt de gemeente het belangrijk dat er met de landschappelijke inpassing en ecologische beheer een bijdrage wordt geleverd aan de biodiversiteit in het gebied. In het plangebied is tevens ruimte gereserveerd voor de aanleg van een openbare voorziening in de vorm van een rustplaats voor recreanten.)
11 b. Als er een ontwikkelaar, een plan had voor een zonnepark, dan had de gemeente als eis, dat voor er een vergunning zou worden afgegeven, eerst zou worden gekeken, of het niet omliggende landbouwbedrijven, daar last van zouden krijgen, qua ontwikkelingsmogelijkheden. Dat is hier wel het geval. Ik heb 2 buiten percelen, die heb ik aangeboden, om te ruilen, zodat ik door het perceel van het geplande zonnepark, mijn huiskavel zou kunnen vergroten. Wat goed is om mijn koeien meer buiten te weiden, en minder vervoer over de weg. Dat is een voordeel in kosten, minder landbouwverkeer, minder uitstoot, en veiliger op de weg. Met mijn aanbod is niets meegedaan zowel via de mail, als mondeling. Ze zeiden, alleen dat ruilen niet kon, omdat mijn perceel zwaarder was, qua archeologie. Dat argument klopt helemaal niet, dat is niet waar.	Initiatiefnemer heeft aangegeven dat in de zoektocht naar een geschikte locatie in deelgebied het buitengebied van Cothen er met alle grondeigenaren contact opgenomen waar contactgegevens van beschikbaar waren. Behalve de grondeigenaren van deze locatie waren er geen geïnteresseerden. Gedurende het participatieproces is met meerdere omliggende grondeigenaren gesproken over de beschikbaarheid van hun grond met betrekking tot kavelruil. Hier zijn geen beschikbare gronden uitgekomen. Er is een aantal suggesties gedaan. Op deze gesuggereerde locaties was het ontwikkelen van een zonneweide technisch niet uitvoerbaar (o.a. niet aan te sluiten op het elektriciteitsnet) of kon de grond niet worden ingezet door hogere archeologische waarden (Limes).
11 c. Ik maak me ook zorgen om de aanplant van struweel, die gaat plaats vinden, vaak is onderhoud een kostenpost, die ze laten zitten, dus denk dat ik door het park, schaduwwerking krijg.	Initiatiefnemer geeft aan open te staan om een beheerovereenkomst te sluiten met omliggende agrariërs. Van zo'n dergelijke beheerovereenkomst is een voorbeeld gemaild, maar hier heeft de initiatiefnemer geen reactie van ontvangen. Tevens is er een inrichtings- en beheerplan opgesteld waarin de verschillende landschappelijke elementen (struweel, kruidenrijk grasland, hoogstamfruit) zijn omschreven. Vervolgens is er per landschappelijk element omschreven hoe de aanleg, het ontwikkelingsbeheer en de instandhoudingsbeheer wordt uitgevoerd. Het inrichtings- en beheerplan zal onderdeel uitmaken van de vergunning, waardoor de initiatiefnemer gehouden wordt aan de in het plan omschreven aanleg en beheer. Indien initiatiefnemer verzaakt om de aanleg/beheer goed uit te voeren, kan de gemeente hierop handhaven.
Conclusie	

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.

Indiener 12 Ingekomen 7 juni 2023	
Zienswijze	Reactie gemeente
<i>12 a. Wij vinden de procedure bij het aanwijzen van deze locatie niet volgens de regels die de gemeente Wijk bij Duurstede zelf heeft opgesteld. De andere parken werden beoordeeld op de kwaliteit van hun plan.</i>	De gemeente heeft in 2019 beleid opgesteld waarin initiatiefnemers de ruimte hebben gekregen om initiatieven voor zonneparken in te dienen. Initiatiefnemers konden tot eind januari 2020 een principeverzoek indienen. In totaal zijn er acht principeverzoeken ingediend voor het ontwikkelen van een zonnepark. Het plan van BHM Solar voor de locatie aan de Groenewoudseweg in Cothen kwam als één van de vier beste plannen uit de bus. Drie van de ingediende principeverzoeken hadden te weinig punten gescoord en zijn afgewezen. Eén van de ingediende principeverzoeken, aan de Wijkersloot, is op de wachtlijst geplaatst. De initiatiefnemer heeft het plan aan de Groenewoudseweg niet formeel ingetrokken. Initiatiefnemer heeft de gemeente na bijna een jaar lang participeren verzocht om een wijziging van de locatie van het plan te beoordelen. Ook de initiatiefnemer aan de Wijkersloot heeft bij de gemeente kenbaar gemaakt, de mogelijkheid te willen krijgen om een zonneveld te ontwikkelen. Na het inwinnen van juridisch advies heeft de gemeente besloten om zowel de initiatiefnemer van de Dwarsdijkse Zonneweide als de initiatiefnemer aan de Wijkersloot de mogelijkheid te bieden om een principeverzoek in te dienen voor een nieuwe locatie voor maximaal 7,8 hectare netto zonneveld (de resterende ontwikkelruimte). Beide initiatiefnemers zijn uitgenodigd om uiterlijk 14 januari 2022 een principeverzoek in te dienen. In de uitnodiging is kenbaar gemaakt dat de plannen beoordeeld zouden worden aan de hand van het door de raad in 2019 vastgestelde scoreformulier en beleid. Aanvullende eis was dat het zonneveld aangesloten kon worden aan het elektriciteitsnet (of op een andere wijze een oplossing wanneer dit niet mogelijk zou zijn). De initiatiefnemer aan de Wijkersloot heeft besloten om geen principeverzoek in te dienen. Als gevolg is alleen de Dwarsdijkse Zonneweide beoordeeld door de gemeente.

	Op 15 maart 2022 heeft het college van de gemeente Wijk bij Duurstede het plan voor de Dwarsdijkse Zonneweide, met een score van 80 punten op het 'scoreformulier zonnevelden' positief beoordeeld en onder voorwaarden ingestemd met het principeverzoek voor de realisatie van een zonneveld.
12 b. Het park Dwarsdijkse Zonneweide komt in onze huis kavel waardoor onze bedrijfsvoering erg belemmerd word. Dit is niet volgens afspraak met de plannen die de gemeente Wijk bij Duurstede met LTO heeft gemaakt	Het betreffende plangebied is momenteel geen onderdeel van een huiskavel.
12 c. Als het park door gaat dan gaan wij heel veel extra energie gebruiken, omdat er in de buurt geen land te huren is waardoor we ons voer en de mest over de weg moeten transporteren, (in de plannen was beloofd en toegezegd aan LTO, dat zonneparken de landbouw bedrijven niet in de weg mocht zitten).	Enkel ruimtelijk relevante risico's voor de omgeving mogen als belang worden meegewogen in het kader van een goede ruimtelijke ordening.
12 d. Heel veel extra landbouw verkeer op de weg.	Bij de Aeries berekening hoeven enkel de vervoersbewegingen voor het initiatief in kaart te worden gebracht.
12 e. We hebben in het Krommerijgebied een dure ruilverkaveling gehad waar heel veel gemeenschapsgeld is ingegaan en door het zonnepark word nu alles weer versnipperd.	Dit is incorrect. Er heeft inderdaad intensieve ruilverkaveling plaatsgevonden, waarbij het eigendom van gronden van eigenaar is gewisseld. Bij de realisatie van de Dwarsdijkse Zonneweide blijft de grond in eigendom van dezelfde grondeigenaren, waardoor van versnippering geen sprake is.
12 f. Geen draagkracht in de buurt, wel weerstand.	Zie algemeen deel, onder C.
Conclusie	
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.	

Indiener 13 Ingekomen 6 juni 2023	
Zienswijze	Reactie gemeente
13 a. Wij hebben hier bezwaar tegen omdat het zeer goede landbouwgrond is en we in de toekomst steeds meer voedsel van eigen bodem nodig hebben.	Zie algemeen deel, onder B.
13 b. Ook de plek is heel erg verkeerd omdat het strak aan de openbare weg ligt en het zicht naar het open landschap belemmerd.	De voorgestelde inrichting haalt het zonneveld grotendeels uit het zicht door de aanplant van groenstruweel rondom, een nadrukkelijke wens van omwonenden. Dit zorgt weliswaar voor het verkleinen van de openheid van het gebied, maar hiermee wordt voorkomen dat het zonneveld negatieve impact heeft op het landschap. Het landschap wordt kleinschaliger door twee 'kamers' toe te voegen door middel van groene struweelranden rondom twee delen van de zonneweide.

	Het zonneveld is naar het oordeel van de gemeente ingepast naar de maat, de schaal en de elementen in het landschap. Met aandacht voor de beleefbaarheid en karakteristiek van het landschap, en de recreatieve waarde. Waar onttrekking uit het zicht gewenst is, gebeurt dit met gebiedseigen beplanting. Tot slot vindt de gemeente het belangrijk dat er met de landschappelijke inpassing en ecologische beheer een bijdrage wordt geleverd aan de biodiversiteit in het gebied.
13 c. Ook is er sprake van hoge archeologische waarde, daar wordt dan wel omheen gewerkt met heel veel betonblokken wat dan ook niet in het landschap past.	In de Ruimtelijke Onderbouwing (paragraaf 4.3) is uiteengezet welke maatregelen er zijn genomen in het ontwerp, zodat er binnen de ontheffingscriteria van bouw- en bodemingrepen met een diepte van maximaal 50 centimeter en bouwwerken met een oppervlakte van 100 vierkante meter wordt gebleven en dat daarmee de realisatie van de zonneweide doorgang kan vinden. De maatregelen zijn uitvoerig afgestemd met de gemeente archeoloog en akkoord bevonden. De maatregelen zorgen ervoor dat het plan op archeologisch vlak uitvoerbaar is.
13 d. Ook voor de natuur en het wild is het natuurlijk funest, want er groeit straks niets onder die zonnepanelen. Laten we het ook maar niet over opwarming van de aarde hebben, met al dat glas in plaats van groen gras of dergelijke .	In de Ruimtelijke Onderbouwing is opgenomen: Recente studies (o.a. Analysis of the potential for a heat Island Effect in Large Solar Farms, Columbia University) hebben onderzocht of er bij zonneparken sprake is van '(Urban) Heat Island Effects'. Uit onderzoeken is gebleken dat er onder bepaalde condities sprake kan zijn van een hogere temperatuur direct boven zonneweides. Direct rondom zonneparken zijn eventuele temperatuurverschillen deels, danwel geheel te verwaarlozen, afhankelijk van de windrichting en eventuele neerslag. Het is dan ook niet te verwachten dat er sprake zal zijn van significante temperatuurverschillen in de omgeving van de zonneweide, door de komst van deze zonneweide. Daarbij komt dat er in dit specifieke plan is gekozen voor een opstelling, met begroeiing tussen de panelen. Ook wordt er in en om de zonneweide relatief veel beplanting toegevoegd. Dit zorgt ervoor dat afkoeling door verdamping blijft plaatsvinden. Er is op dit moment nog geen wet- en/of regelgeving omtrent '(Urban) Heat Island Effects' in Nederland.
13 e. Door de hoge huur/of koopprijs van de grond word het voor ons agrariërs onmogelijk om nog uit te breiden in de toekomst.	Zie reactie 13 a.
Conclusie	

De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.

Indiener 14

Ingekomen 14 januari 2025

Zienswijze

14 a. Op 27 juni 2024 heeft de rechtbank Midden-Nederland de aan indiener verleende omgevingsvergunning van 29 augustus 2023 vernietigd, omdat de aanvraag niet binnen een aangewezen categorie van gevallen valt, waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen is vereist. Dit betekent dat in dit geval een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad nodig is. Het college was niet bevoegd de omgevingsvergunning van 29 augustus 2023 te verlenen, omdat geen verklaring van geen bedenkingen was verleend. Daarbij heeft de rechtbank in aanmerking genomen dat het Beleidskader zonnevelden Wijk bij Duurstede van 3 december 2019 op 29 augustus 2023 niet meer van toepassing was. De rechtbank heeft in de uitspraak geen oordeel gegeven over de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het initiatief van indiener.

Volgens de uitspraak moet het college opnieuw op de aanvraag beslissen met inachtneming van de uitspraak. Het zal daarbij alsnog aan de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen moeten vragen. Het is aan de gemeenteraad om een afweging te maken over de ruimtelijke aanvaardbaarheid van de zonneweide. Daarbij moet ook aandacht zijn voor de wijze waarop de ruimtelijke aanvaardbaarheid wordt beoordeeld (zie overweging 32 van de uitspraak).

(Ontwerp-)verklaring van geen bedenkingen

Volgens het besluit van de gemeenteraad van 19 november 2024 worden de inhoudelijke uitgangspunten en onderbouwing van het op 3 december 2019 vastgestelde Beleidskader zonnevelden hier nog steeds van toepassing verklaard. Indiener wijst erop dat het Beleidskader zonnevelden Wijk bij Duurstede blijkens de uitspraak van de rechtbank sinds maart 2022 niet meer van toepassing is. Dit betekent dat ook de inhoudelijke uitgangspunten en onderbouwing van dit beleidskader niet meer gelden en dus niet nog steeds op voorliggend initiatief van toepassing kunnen worden verklaard. De omstandigheid dat het college het niet eens is met de uitspraak van de rechtbank, kan niet tot een andere conclusie leiden. De gemeenteraad moet een afweging maken over de ruimtelijke aanvaardbaarheid van de zonneweide. Daarbij moet de raad aangeven op

Reactie gemeente

Zie algemeen deel, onder A.

welke wijze de ruimtelijke aanvaardbaarheid wordt beoordeeld (zie overweging 32 van de uitspraak van de rechtbank). In dit geval moet voor de ruimtelijke aanvaardbaarheid worden getoetst aan de Omgevingsvisie Kromme Rijngebied. In paragraaf 3.5.1 van onze ruimtelijke onderbouwing heeft indiener uitgebreid onderbouwd waarom ons initiatief binnen deze omgevingsvisie past. Bij de beoordeling kan worden betrokken dat de zonneweide in een gebied ligt dat de raad eerder heeft aangeduid als kansrijke locatie voor zonnevelden en dat het initiatief volgens het besluit van het college van 15 maart 2022 hoog scoort op kwaliteit, goede ruimtelijke ordening en participatie. Bij de beoordeling kan verder worden betrokken dat de bestuurlijke afspraken voor aanscherping van de voorkeursvolgorde zon niet op voorliggend initiatief van toepassing zijn, omdat voor de Dwarsdijkse Zonneweide al een volledig participatietraject is doorlopen. Indiener is blij dat de gemeenteraad voornemens is een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van de Dwarsdijkse Zonneweide, maar is van mening dat deze beslissing niet goed wordt onderbouwd. Indiener verzoekt de gemeenteraad daarom de onderbouwing van de verklaring van geen bedenkingen zodanig aan te passen, dat: - niet meer wordt getoetst aan de inhoudelijke uitgangspunten en onderbouwing van het beleidskader zonnevelden en - duidelijk is op welke wijze de ruimtelijke aanvaardbaarheid is beoordeeld en waarom realisatie van de zonneweide ruimtelijk aanvaardbaar is.	
Conclusie	
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.	

Indiener 15 Ingekomen januari 2025 Deze zienswijze is ingediend namens 4 indieners van een eerdere zienswijze (indieners nr. 6, 7, 8 en 9) en 1 nieuwe indiener, met steun van indiener nr. 2.	
Zienswijze	Reactie gemeente
15 a. Indieners zijn hoogst verbaasd over het inhoudelijke verloop van de vergaderingen van de raad op 8 oktober, 12 november en 19 november. Voor indieners staat buiten twijfel dat de doorslaggevende, ruimtelijk niet relevante, factor om de ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven een financiële betreft: de vrees dat vanuit de zijde van de initiatiefnemer, die daar nadrukkelijk	Artikel 6.5, lid 2 van het Besluit omgevingsrecht bepaalt dat de verklaring van geen bedenkingen slechts kan worden geweigerd in het belang van een goede ruimtelijke ordening. De raad beslist zelf welke aspecten onder de reikwijdte van een goede ruimtelijke ordening worden betrokken. Binnen de afweging van een goede ruimtelijke ordening kunnen uitsluitend ruimtelijk

tijdens de diverse vergaderingen mee heeft geschermd, een financiële claim bij uw gemeente wordt neergelegd vanwege geschaad vertrouwen als de gevraagde ontwerpverklaring niet wordt verleend. Het spreekt voor zich dat deze financiële reden nimmer ruimtelijke besluitvorming kan dragen. Tijdens alle drie de raadsvergaderingen is het binnen uw gemeente nauwelijks over de ruimtelijke wenselijkheid van een omvangrijk zonnepark op de specifiek agrarische locatie aan de Kapelleweg gegaan.

Indieners kunnen zich inhoudelijk niet verenigen met de ontwerpverklaring van geen bedenkingen en het ontwerpbesluit tot vergunningverlening en oordelen dat deze een rechterlijke toets aan een goede ruimtelijke ordening niet zal doorstaan.

Ter illustratie van het volgens indieners (louter) financieel motief bij besluitvorming wijzen indieners op specifieke uitspraken door de advocaat van BHM Solar tijdens de raadsvergadering op 19 november 2024{12:41}: "Als uw raad nu niet akkoord zou gaan met het voorliggende voorstel, dan zou dat helaas voor mijn cliënte tot grote schade lijden, ongeveer 2,8 miljoen euro om precies te zijn. Mijn cliënte BHM Solar mocht en mag er nog steeds op vertrouwen dat alle seinen op groen staan, ook bij uw gemeenteraad en dat vertrouwen wat er is gewekt in het verleden dat moet ook nu, wat BHM Solar betreft, nog steeds worden gehonoreerd en daarom wordt u met klem gevraagd om het voorliggende voorstel ook aan te nemen."

Een andere uitspraak van een andere vertegenwoordiger van BHM Solar tijdens dezelfde raadsvergadering (19:19) luidde: "Even in mijn eigen woorden de conclusie. Mocht vanavond de Vvrb niet worden afgegeven en onze claim uiteindelijk bij de rechter belanden dan zal de rechter beoordelen dat het initiatief ruimtelijk aanvaardbaar is, want het past bij het geldende beleid en de keuzes die eerder zijn gemaakt. Het is aan u vanavond om op een besluit te komen dat dit project ruimtelijk aanvaardbaar is. Het is aan u vanavond om te besluiten om waarde te hechten aan een betrouwbare overheid, ook voor ondernemers."

Deze bewoordingen komen volgens indieners over als bedreigingen. Door de herhaalde uitspraken over een mogelijke schadeclaim kunnen indieners zich niet aan de indruk onttrekken dat er bij uw gemeenteraad vrees is ontstaan voor de financiële gevolgen, welk onderwerp ook door diverse raadsleden nadrukkelijk in de afweging rondom de besluitvorming in de mond is genomen en daarmee een nadrukkelijke rol in de besluitvorming heeft gehad. Voor cliënten staat daarmee vast - te meer nu ruimtelijke aspecten nagenoeg niet aan de orde zijn geweest in alle drie de raadsvergaderingen over dit ontwerp - dat een financieel motief (= de vrees voor een mogelijke

relevante argumenten een rol spelen.

Het college informeerde de raad uitsluitend over de mogelijke financiële risico's. De financiële risico's zijn niet betrokken bij de argumentatie van de beslispunten uit het raadsvoorstel. Uit de ruimtelijke onderbouwing die ten grondslag ligt aan de aanvraag blijkt dat er sprake is van goede ruimtelijke ordening voor het initiatief Dwarsdijkse Zonneweide. Er bestaat vanuit ruimtelijke motieven geen aanleiding om de verklaring van geen bedenkingen te weigeren.

schadeclaim) de doorslaggevende rol heeft gespeeld in de besluitvorming van uw gemeenteraad. Aangezien het vaste jurisprudentie is dat enkel ruimtelijk relevante aspecten bij planologische besluitvorming een rol mogen spelen en dit in dit vergunningstraject nadrukkelijk niet leidend is geweest, is een reële verwachting dat een definitief besluit tot vergunningverlening een rechterlijke toets niet zal doorstaan.	
15 b. Geen opvolging gegeven aan (onherroepelijke) uitspraak: nieuwe integrale afweging Op 3 december 2019 is het Beleidskader Zonnevelden Wijk bij Duurstede (hierna: het Beleidskader) door uw gemeenteraad vastgesteld. Het Beleidskader had een looptijd voor de raadsperiode tot en met maart 2022. Na afloop van deze periode zou een nieuwe integrale afweging gemaakt moeten worden. De uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland van 27 juni 2024 bevestigt dat het Beleidskader sinds maart 2022 niet meer van toepassing is (zie rechtsoverwegingen 25 en 32 van de uitspraak, opgenomen in bijlage 4). Deze uitspraak benadrukt dat uw gemeenteraad een nieuwe, integrale afweging dient te maken over de wenselijkheid en de locaties van zonnevelden binnen uw gemeente (zie rechtsoverweging 32). Clënten constateren echter dat deze nieuw te maken afweging niet is gemaakt. In plaats daarvan heeft uw gemeenteraad (enkel) ingestemd met het voorstel van uw college om "de uitgangspunten en onderbouwing" van het inmiddels verlopen Beleidskader, inclusief de bijbehorende kansenkaart en het gebiedsoverzicht, opnieuw "van toepassing te verklaren". Dat betreft geenszins de door de rechtbank vereiste 'nieuwe, integrale afweging'. Aldus is geen (enkele) nieuwe beoordeling gemaakt over de ruimtelijke aanvaardbaarheid van zonnevelden in uw gemeente en de daarvoor geschikte locaties. Ook is er geen enkele aandacht besteed aan de wijze waarop de ruimtelijke aanvaardbaarheid voor dit specifieke project moet worden beoordeeld, zoals expliciet vereist in rechtsoverweging 32 van de uitspraak van de rechtbank. Aldus is ten onrechte geen gevolg gegeven aan de uitspraak van de rechtbank en zal een (mogelijk definitief te verlenen) verklaring van geen bedenkingen een rechterlijke toets niet doorstaan.	Zie algemeen deel, onder A.
15 c. Zonneveldproject is in strijd met het Beleidskader Zonnevelden Wijk bij Duurstede Voor zover u - in afwijking van het onherroepelijke oordeel van de rechtbank - oordeelt dat een nieuwe integrale afweging door uw gemeenteraad niet zou zijn vereist en voldoende zou zijn dat 'het Beleidskader alsnog van toepassing wordt verklaard', blijft overeind staan dat het zonneveldproject	Zie het antwoord onder 15 b. Initiatiefnemer heeft aangegeven dat in de

<i>inhoudelijk in strijd is met het Beleidskader. Dit wordt hieronder verder toegelicht.</i> <i>a. Verplicht voorgeschreven overleg agrariërs kavelruil niet gevoerd</i> <i>In het Beleidskader is opgenomen dat er verplichte gesprekken met agrariërs moeten plaatsvinden om te bezien of via kavelruil het zonnenveld op laagwaardiger grond/locatie gerealiseerd kan worden. In het bijzonder wordt hiervoor verwezen naar de relevante paragraaf:</i> Landbouw/Bodem Landgebruik: landbouw en bodem Wanneer een grondeigenaar kiest voor een zonnenveld, dan heeft dit impact op de omgeving. Het landgebruik verandert. Zeker als veel meer grondeigenaren in hetzelfde gebied dezelfde keuze maken. Een verschuiving kan plaatsvinden van traditionele landbouw naar de productie van zonne-energie. Verder hebben zonnenvelden invloed op de kwaliteit van de bodem. Afhankelijk van de huidige bodemkwaliteit, kan dit een verslechtering of een verbetering zijn. De gemeente vindt het agrarische karakter en de kwaliteit van de bodem in Wijk bij Duurstede van groot belang. Hieronder leest u eerst een samenvatting van de regels. Daaronder vindt u achtergrondinformatie. Regels ter bescherming van landgebruik en bodem De gemeente kiest voor: 1. Plafonds: maximale omvang van 1 zonnenveld, maximale omvang van alle zonnenvelden opgeteld, maximale omvang van zonnenvelden per deelgebied. 2. Voorkeur voor zon op daken, zon op laagwaardige gronden en voorkeur voor dubbel landgebruik van agrarische gronden als de business case dit toestaat (voorbeelden van zonnepanelen, agrarisch en/of recreatief gebruik staan onderaan de pagina en bij opstelling). 3. Verplichte gesprekken met andere agrariërs om te bezien of via kavelruil het zonnenveld op laagwaardiger grond/locatie gerealiseerd kan worden. Ook andere mogelijkheden moeten worden overwogen ter voorkoming van verstoring van het zonnenveld op de (toekomstige) bedrijfsvoering van andere agrariërs, waaronder het beheerplan. 4. Opstelling van panelen is dusdanig dat de bodemkwaliteit voldoende blijft voor eventueel toekomstig agrarisch gebruik. 5. Nulmeting van de bodemkwaliteit en afspraken over deze kwaliteit in de toekomst. 6. Afspraken over waterhuishouding (wijze van afwatering, behoud waterpeil). <i>Er is geen sprake geweest van een serieus onderzoek tot kavelruil. Er wordt in de rapportage 'Rapportage procesparticipatie en financiële participatie Dwarsdijkse Zonneweide te Wijk bij Duurstede' geen enkele toelichting gegeven op de wijze waarop de mogelijkheid tot kavelruil serieus is onderzocht (om daarbij te komen tot een meer geschikte locatie). Slechts met één van de indieners is op hoofdlijn gesproken, met de overige indieners niet. Dit betreft dus een harde weigeringsgrond, waaraan ten onrechte geen toepassing wordt gegeven.</i>	zoektocht naar een geschikte locatie in deelgebied het buitengebied van Cothen er met alle grondeigenaren contact opgenomen waar contactgegevens van beschikbaar waren. Behalve de grondeigenaren van deze locatie waren er geen geïnteresseerden. Gedurende het participatieproces is met meerdere omliggende grondeigenaren gesproken over de beschikbaarheid van hun grond met betrekking tot kavelruil. Hier zijn geen beschikbare gronden uitgekomen. Er is een aantal suggesties gedaan. Op deze gesuggereerde locaties was het ontwikkelen van een zonneweide overigens technisch niet uitvoerbaar (o.a. niet aan te sluiten op het elektriciteitsnet) of kon de grond niet worden ingezet door hogere archeologische waarden (Limes).
---	---

In november 2021 is de initiatiefnemer (BHM Solar) door de gemeente Wijk bij Duurstede uitgenodigd om een Principeverzoek in te dienen. In een besluitbrief van 15 maart 2022 heeft het college aan BHM Solar laten weten dat zij instemt met het verzoek en medewerking wil verlenen aan het doen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de Dwarsdijkse Zonneweide. Wat cliënten in dit verband opvalt, is dat de mogelijkheden voor kavelruil pas in juli 2022 zijn onderzocht. Dit gebeurde dus nadat uw gemeente had verzocht om het indienen van een principeverzoek en nadat al een positief (principe)besluit was genomen om medewerking te verlenen aan het zonnepark op deze locatie. De enige conclusie die indieners uit dit feitelijke verloop kunnen trekken is dat het uitgangspunt vanuit BHM Solar aldus is geweest om enkel op de locatie aan de Kapelleweg te Cothen de mogelijkheid tot realisatie van een zonnepark te onderzoeken. Dit is in strijd met het Beleidskader, waarin - nog los van de daarin opgenomen voorkeursvolgorde - de nadruk ligt op kavelruil om de impact op het agrarisch gebied zoveel mogelijk te beperken. In dat kader willen indieners niet onvermeld laten dat tijdens de eerder genoemde raadsvergaderingen herhaaldelijk vragen zijn gesteld aan BHM Solar over het gevoerde overleg met de agrariërs, waarop door BHM Solar consequent ontwijkende antwoorden werden gegeven. Ook dit onderstreept voor indieners dat het verplicht voorgeschreven overleg met agrariërs om te komen tot kavelruil niet gevoerd is. Die conclusie leken de raadsleden tijdens de vergadering eveneens te trekken, maar verbinden daar - gelet op de instemming met de ontwerpverklaring - niet de noodzakelijke consequentie aan: weigering van instemming met de ontwerpverklaring, hetgeen voor uw college meebrengt dat de aanvraag tot het verlenen van de omgevingsvergunning moet worden geweigerd.	
15 d. Ten onrechte wordt niet voorzien in compensatie(plicht) Daarnaast constateren indieners dat aan de noodzakelijke voorwaarde van compensatie voor het verlies van agrarische gronden niet wordt voldaan. In het Beleidskader wordt op pagina 107 als kader voor de inrichting en inpassing nadrukkelijk als randvoorwaarde voor medewerking genoemd 'invloed op natuur en biodiversiteit minimaliseren én compenseren'. Indieners constateren dat er op meerdere locaties in Wijk bij Duurstede al veel kleine zonneparken zijn gerealiseerd of gerealiseerd worden	Hier lijkt compensatie van agrarische grond en van natuur/biodiversiteit door elkaar gehaald te worden. Het onderwerp "invloed op natuur en biodiversiteit minimaliseren en compenseren" is besproken tussen initiatiefnemer en gemeente en (deels met) omwonenden en andere belanghebbende organisaties. Dit is gedaan tijdens o.a. inloopavonden, gesprekken met IVN, gemeente, etc. Meerwaarde voor biodiversiteit en natuur wordt met dit plan gecreëerd. Ten aanzien van het verlies aan agrarische grond hebben Rijk, de Provincie Utrecht en de gemeente

(Trechtweg, Wijkersloot/Hoeksedijk, Wijkerbroek). Al deze parken zijn reeds aan de westzijde van uw gemeente gesitueerd en geven daarmee een onevenredige druk op dit gedeelte van het agrarisch buitengebied. Concreet is er nagenoeg geen kwalitatief goede landbouwgrond beschikbaar en wordt agrarische uitbreiding onmogelijk gemaakt, doordat gronden niet meer aangekocht kunnen worden voor agrarische activiteiten. Agrarische activiteiten in een open landschap waar dit gebied juist (zie ook de Omgevingsvisie) nadrukkelijk voor bedoeld is. Volledigheidshalve wordt daarbij nog opgemerkt dat in het Beleidskader nadrukkelijk wordt vermeld dat 'het agrarisch karakter bij Wijk bij Duurstede van groot belang wordt gevonden' en - gelet op de opgenomen voorkeursvolgorde - het uitgangspunt het behoud van agrarische mogelijkheden dient te zijn. Het gaat in dit geval (wederom) om het verlies van 10,5 hectare agrarische gronden (ongeveer 7,8 hectare zonnenveld en 2,7 hectare inpassing) ten behoeve van het zonnepark. Het Landschappelijk Inrichtingsplan ziet enkel op de inpassing van dit zonnepark op deze locatie. Op geen enkele wijze wordt het verlies van 10,5 hectare aan agrarische gronden (inclusief de landschappelijke inpassing) gecompenseerd. Ook dit aspect betreft een (harde) randvoorwaarde om te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening (waar dus niet aan wordt voldaan) om in dat kader tot vergunningverlening over te kunnen gaan. De conclusie van indieners: er is geen sprake van enige compensatie voor het verlies aan agrarisch grondgebied en daarom is vergunningverlening simpelweg niet aan de orde.	in beleid en regelgeving vastgelegd dat zonneparken onderdeel zijn van de energietransitie. Dat hierbij een (klein) percentage landbouwgrond verloren gaat is acceptabel gelet op de grote opgave die de klimaatverandering inhoudt. Compensatie van landbouwgrond is geen onderdeel van de toetsingscriteria. In Wijk bij Duurstede is circa 2870 hectare landbouwgrond. Daarvan wordt 2% ingezet voor zonneparken.
15 e. Er wordt niet voldaan aan toegestane maatvoering Voor de afscherming van de zonneweide wordt een transparant hekwerk geplaatst, bestaande uit stalen palen met schapengaas. Tussen de Zemelensloot en de struweelhaag (rondom het hekwerk van de zonnepanelenvelden) wordt een ruimte van ongeveer 5 meter vrijgehouden voor een schouwpad voor het waterschap. De poorten en het hekwerk hebben een hoogte van circa 2 meter. De panelen (en technische installaties) worden binnen het hekwerk geplaatst. De panelen worden in een zuidelijke richting opgesteld en liggen 'liggend' op een tafel van maximaal 2 meter hoog, die rust op betonnen blokken. Uit pagina 18 van het Beleidskader volgt dat er een hoogte van 1- 1,5 meter hoog in een gebied met (wijds/gewaardeerd) uitzicht (zodat je er overheen kunt kijken) is toegestaan (liever nog lager). Op de op de volgende pagina opgenomen "afbeelding 1" is de projectlocatie te zien, waaruit blijkt dat de	De afweging per initiatief over de hoogte van zonnepanelen is maatwerk. Dit betekent dat per plan een eigen afweging wordt gemaakt. In halfopen gebieden en/of in geval van dubbel ruimtegebruik (zoals combinatie met natuur of recreatie) zijn hoogtes voor panelen tussen de 1,5 meter tot maximaal 3 meter hoogte acceptabel. De panelen binnen dit initiatief worden op tafels geplaatst op een hoogte van maximaal 2 meter. Het omliggende struweel wordt circa 3 meter hoog. De Omgevingsvisie Kromme Rijngebied geeft aan dat bij zonnepark-initiatieven moet worden gewerkt met een maatwerkproces en dat de bestaande gebiedskwaliteiten moeten worden meegewogen in de besluitvorming. Praktisch betekent dit dat bijvoorbeeld zonnenvelden in het landbouwgebied van de oeverwallen mogelijk is, maar landschappelijk ingepast moet worden. Dat is hier het geval

projectlocatie een locatie betreft met een wijds en gewaardeerd uitzicht.

15 f. Zonnenveldproject past niet binnen de kaders van de Omgevingsvisie Kromme Rijngebied
 Los van uw hierboven besproken eigen specifieke beleidskader constateren indieners eveneens dat de aangevraagde vergunning niet past binnen de kaders van uw eigen Omgevingsvisie Kromme Rijngebied.

In de ruimtelijke onderbouwing (pagina 26 e.v.) bij het ontwerpbesluit tot verlening van de omgevingsvergunning wordt ingegaan op de verhouding tussen de te verlenen omgevingsvergunning en de (uitgangspunten uit de) Omgevingsvisie Kromme Rijngebied (verder: de Omgevingsvisie), waarbij geconcludeerd wordt - althans zo lezen cliënten dit - dat vergunningverlening past binnen de kaders die de Omgevingsvisie biedt. Dit wordt door cliënten nadrukkelijk betwist.

In de Omgevingsvisie, specifiek op pagina 37, wordt ingegaan op het 'Landbouwgebied van de oeverwallen', het gebied waarin de projectlocatie is gelegen. De Omgevingsvisie stelt hierover het volgende:

"landbouwgebied van de oeverwallen (...)

Voorals contrast met de Heuvelrug en de stedelijke regio is de landelijke gebiedssfeer van dit gebied een belangrijk en ook kwetsbaar kenmerk. Die sfeer is behoorlijk scherp bepaald. Grote agrarische gebouwen, hoge/netten en sedumvelden hebben merkbaar invloed op die sfeer en maken hem minder landelijk.'

Kwaliteitenlijst Landbouwgebied van de oeverwallen (...)

- Grote open ruimtes;
- Sfeer van het landelijk gebied;

(...)"

Hieruit volgt duidelijk dat er door uw gemeente sterk wordt gehecht aan de landelijke, open gebiedssfeer

Het initiatief Dwarsdijkse Zonneweide is in overeenstemming met de Omgevingsvisie Kromme Rijngebied. De omgevingsvisie biedt ruimte voor innovatieve ontwikkelingen waarbij maatwerk leidend moet zijn. Deze ontwikkelingen raken ook aan de vraag hoe binnen de gemeente in de toekomst met energie om wordt gegaan. De omgevingsvisie vermeldt dat zonnecelvelden, waaronder zonneweides, mogelijk zijn zolang deze onderwerp zijn van een maatwerkproces. De omgevingsvisie biedt mogelijkheden voor dergelijke initiatieven wanneer de kwaliteiten van het Kromme Rijngebied worden gerespecteerd. De bestaande karakteristieken van het landschap waarin de projectlocatie is gelegen, zoals die in de omgevingsvisie worden genoemd, worden behouden en versterkt. Door een zorgvuldige landschappelijke inpassing met sterke gebiedseigen inrichtingselementen zoals struweelhagen, kruidenrijk grasland en een hoogstamfruitgaard, gaat het initiatief op in de bestaande landschapsstructuren en blijft de landelijke gebiedssfeer behouden. Doordat sprake is van een goede ruimtelijke onderbouwing van de Dwarsdijkse Zonneweide en de omgevingsvisie zonneweides op agrarische gronden niet uitsluit wordt bij het verlenen van de verklaring van geen bedenkingen niet afgeweken van de omgevingsvisie.

ter plaatse. Aangegeven wordt dat juist die openheid kwetsbaar maakt en grote landschapsvullende ontwikkelingen (daar valt uiteraard ook een zonnepark van 7,8 hectare onder) een negatieve invloed op deze gewenste gebiedsinvulling hebben. Het aangevraagde zonnenveld is niet met deze gewenste gebiedsinvulling te rijmen.

Met betrekking tot de gewenste invulling en ontwikkeling van het (agrarische) landbouwgebied vermeldt de Omgevingsvisie op pagina 56 het volgende:

"Visie

We zijn trots op de landbouw in ons gebied. Zo bepalen zij via hun bedrijfsvoering in grote mate de aantrekkelijkheid van het toeristisch recreatief product en de bijbehorende aantrekkelijkheid van dit gebied. Volgens ons is een sterkere integratie van de waarden van landbouw en samenleving de richting waarin de sector zich moet ontwikkelen. Wij kiezen de kracht van de individuele agrarische ondernemers als beginpunt. Veel agrarische ondernemers zien de vragen die de samenleving heeft over bijvoorbeeld diergeveiligheid, milieu en ruimte als uitdaging om te innoveren. Die houding willen we stimuleren, vernieuwing en innovatie zijn niet voor niets twee van onze uitgangspunten."

De Omgevingsvisie maakt voor indieners duidelijk dat uw gemeente de duidelijke wens heeft om de landbouw verder te faciliteren, waarbij de individuele agrarische ondernemer het beginpunt vormt. Op pagina 63 van de Omgevingsvisie wordt nogmaals herhaald dat een sterk primaat bij verdere ontwikkeling van de landbouw ligt.

"Bestaande verhalen van de Kromme Rijn (...)

8. Het verhaal over de agrarische rijkdom van het gebied. De oorsprong van onze goede landbouw ligt in het bijzondere en vruchtbare landschap dat door de rivier is gevormd. Vandaag staan we voor de vraag hoe we deze landbouw verder kunnen ontwikkelen in het spanningsveld van economie, milieu en recreatie."

Samenvattend lezen indieners in deze Omgevingsvisie een duidelijke en nadrukkelijke beleidsmatige wens om binnen het 'Landbouwgebied van de oeverwallen' en meer specifiek de directe omgeving van Cothen het primaat naar verdere ontwikkeling van landbouw en agrarische bedrijvigheid met bijbehorende innovatie uit te laten gaan. Het wegnemen van 10,5 hectare (agrarische) landbouwgrond verhoudt zich hier geenszins toe. Het feit dat - zoals in de ruimtelijke onderbouwing op pagina 28 wordt aangegeven - het project landschappelijk zou worden ingepast doet daar niet aan af.

Aangezien het behoud en de verdere ontwikkeling van agrarische landbouwgronden - specifiek in dit gebied - dient te prevaleren boven de aanleg van

<i>zonnevelden, concluderen cliënten dan ook dat de aangevraagde omgevingsvergunning niet te rijmen is met (de uitgangspunten uit de) Omgevingsvisie Kromme Rijngebied en ook op dit punt moet worden geweigerd c.q. verlening van een verklaring van geen bedenkingen door uw gemeenteraad niet aan de orde is.</i>	
<i>15 g. Zonneveld in strijd met provinciale Omgevingsverordening</i> <i>Ook constateren indieners dat de realisatie van het zonneveld op de gevraagde locatie in Cothen in strijd is met de Omgevingsverordening van de provincie Utrecht. De specifieke bepaling uit de provinciale Omgevingsverordening luidt</i> <i>"Artikel 5.5 Instructieregel zonneveld</i> Een omgevingsplan dat betrekking heeft op locaties binnen Zonneveld kan regels bevatten die de realisatie van opwekking van zonne-energie toestaan door middel van zonnevelden, mits is voldaan aan de volgende voorwaarden: ..." Het betreft hier een instructieregel die uw gemeente onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid biedt om zonnevelden toe te staan, ook wel een 'kan-bepaling' genoemd. Uit artikel 5.5 van de provinciale Omgevingsverordening blijkt echter niet wanneer van deze bevoegdheid gebruik kan worden gemaakt. <i>Uit de toelichting op dit artikel blijkt duidelijk dat pas aan toepassing van dit artikel wordt toegekomen als alle andere opties onvoldoende soelaas bieden. Zonnevelden, vooral als ze op landbouwgronden worden geplaatst, zijn de minst wenselijke optie. Indieners wijzen expliciet op de toelichting op artikel 5.5 Instructieregel zonnevelden:</i> <i>"Deze verordening bevat geen bepalingen voor zonne-energie binnen het stedelijk gebied. Dit artikel heeft betrekking op het landelijk gebied met uitzondering van de natura 2000-gebieden en de ganzenrustgebieden. Voor zonne-energie heeft de provincie de voorkeur voor plaatsing van zonnepanelen op daken, gevels en infrastructurele werken boven veldopstellingen. Dit omdat zonnepanelen op deze plekken normaal gesproken minder invloed hebben op de kenmerken of identiteit van een gebied. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen zijn ook zonnevelden nodig. Dit bij voorkeur op gronden met een andere functie dan landbouw of natuur, zoals waterzuiveringsinstallaties, vuilnisbelten, binnenwateren, langs van spoor- en autowegen en kanalen."</i> <i>Met andere woorden: het uitgangspunt is dat zonnevelden niet op agrarische gronden worden toegestaan. De ontwikkeling van een grootschalig zonnepark op deze locatie in het buitengebied is hiermee volledig in strijd.</i>	Zie het algemeen deel, onder D. Het zonneveld is niet in strijd met de provinciale omgevingsverordening. Artikel 5.5 van de provinciale omgevingsverordening noemt enkele voorwaarden waaraan voldaan moet worden voordat de raad kan besluiten een zonneveld mogelijk te maken. De instructieregel vult een deel van de beleidsruimte in die de raad heeft bij het vaststellen van een omgevingsplan c.q. het nemen van planologische beslissingen. De vraag wanneer de raad gebruik wenst te maken van haar bevoegdheden valt echter helemaal binnen de beleidsruimte van de raad en wordt niet beperkt door artikel 5.5 van de provinciale omgevingsverordening. De volledige toelichting vermeldt expliciet dat met de voorkeurslocaties vanuit de voorkeursvolgorde zon binnen de provincie Utrecht onvoldoende oppervlak beschikbaar is om de energieambities te behalen. Het is daarom nodig om zonnevelden te plaatsen op agrarische gronden. Uit de voorwaarden die in artikel 5.5 van de provinciale omgevingsverordening worden genoemd blijkt geen enkele beperking voor zonnevelden op agrarische gronden. Zoals hierboven uiteengezet is van een verbod op zonnevelden op agrarische gronden geen sprake.

Voor zover uw college desondanks van mening is dat de toelichting bij artikel 5.5 van de provinciale Omgevingsverordening voldoende ruimte biedt voor de realisatie van zonnenvelden op agrarische gronden, stellen cliënten dat dit in strijd is met het doel van de bepaling van de verordening. Artikel 5.5 van de provinciale Omgevingsverordening en de toelichting daarop leggen immers nadrukkelijk de voorkeur op het plaatsen van zonnepanelen op daken, gevels en infrastructuur en juist niet op landbouwgronden. Dit blijkt uit de expliciete voorkeur voor het gebruik van alternatieve locaties met andere functies dan landbouw of natuur, zoals waterzuiveringsinstallaties, vuilnisbelten, binnenwateren, langs van spoor- en autowegen en kanalen. Ook deze strijdigheid dient te leiden tot weigering van de aanvraag tot het verlenen van de omgevingsvergunning en een weigering van de benodigde verklaring van geen bedenkingen.	Zoals hierboven uiteengezet is er geen sprake van strijd met de provinciale verordening.
15 h. Rijksinstructie glashelder: geen zonneweides op agrarische gronden Vanuit rijksniveau is eveneens een glasheldere boodschap afgegeven: geen zonneweides {meer} op agrarische gronden. Dit blijkt uit de brief van {toenmalig} minister De Jonge, mede namens zijn {toenmalig} ambtsgeenoot minister Jetten d.d. 26 oktober 2023, over de aangescherpte voorkeursvolgorde zon {Kamerstuk 32 813, nr. 1218}. Deze aangescherpte volgorde {= geen zonnenvelden op agrarische gronden} dient juridisch verankerd te worden aldus de minister{s}. Uit deze brief blijkt klip en klaar dat, gezien het grote beslag op de schaarse ruimte in Nederland, zonneweides en zonneparken op landbouw- en natuurgroonden, met enkele uitzonderingen, niet langer worden toegestaan. Het verlenen van een verklaring van geen bedenkingen en een vergunning voor een grootschalig zonnepark op agrarische gronden in het buitengebied is hiermee in strijd. Voor zover uw college in weerwil van deze rijksinstructie van oordeel zou zijn dat de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een zonnepark op de agrarische locatie aan de Kapelleweg in Cothen voor verlening in aanmerking komt, merken cliënten nogmaals op dat er geen enkel reëel onderzoek naar alternatieve geschikte locaties is verricht. De initiatiefnemer heeft zich volledig gericht op het verkrijgen van de benodigde energieaansluiting en planologische principemedewerking voor de locatie aan de Kapelleweg. Evenmin zijn mogelijkheden naar alternatieve vormen van energieopwekking	Van een Rijksinstructie met een verbod om zonneweides op agrarische gronden te realiseren is geen sprake. Zie het algemeen deel, onder D.

onderzocht. Ook dit aspect dient te leiden tot weigering van de aanvraag tot het verlenen van de omgevingsvergunning en een weigering van de benodigde verklaring van geen bedenkingen.	
15 i. Onafhankelijkheid juridisch advies Tot slot stellen indieners de onafhankelijkheid en objectiviteit van de door uw college aan de gemeenteraad voorgelegde besluitvorming ter discussie. Daartoe geldt het volgende. Op 8 oktober 2024 werd het raadsvoorstel betreffende de ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor het eerst besproken tijdens een voorbespreking van de raadscommissie. Tijdens deze bespreking bleek dat de gemeenteraad behoefte had aan een toelichting vanuit juridisch oogpunt op onderdelen van het raadsvoorstel, evenals op de brief die eerder namens cliënten op 7 oktober 2024 (bijlage 2) naar uw gemeenteraad is gestuurd. Het college heeft vervolgens Ruimtemeesters verzocht om inhoudelijk te reageren op de brief van 7 oktober 2024. Dit is opvallend, aangezien uw college in een eerder stadium van het proces, waaronder de zitting bij de rechtbank waarop vernietiging van de eerdere besluitvorming door uw college volgde, juridisch werd ondersteund door Ruimtemeesters. Het feit dat uw gemeenteraad, die specifiek om verdere (naar ondergetekenden mogen aannemen onafhankelijke) verduidelijking vroeg, juridisch advies ontvangt van een partij die reeds betrokken is bij de belangenbehartiging van uw college, roept vragen op over de objectiviteit en onafhankelijkheid van dit advies. Cliënten concluderen dat het advies van Ruimtemeesters niet kan worden beschouwd als objectief c.q. onpartijdig juridisch advies. Het ontbreken van onafhankelijk juridisch advies leidt tot een zorgvuldigheidsgebrek en brengt de transparantie en onpartijdigheid van de besluitvorming in het geding.	De gemeenteraad heeft op 8 oktober 2024 om nadere juridische uitleg gevraagd, naar aanleiding van de brief van indieners d.d. 7 oktober 2024. Deze nadere uitleg heeft de gemeenteraad gekregen aan de hand van een extern juridisch advies. De nadere uitleg was voor de gemeenteraad voldoende voor de besluitvorming op 19 november 2024. Op geen enkele manier is het advies van Ruimtemeesters in twijfel getrokken door de gemeenteraad. De vragen over de objectiviteit en onafhankelijkheid van het advies van Ruimtemeesters zijn niet terecht. In het advies zijn de beweringen van indieners in de brief van 7 oktober 2024 weerlegd op basis van feiten.
Conclusie	
De zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit.	

5. Wijzigingen ten opzichte van de ontwerp-omgevingsvergunning

Hieronder wordt ingegaan op de aanpassingen die ten opzichte van de ontwerp-omgevingsvergunning zijn doorgevoerd op basis van de ingebrachte zienswijzen en eventuele ambtshalve aanpassingen.

Ruimtelijke onderbouwing

N.a.v. zienswijzen (9 dd.)

De Ruimtelijke onderbouwing is in overleg tussen de initiatiefnemer en de gemeente aangepast, zie aanpassingen bij reactie 9 dd.

Inrichtingsplan

N.a.v. zienswijzen (9dd)

Het Inrichtingsplan is in overleg tussen de initiatiefnemer en de gemeente aangepast, zie aanpassingen bij reactie 9 dd.

Participatierapport

N.a.v. zienswijzen (9v)

Het participatierapport is in overleg tussen de initiatiefnemer en de gemeente aangepast, zie aanpassingen bij reactie 9v.

Ambtshalve aanpassingen

- Geen aanpassingen.